3. International Antalya Scientific Research and Innovative Studies Congress

February 13-14, 2023
Antalya, Türkiye

EDITOR

Assoc. Prof. Dr. Lindita Skenderi

ISBN - 978-625-6404-64-9

İZDAS.ORG

PROCEEDINGS BOOK

3. INTERNATIONAL ANTALYA SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATIVE STUDIES CONGRESS

February 13-14, 2023 / Antalya, Turkiye

EDITOR

Assoc. Prof. Dr. Lindita Skenderi

All rights of this book belong to

IKSAD Publishing House Authors are responsible both ethically and jurisdically

IKSAD Publications - 2023©

Issued: 01.03.2023

ISBN: 978-625-6404-64-9

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

3. International Antalya Scientific Research and Innovative Studies Congress

DATE AND PLACE

February 13-14, 2023 / Antalya, Turkiye

ORGANIZATION

IKSAD INSTITUTE

EDITOR

Assoc. Prof. Dr. Lindita Skenderi

PARTICIPANTS COUNTRY (33 countries)

Türkiye, Romanıa, Nıgerıa, Romanıa, Chına, Malaysıa, Kazakhıstan, Indıa, Serbıa, Algerıa, Cyprus, Uzbekıstan, Ukraınıan, Vıetnam, Pakıstan, Portugal, Russıa, Saudı Arabıa, Tunusıa, Albanıa, Morocco, Indonesıa, Iran, Usa, Macedonıa, Greece, Brazıl, Korea, Kosovo, Hungary, Iraq, Belarus, Canada

Total Accepted Article: 172

Total Rejected Papers: 41

Accepted Article (Türkiye): 81

Accepted Article (Other Countries): 91

ISBN: 978-625-6404-64-9

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Mykola VASKIV
Borys Grinchenko Kyiv University

Prof. Dr. Mohammad Mehdi Rashidi
University of Electronic Science and Technology of China

Assoc. Prof. Dr. Ümran TÜRKYILMAZ
Ankara Hacı Bayram Veli University

Assoc. Prof. Dr. Betül APAYDIN YILDIRIM
Ataturk University

Dr. Etem İlhan ŞAHİN
Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University

Dr. Serkan GÜN
Siirt University

Dr. Cavit POLAT
Iğdir University

Dr. Hüseyin ERİŞ
Harran University

Dr. Elvan CAFAROV
Azerbaijan State Pedagogy University

Dr. Violla MAKHZOUM
Islamic University of Lebanon

Dr. Bashir Ali SALEH
Al-Jabal Al-Gharbi University, Libya

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Hacer HUSEYONA
Azerbaijan Pedagogy University

Prof. Dr. Ahmet Niyazi ÖZKER
Bandırma Onyedi Eylul University

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK
Tekirdağ Namık Kemal University

Prof. Dr. Necati DEMİR
Gazi University

Assoc. Prof. Dr. Güray ALPAR
Strategic Thinking Institute

Assoc. Prof. Dr. Özlem ÜLGER
Batman University

Assoc. Prof. Dr. Hatice Burçin Şolt
Zonguldak Bülent Ecevit University

Assoc. Dr. Nazife ASLAN
Ankara Hacı Bayram Veli University

Assoc. Dr. Froilan Mobo
Philippine Merchant Marine Academy

Assoc. Prof. Dr. Fatih YILDIRIM
Atatürk University

Assoc. Prof. Dr. Ahmet TOPAL
Atatürk University

Assoc. Prof. Ayşegül TÜRK
Ankara Haci Bayram Veli University

SCIENTIFIC COMMITTEE

Assoc. Prof. Fatime GÜL KOÇSOY
Fırat University

Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ
Atatürk University

Asst. Prof. Dr. Fatma HASTAOGLU
Sivas Cumhuriyet University

Dr. Cavit POLAT
Iğdir University

Dr. Damezhan SADYKOVA
Kazakh Girls State Pedagogical University

Dr. Mariam S. OLSSON
Labanise University

Dr. Muntazir MEHDI
National University of Modern Languages

Dr. WU Yicheng
Minzu University

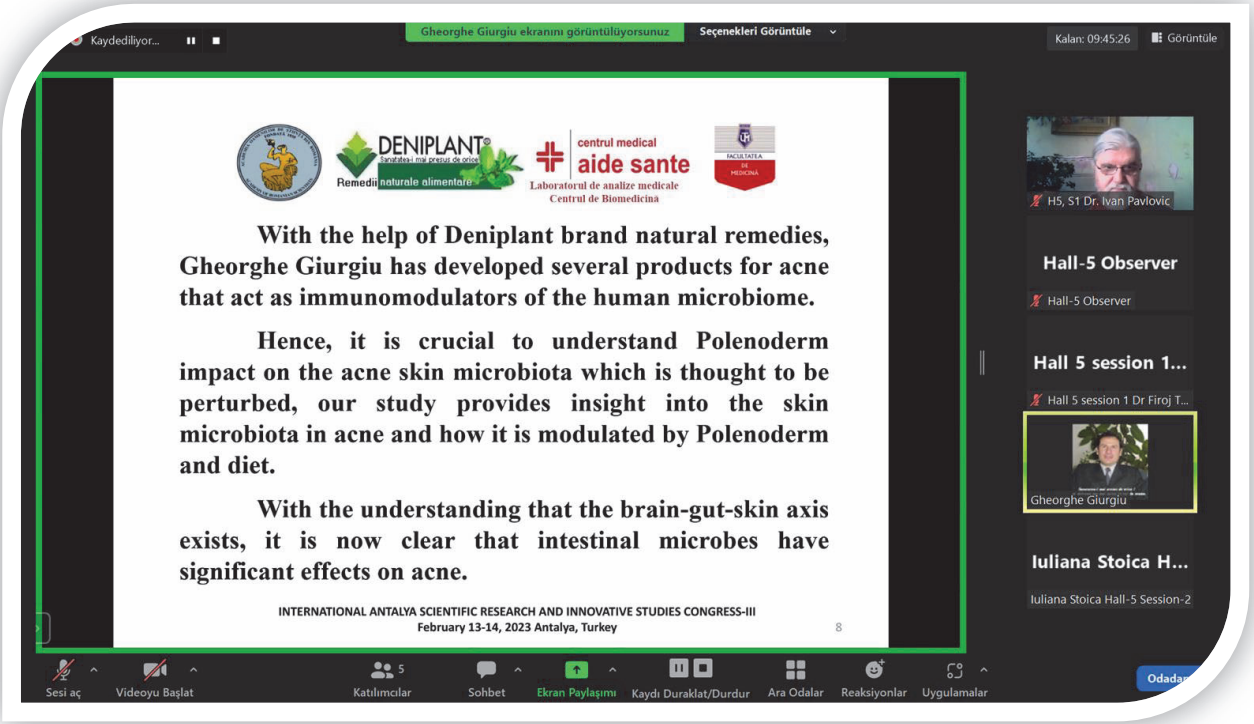
Dr. Ethem İlhan ŞAHİN
Adana Alparslan Turkes Science and Technology University

Dr. Serkan GÜN
Siirt University

Dr. Mohammed Shoaib KHAN
Pak Turk Maarif School

Dr. Mehmet Emin KALGI
Çukurova University

PHOTO GALLARY

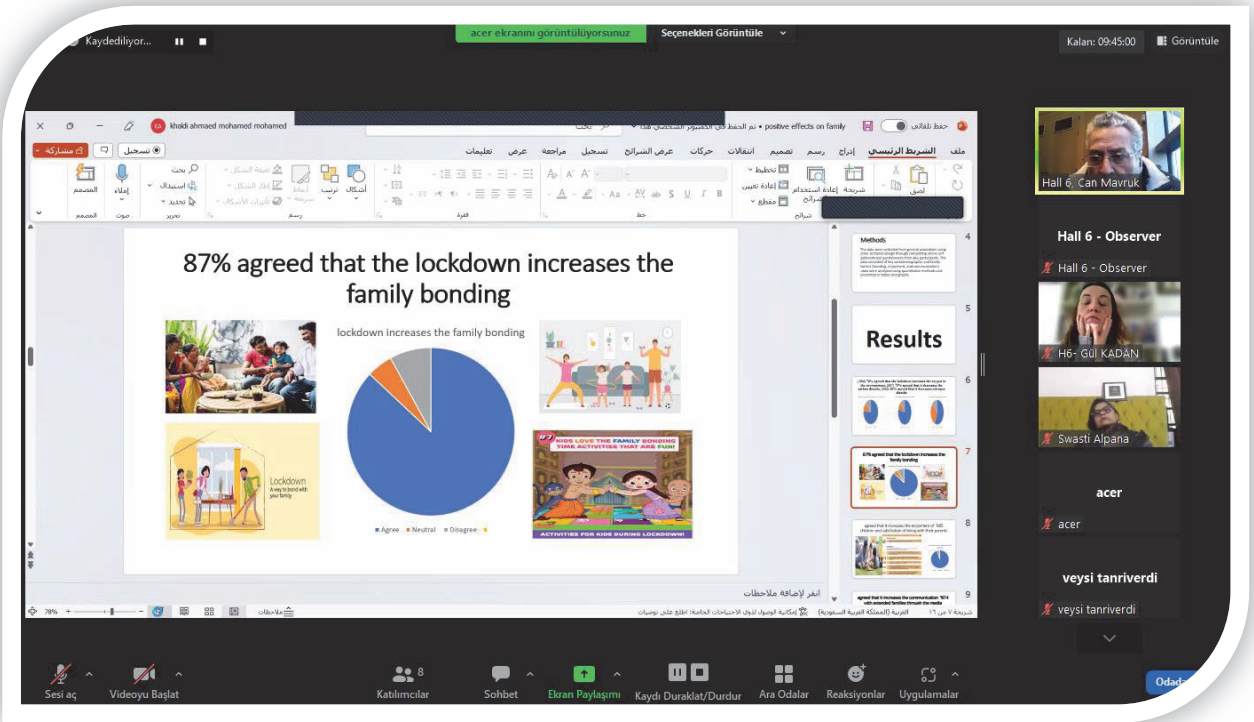
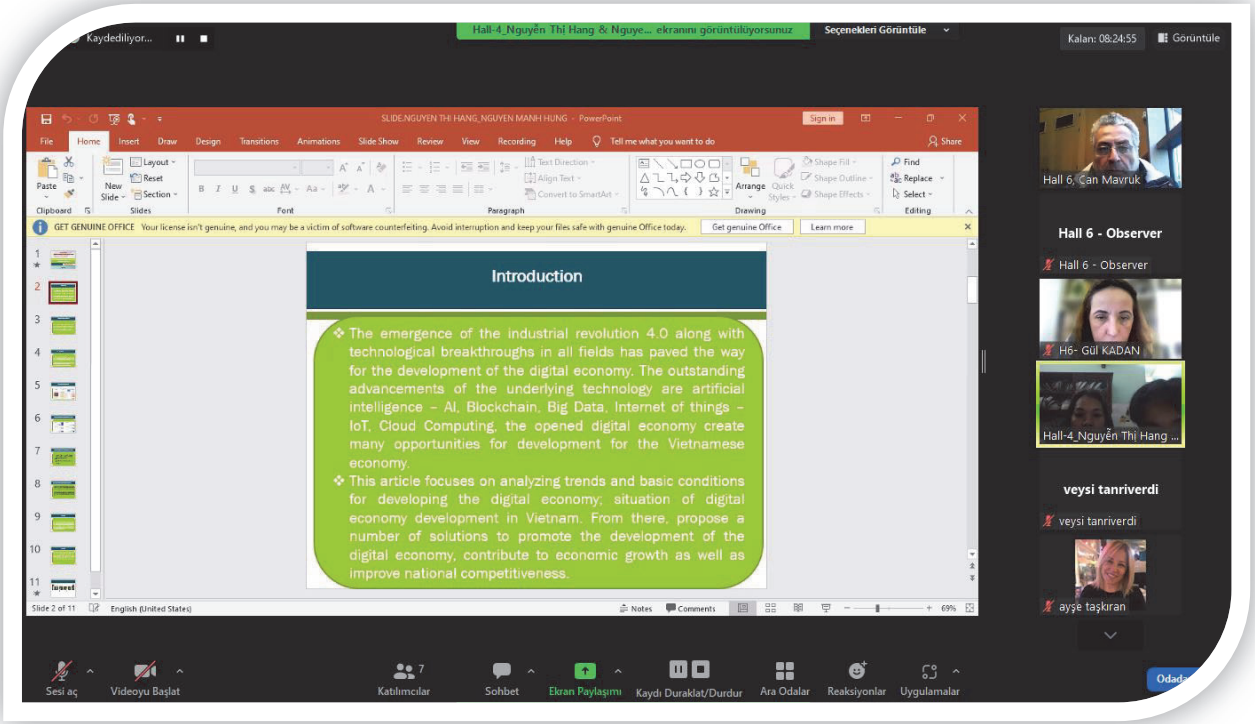

PHOTO GALLARY

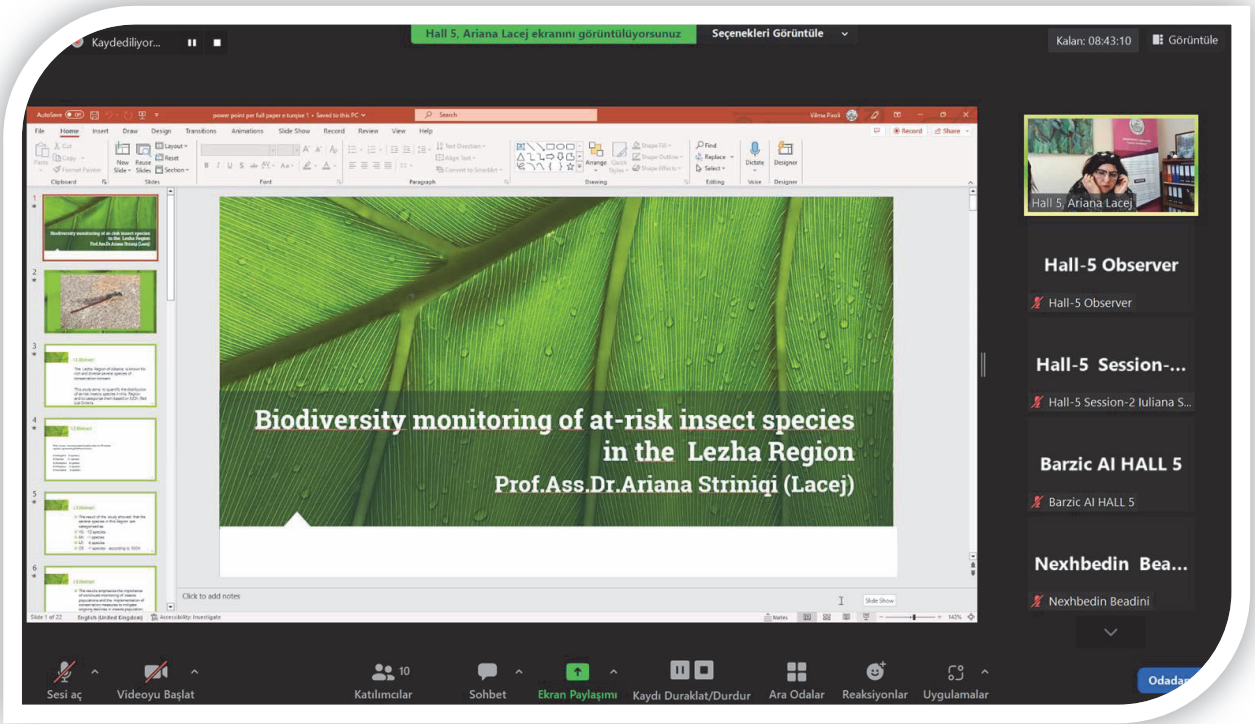
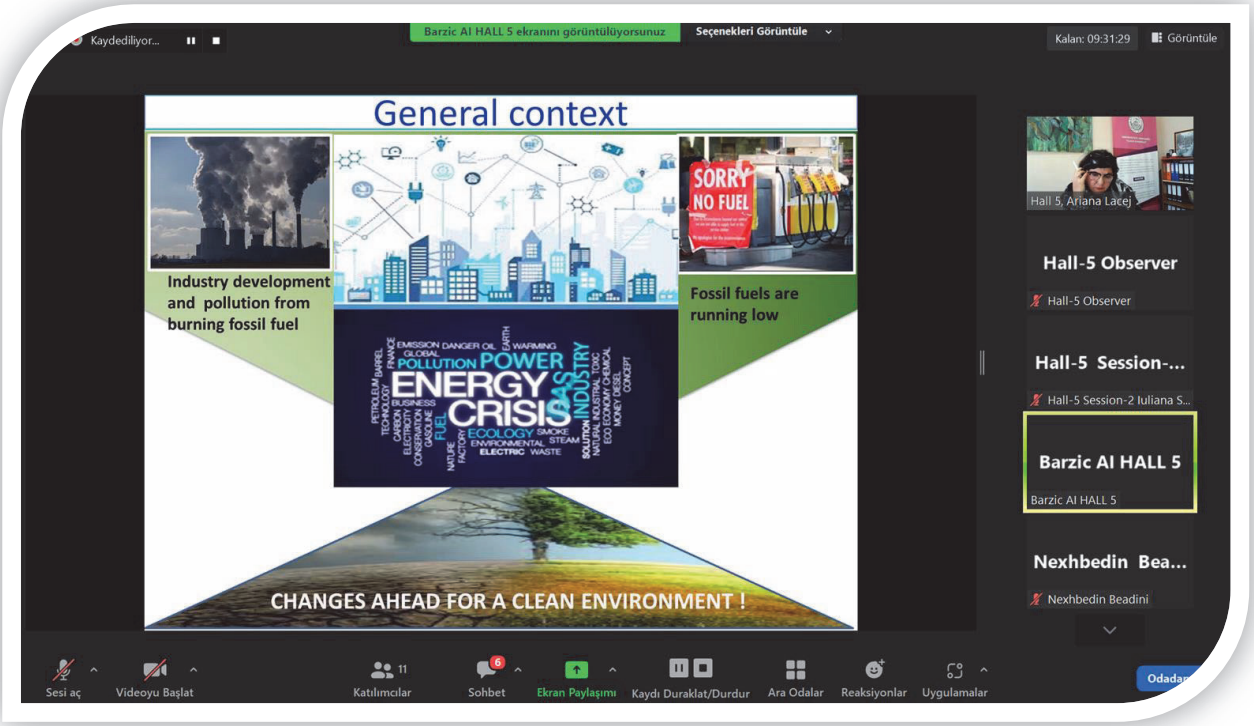

PHOTO GALLARY

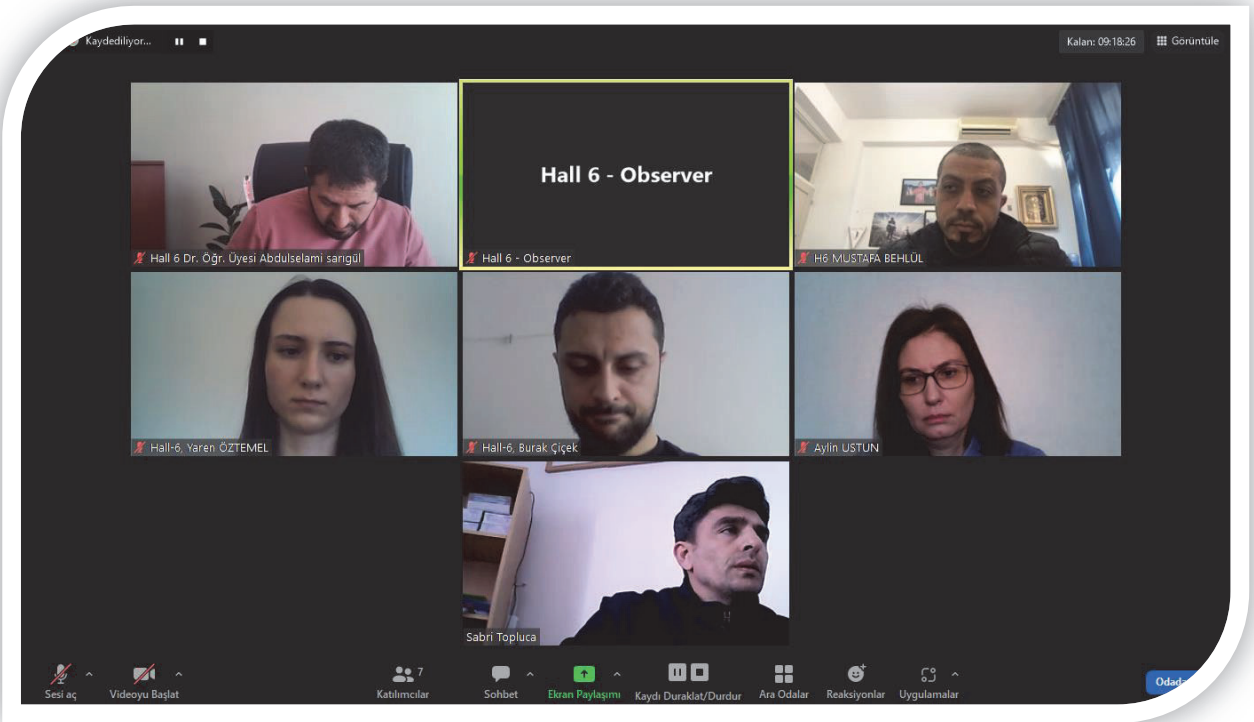
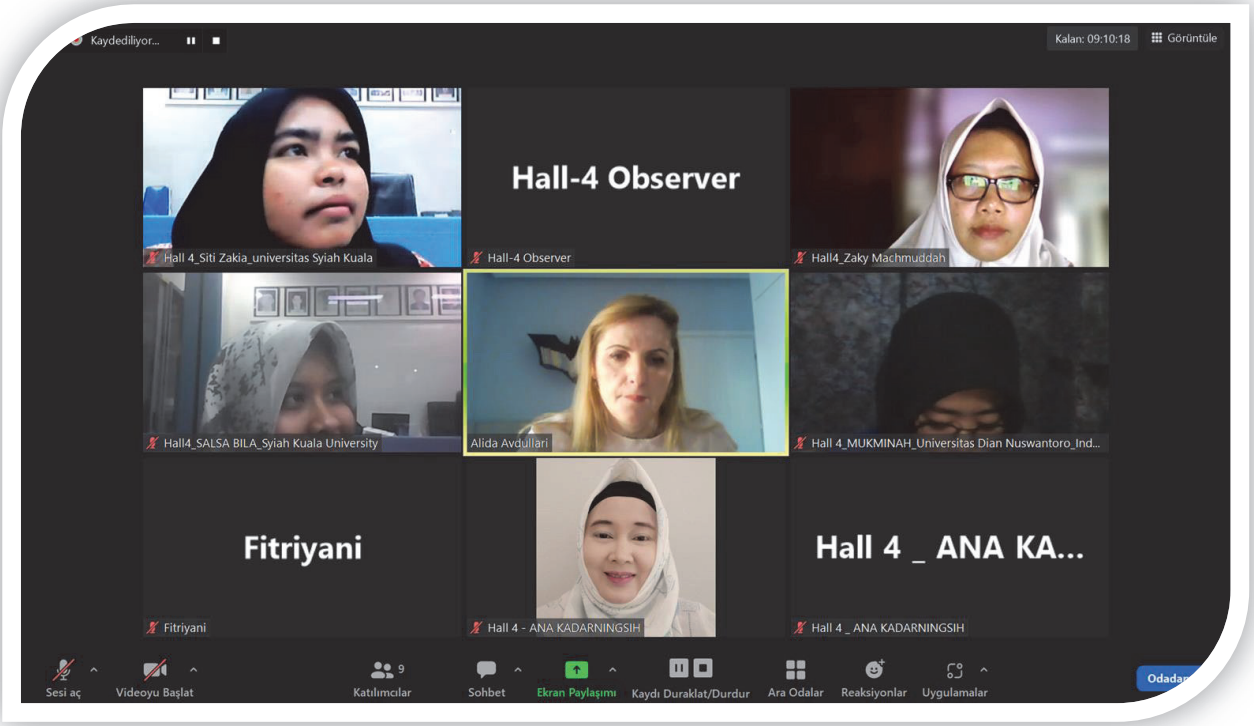

PHOTO GALLARY

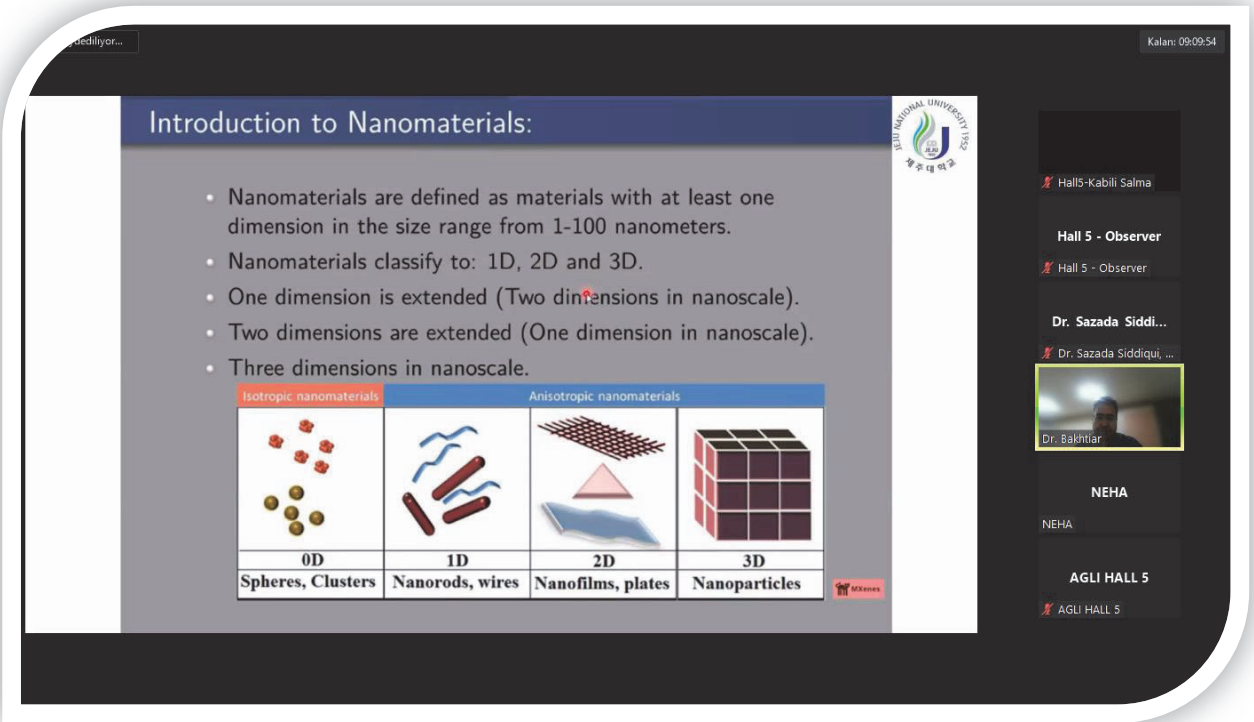
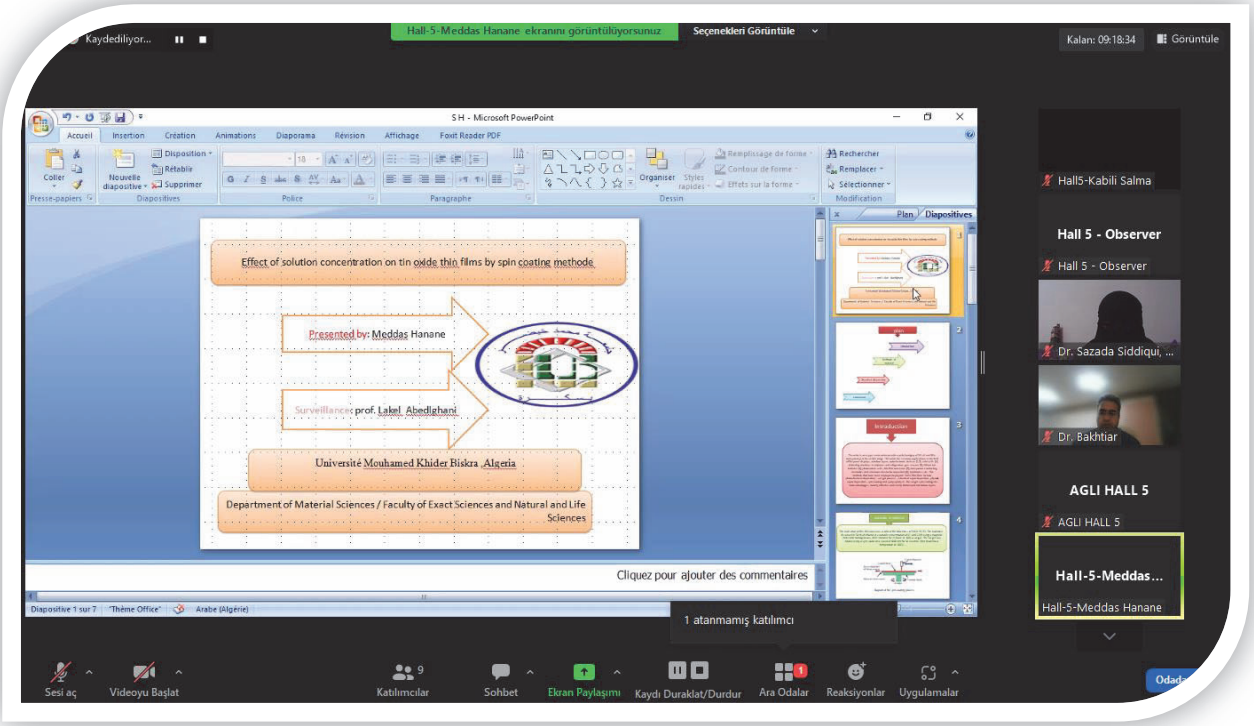

PHOTO GALLARY

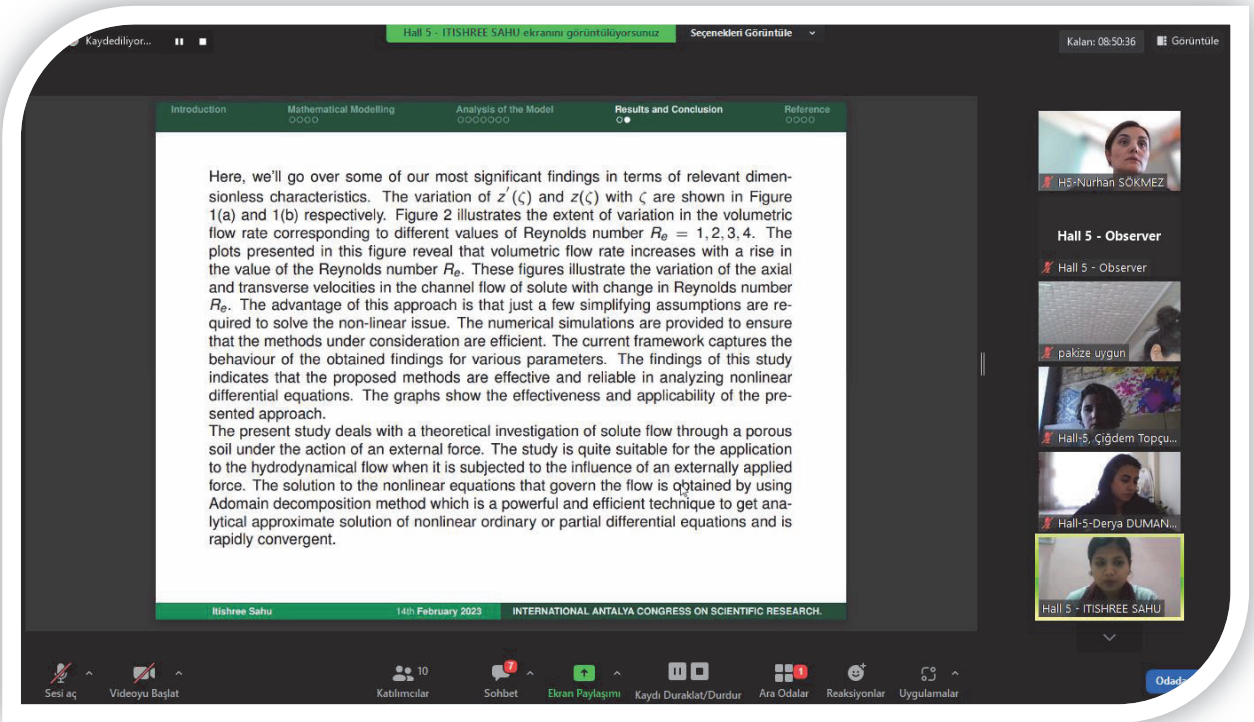
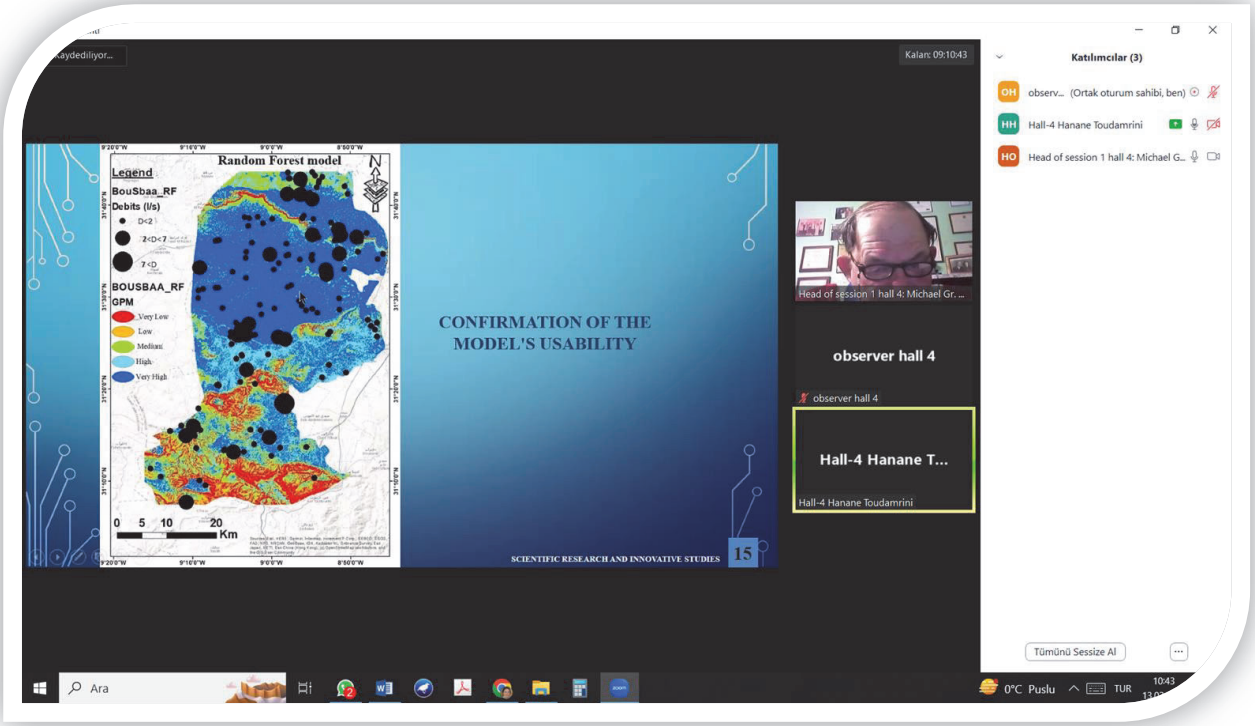

PHOTO GALLARY

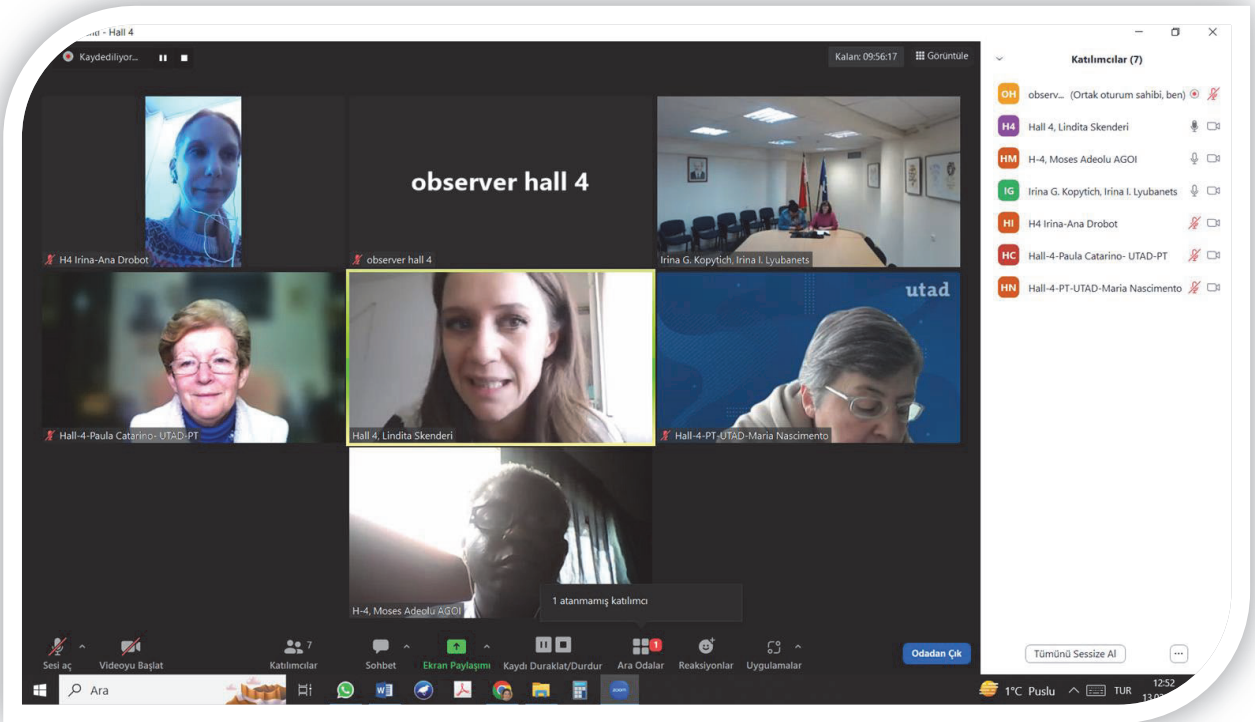
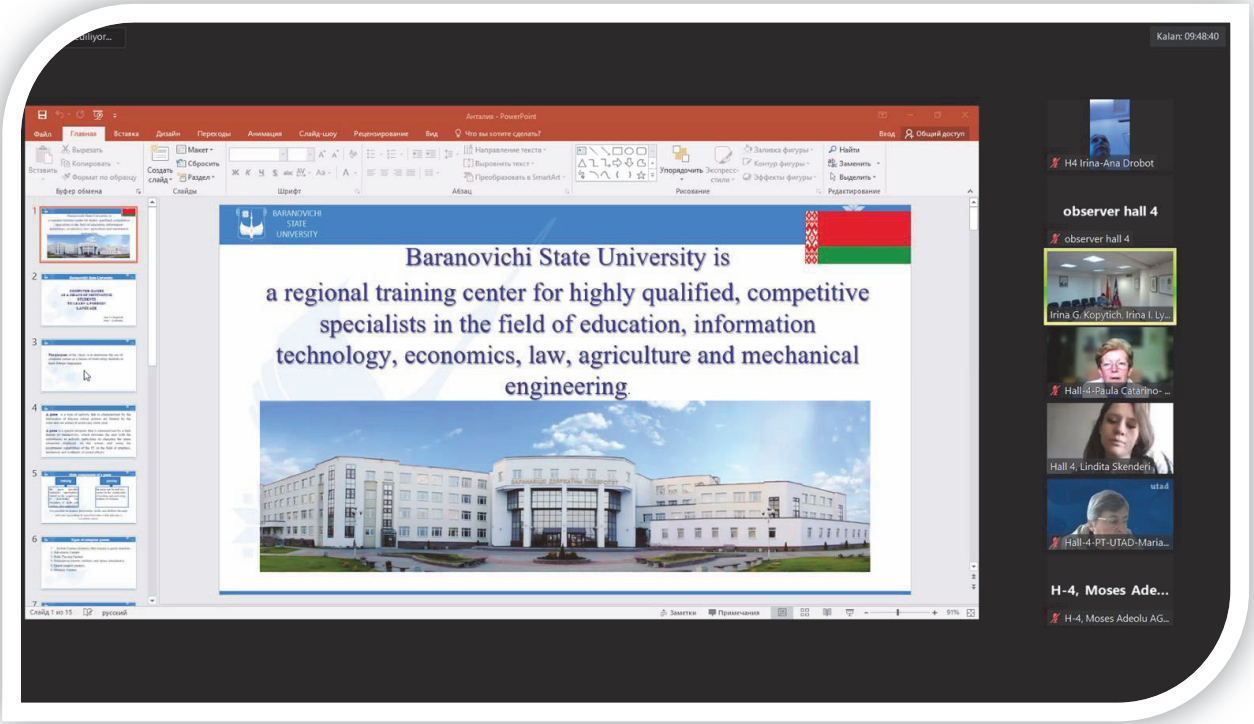

PHOTO GALLARY

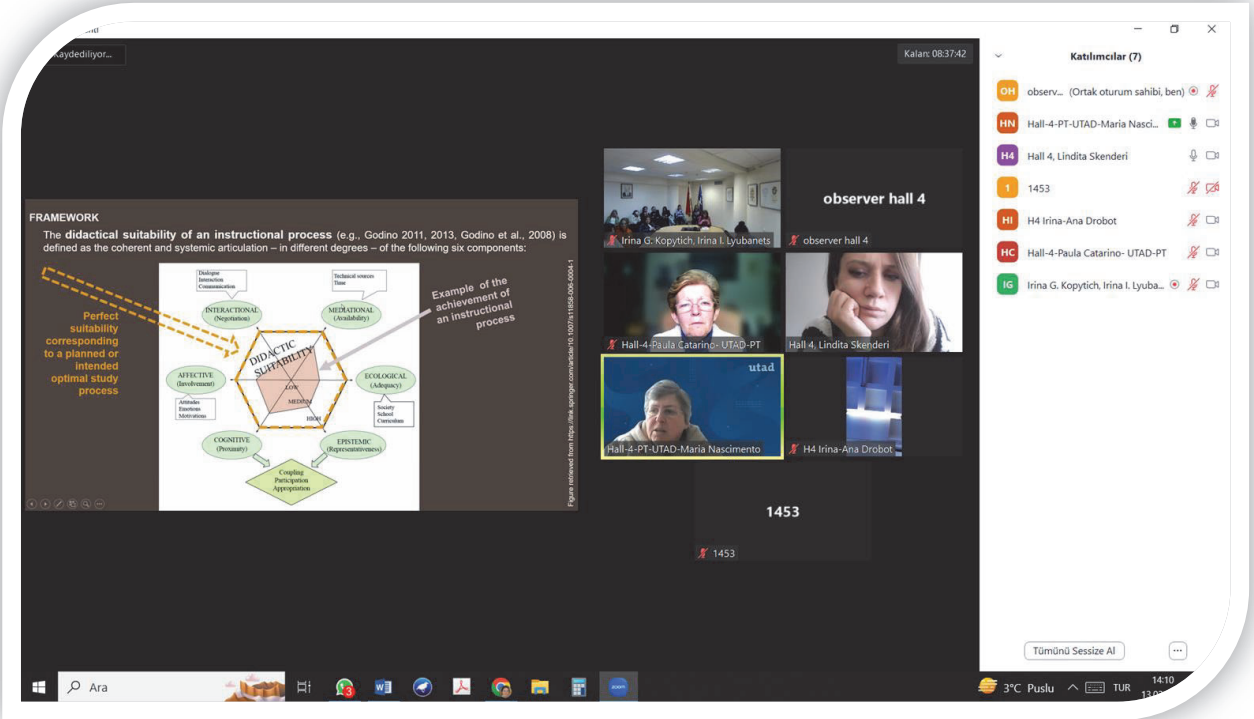
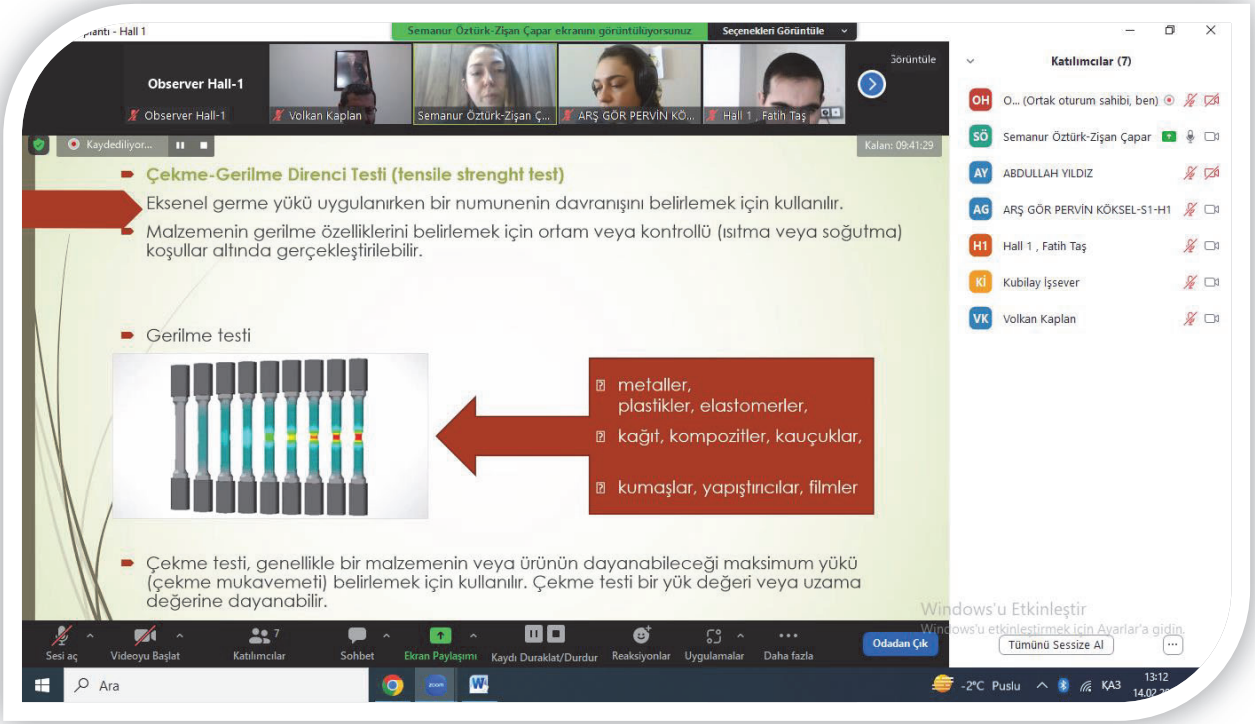

PHOTO GALLARY

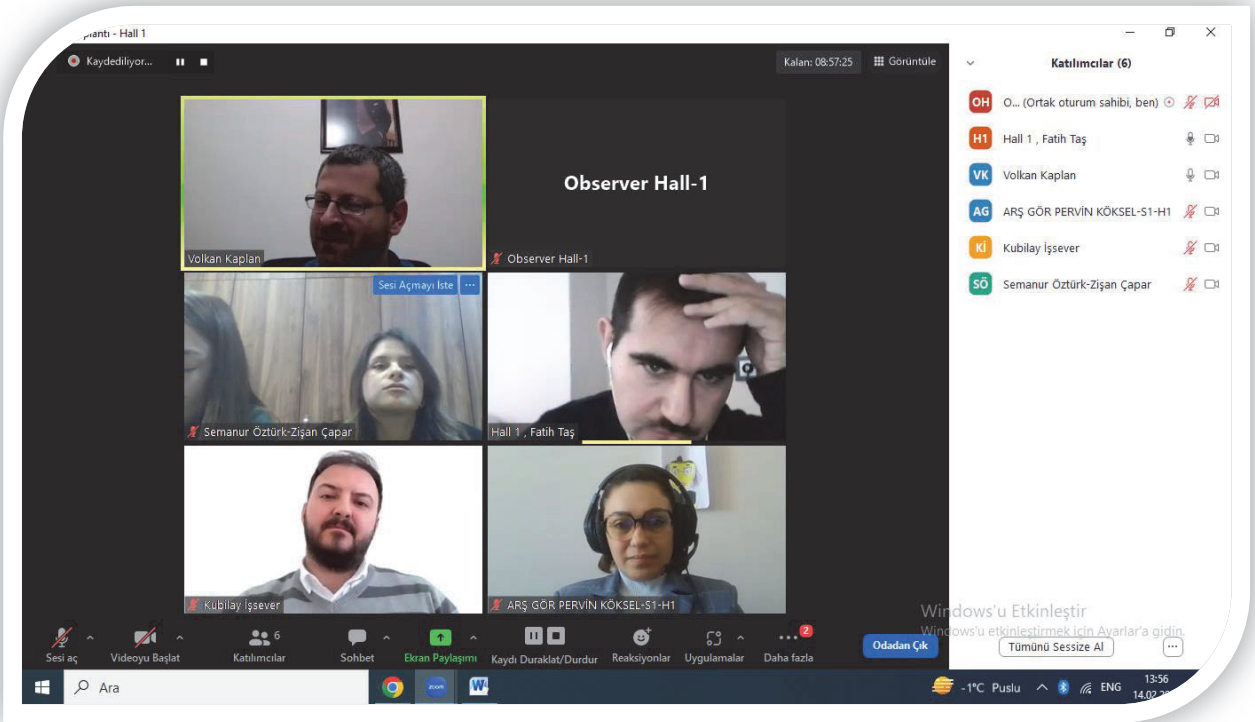

PHOTO GALLARY

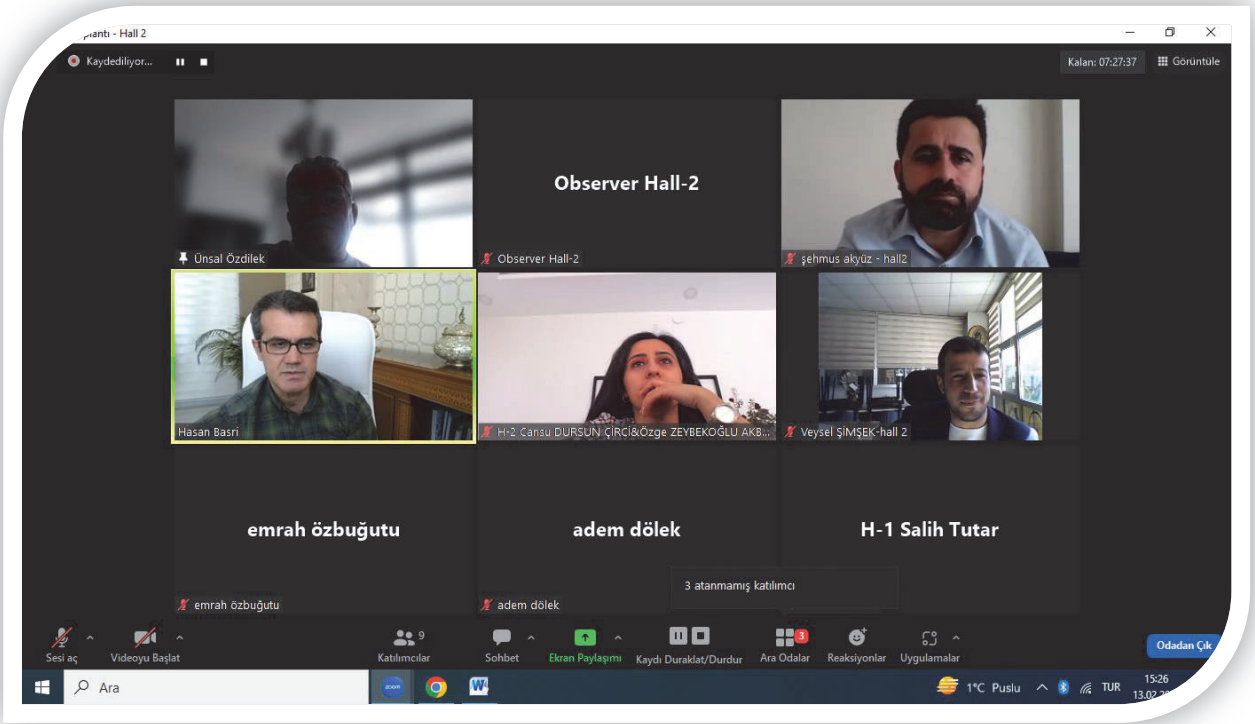
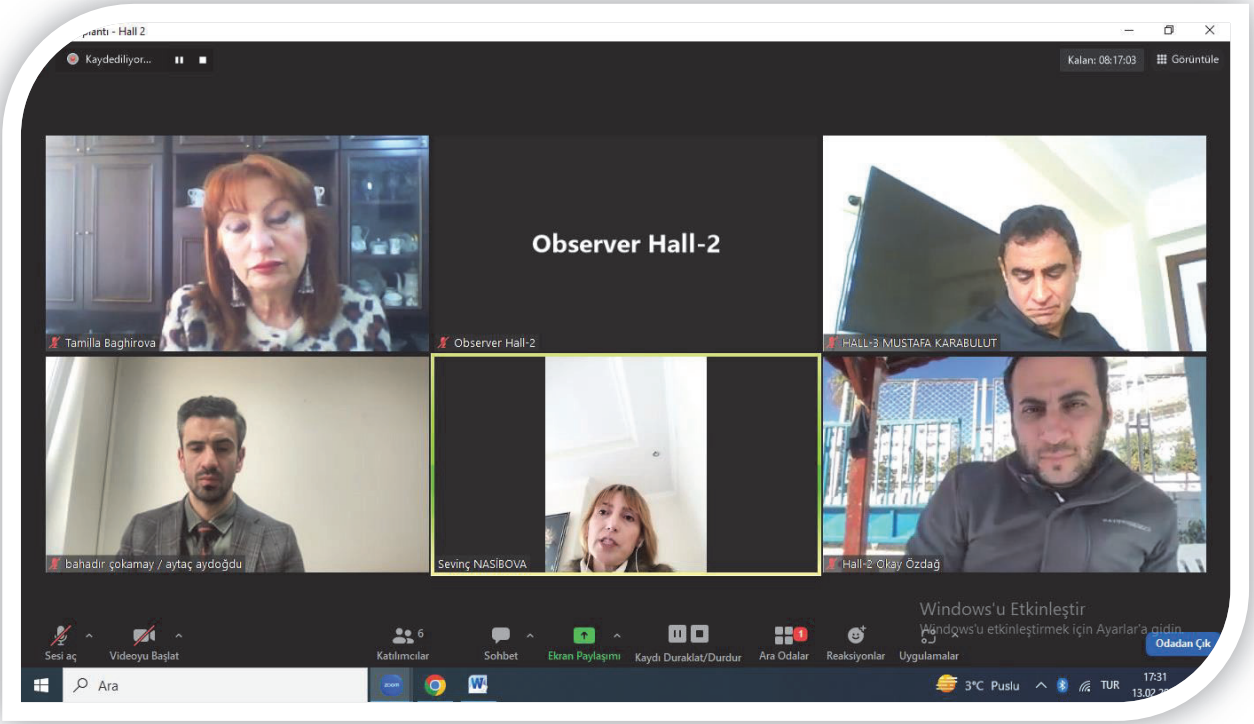

PHOTO GALLARY

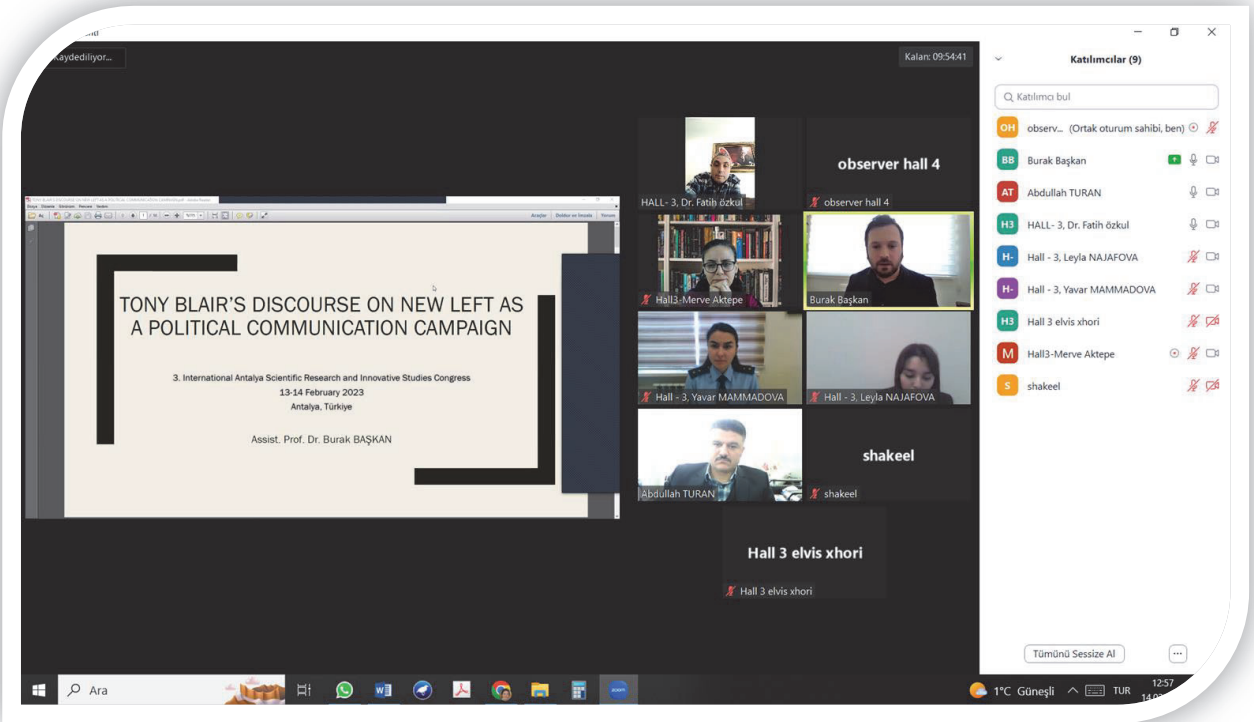
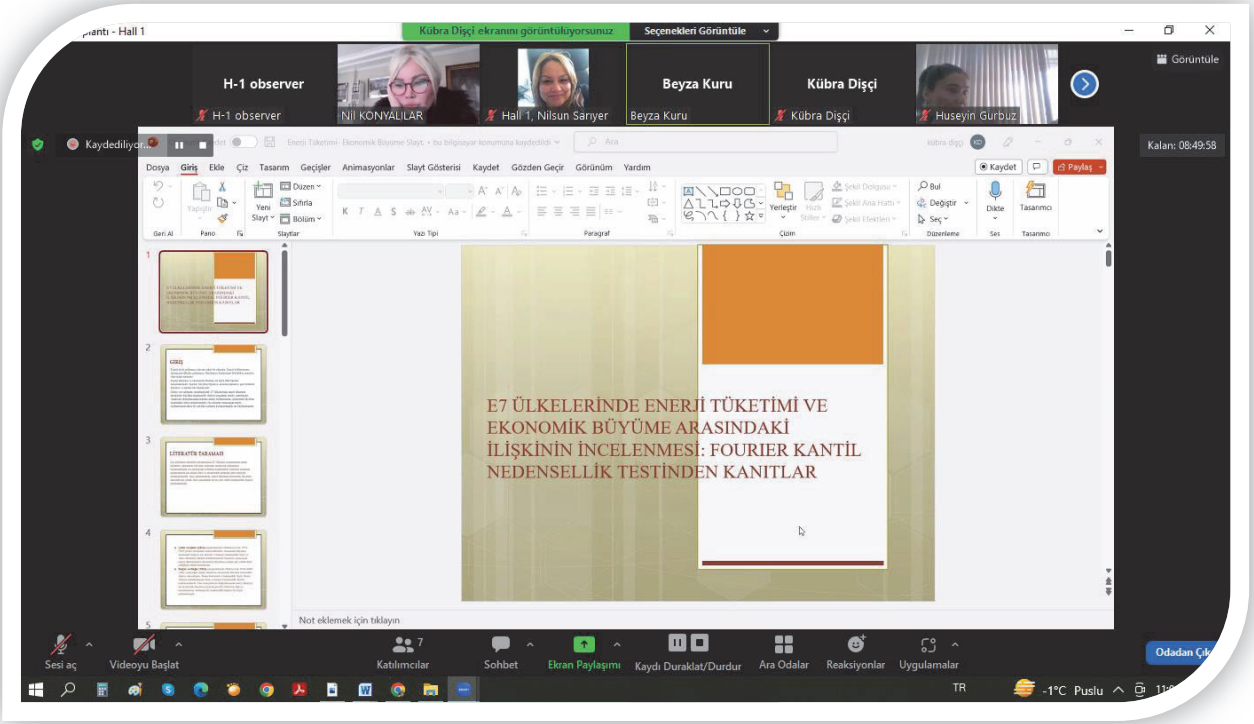

PHOTO GALLARY

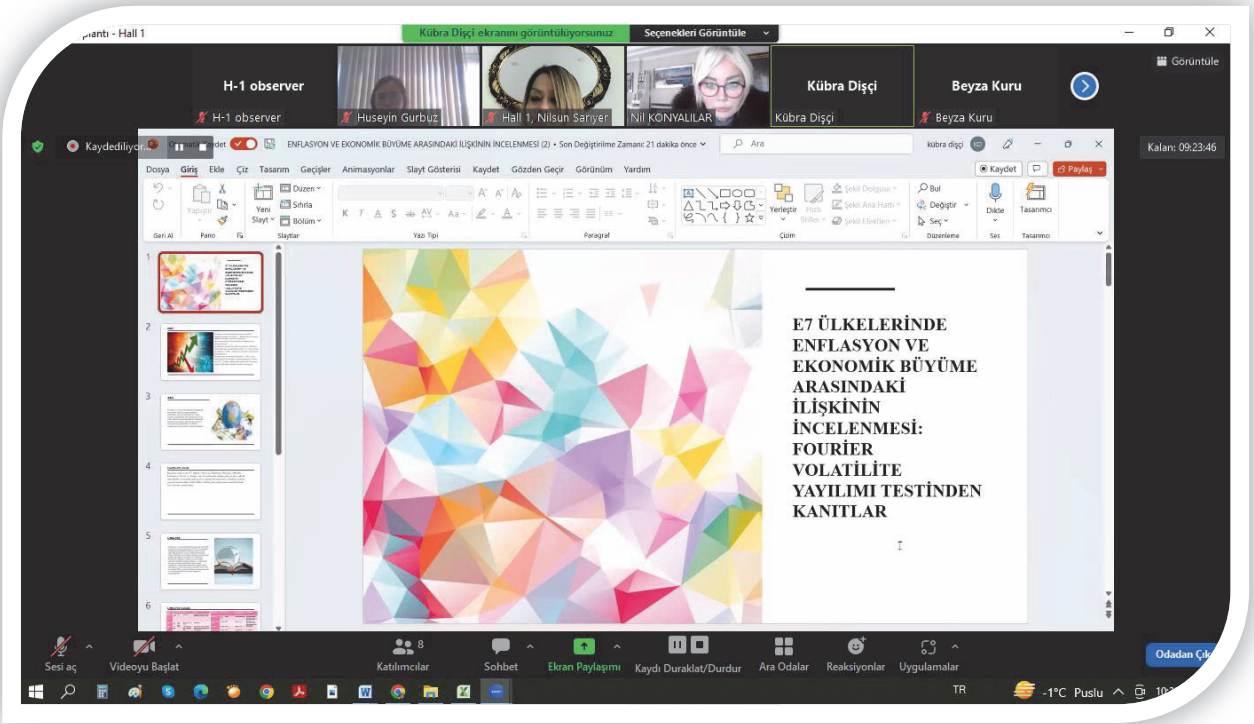
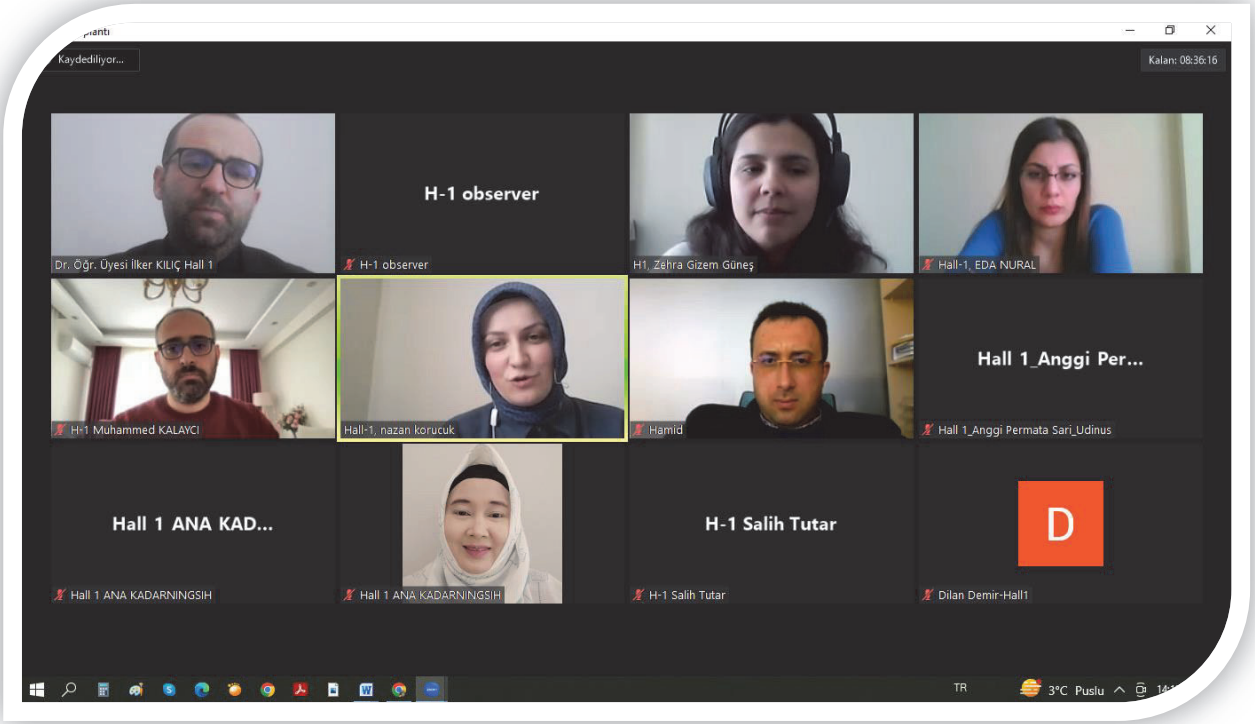

PHOTO GALLARY

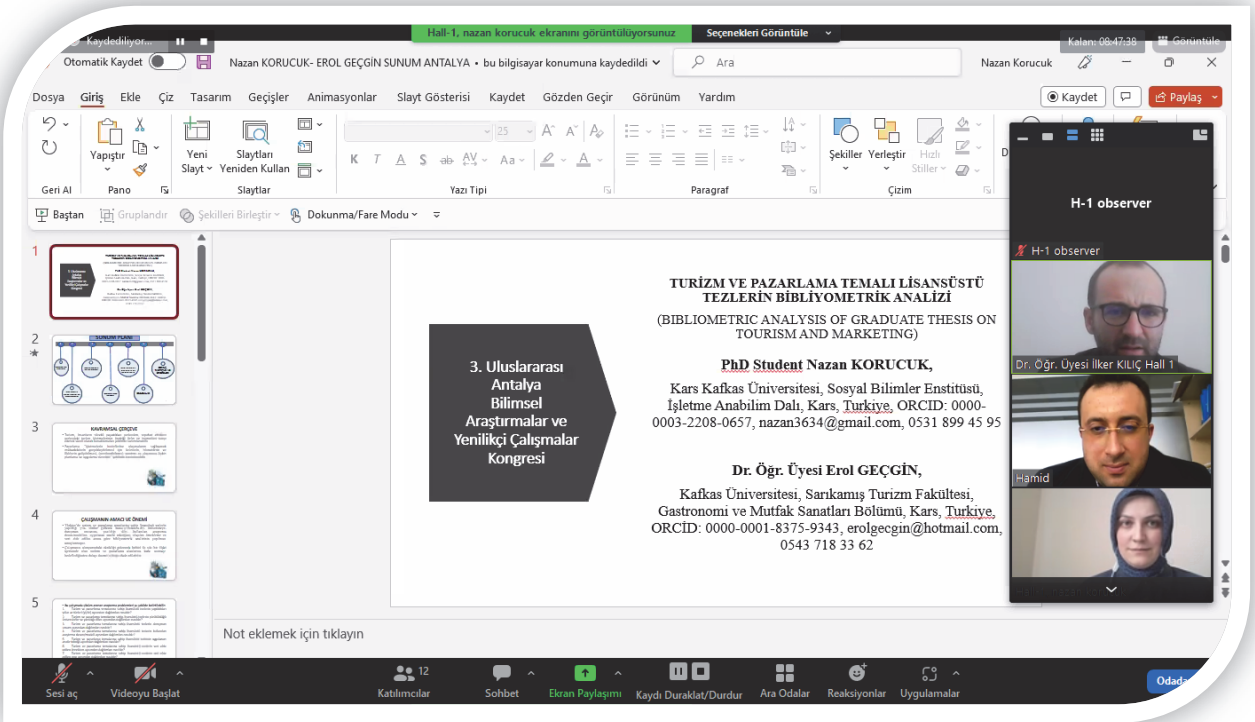
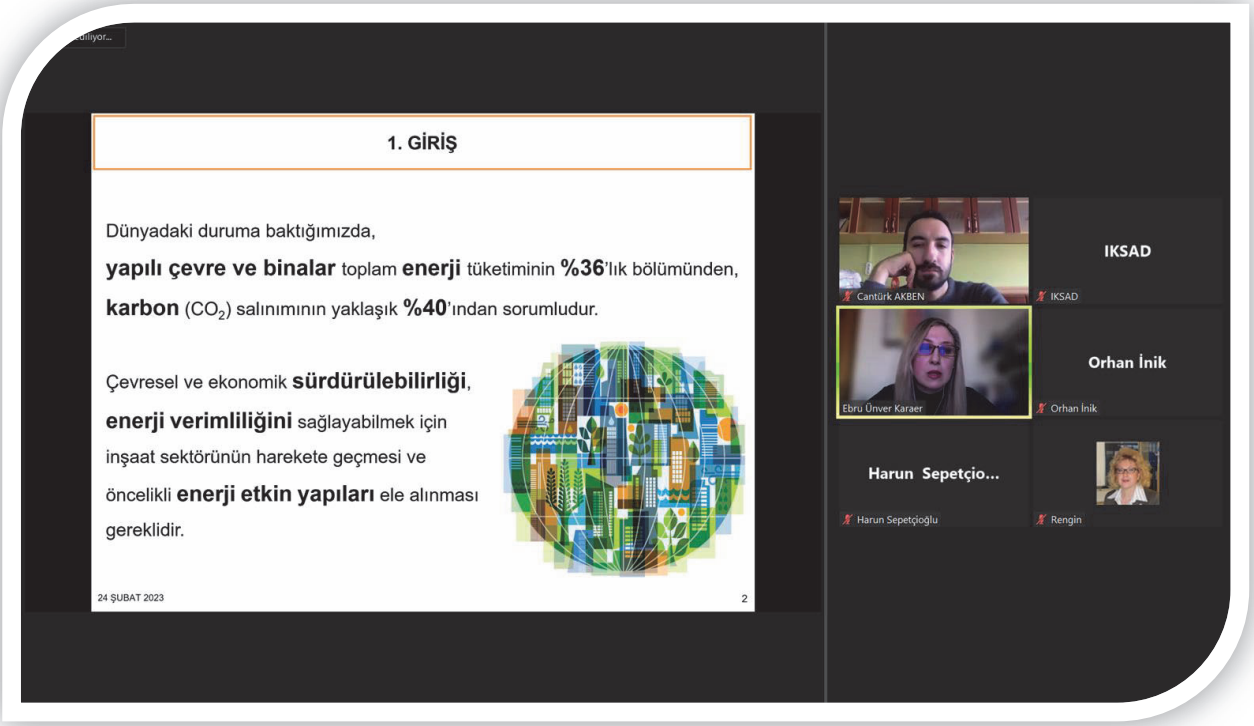

PHOTO GALLARY

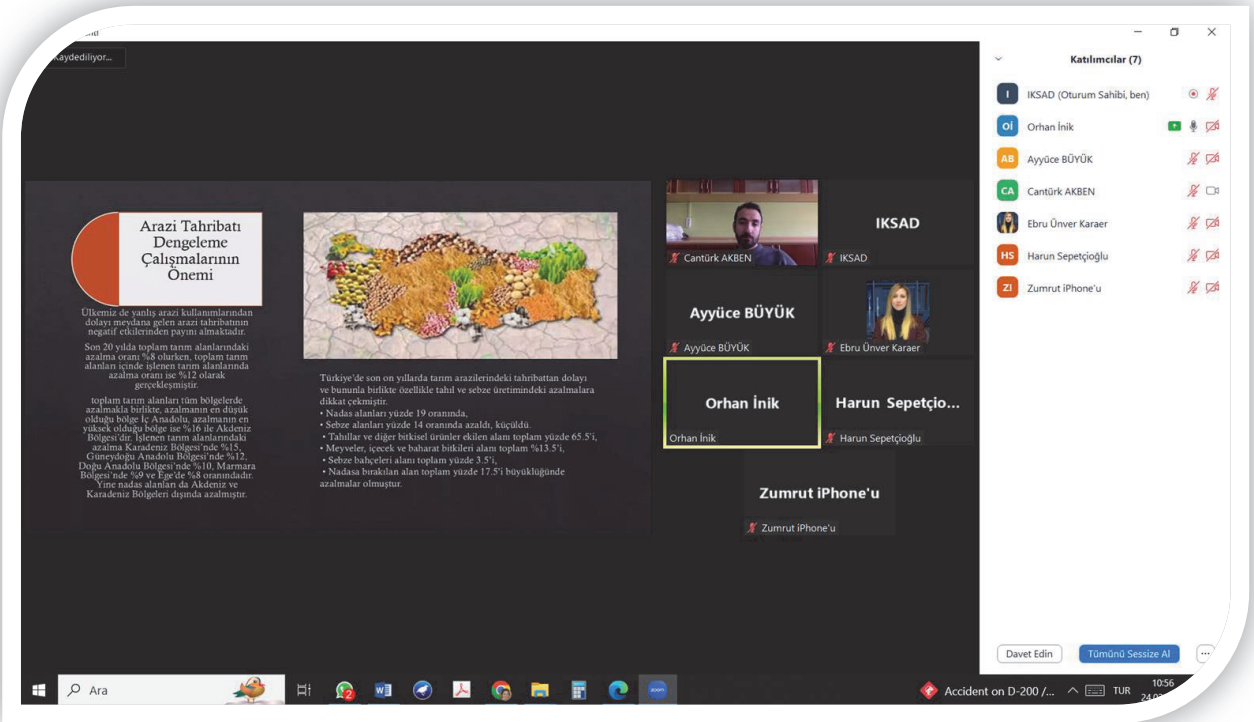
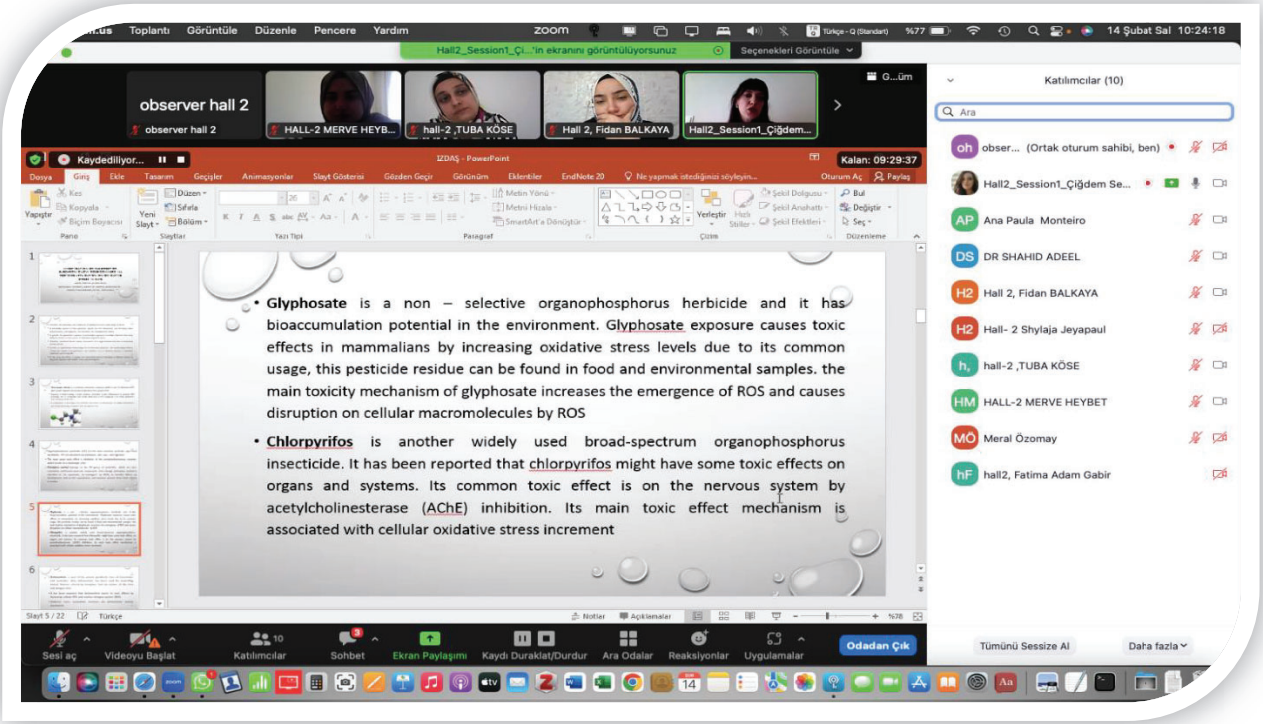

PHOTO GALLARY

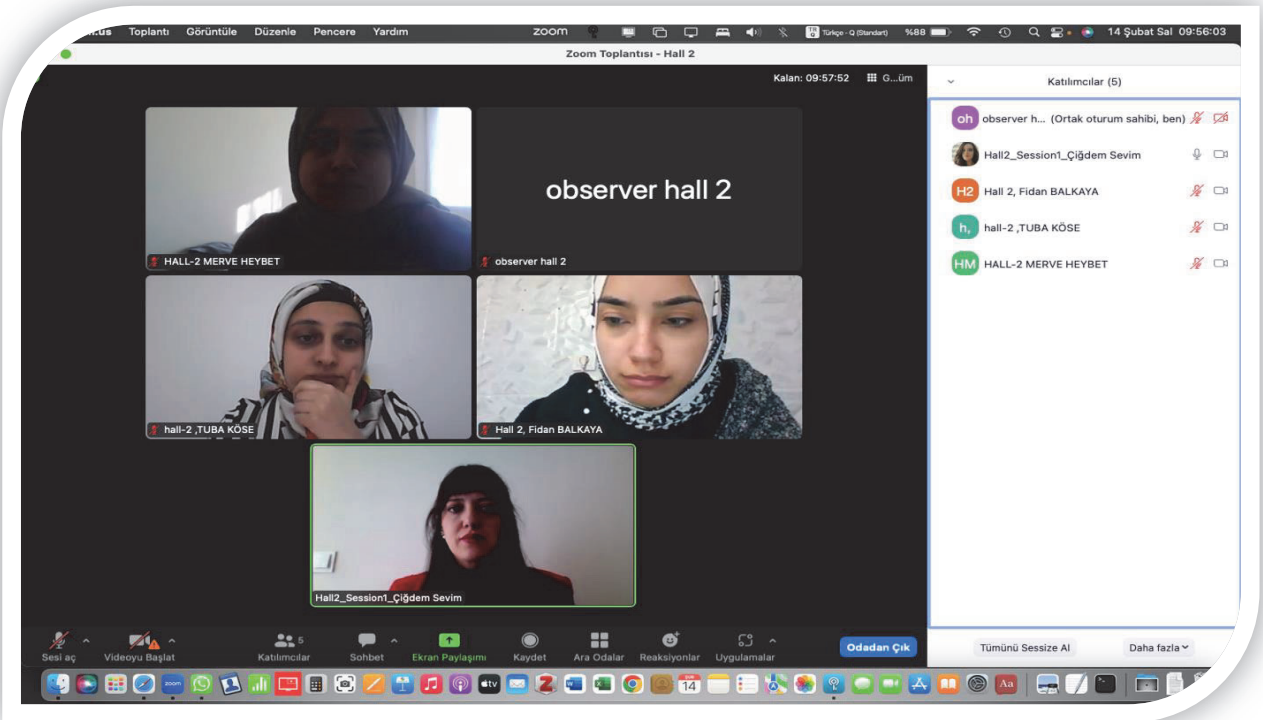
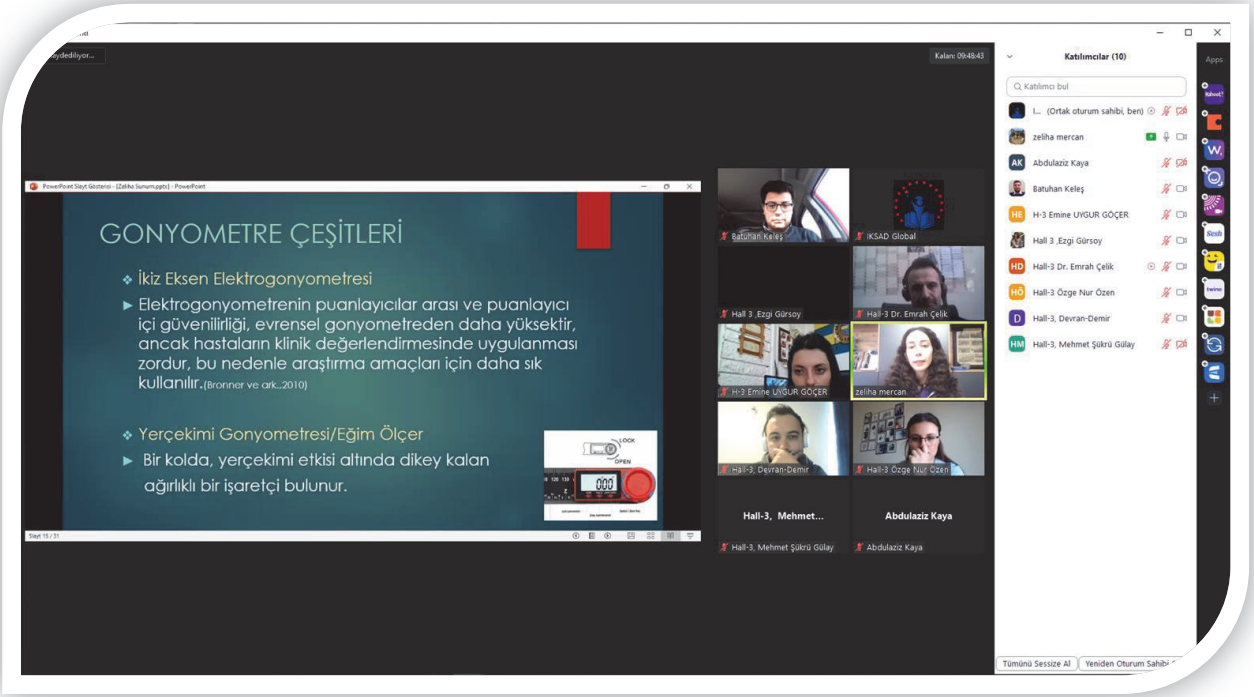
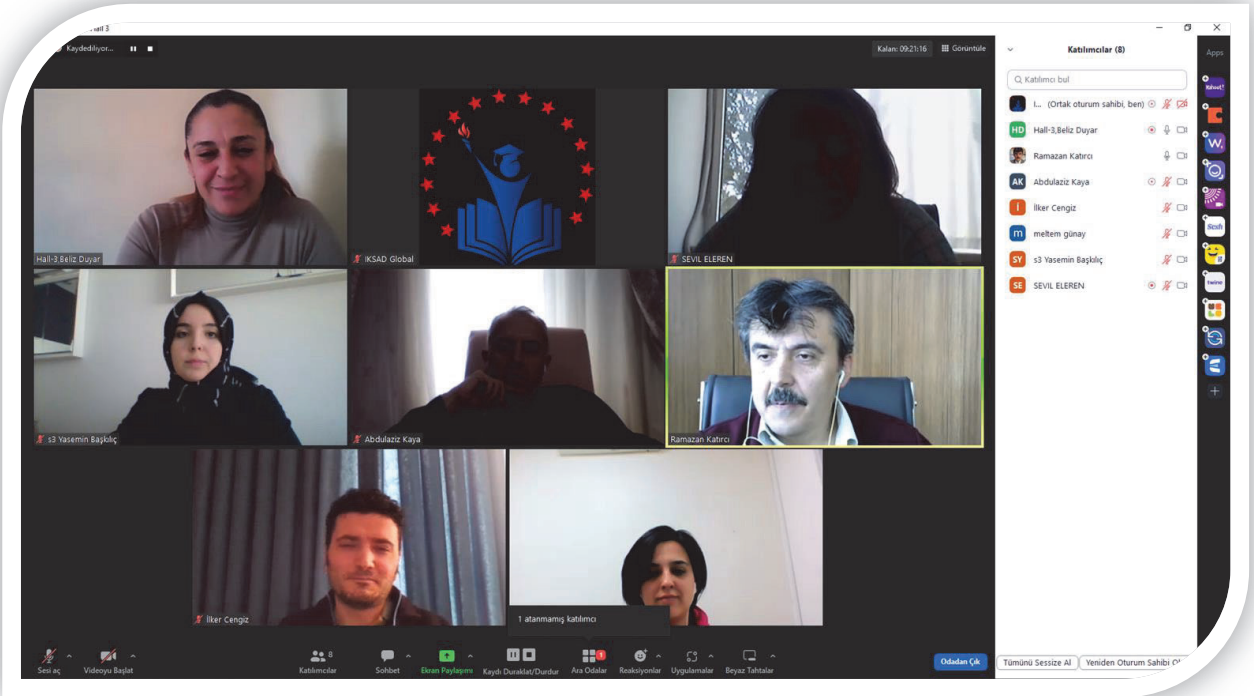

PHOTO GALLARY

3. International Antalya Scientific Research and Innovative Studies Congress

February 13-14, 2023

Antalya, Turkiye

CONFERENCE PROGRAM

Online (with ZOOM Conference)

Zoom Meeting ID: **851 5496 8447**

Zoom Passcode: **131415**

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via https://zoom.us/join site, enter ID instead of "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Moderator - responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

POINTS TO TAKE INTO CONSIDERATION - TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as PDF at the end of the congress.
- Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.
- If you think there are any deficiencies / spelling mistakes in the program, please inform by e-mail until January 15, 2023 (17:00) at the latest.
- (All speakers required to be connected to the session 15 min before the session starts)
- Moderator is responsible for ensuring the smooth running of the presentation, managing the group discussion and dynamics.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and HALL number, exp. Hall 1, Jan Alimgerey

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-1 Session-1	Head of Session: Dr. Nil Konyalılar
Prof. Dr. Nilsun SARIYER Barış GÜLMEZ	Muğla Sıtkı Koçman University TÜRKİYE	DETERMINING THIRD PARTY COMPLAINT BEHAVIOR BY NETNOGRAPHY
Seda ŞAHİN Kübra DİŞÇİ Assoc. Prof. Dr. Feyyaz ZEREN	Yalova University, TÜRKİYE	THE INVESTIGATING RELATIONSHIP BETWEEN INFLATION AND ECONOMIC GROWTH IN E7 COUNTRIES: EVIDENCE FROM FOURIER VOLATILITY SPILLOVER TEST
Beyza KURU Nezaet UZUN OGLY Assoc. Prof. Dr. Feyyaz ZEREN	Yalova University, TÜRKİYE	THE INVESTIGATING RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH IN E7 COUNTRIES: EVIDENCE FROM FOURIER QUANTILE CAUSALITY TEST
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin Gürbüz Soltan Musayeva	Eskişehir Osmangazi University, TÜRKİYE	A RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN MOBBING (PSYCHOLOGICAL HARASSMENT, INFORMATION) AND MOTIVATION APPLIED TO PEOPLE IN PRIVATE SECTORS IN AZERBAIJAN AND TURKEY
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin Gürbüz Gülnaz Alpysbay	Eskişehir Osmangazi University, TÜRKİYE	THE EFFECT OF HUMAN RESOURCES DEPARTMENT ROLES ON MANAGERS' PERCEPTIONS OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT
Assist. Prof. Dr. Nil Konyalılar	Istanbul Topkapi University, Türkiye	AIRLINE CUSTOMERS' LEVELS OF SATISFACTION AND LOYALTY TO SERVICE COMPENSATION
Orkhan Hajizade	Azerbaijan University	DEVELOPMENT OPPORTUNITIES OF CIRCULAR ECONOMY IN AZERBAIJAN
Dr. Ayten Mekhraliyeva	Azerbaijan State University of Economics, Azerbaijan	MEASURES TO SUPPORT SMALL BUSINESSES IN CRISIS CONDITIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND AZERBAIJAN PRACTICE

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-2 Session-1	Head of Session: Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Cansu Dursun Çirci Assist. Prof. Dr. Özge Zeybekoğlu Akbaş	Akdeniz University, Türkiye	A NEW TREND IN PARENTING IN TURKEY'S CHANGING FAMILY STRUCTURE: HELICOPTER PARENTING
Gamze ÇİFCİ Nurten ÖZÇELİK	Gazi University, TÜRKİYE	A QUALITATIVE RESEARCH ON THE FRENCH COURSEBOOK NOUVEAU BIEN SÛR A1.1
Abdulkadir KISAKAYA Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	Erzincan Binali Yıldırım University, TÜRKİYE	THE RELATIONSHIP BETWEEN THE TOXIC LEADERSHIP BEHAVIOR OF SCHOOL PRINCIPALS AND THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF TEACHERS
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Şehmus AKYÜZ	Siirt University, Türkiye	ERZURUMLU İBRAHİM HAKKI'S UNDERSTANDING OF EDUCATION
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Veysel ŞİMŞEK	Siirt University, Türkiye	DOĞAN CÜCELOĞLU'S UNDERSTANDING OF EDUCATION, TEACHER AND CHILD (STUDENT)
N.B. Agymedullaeva Prof. Dr. K.K.Şadırova	K. Zhubanov'un adını taşıyan Aktobe Bölge Üniversitesi, Kazakistan	ULUSAL MEDYA SÖYLEMLERİNDE "MEDYA METNİ" NİN KARAKTERİ (Kazakça-İngilizce medya metin materyallerine dayalıdır)
Assist. Prof. Dr. Emrah ÖZBUĞUTU	Siirt University, Türkiye	DETERMINING THE BIODIVERSITY LITERACY LEVELS OF PRE-SERVICE SCIENCE TEACHERS AND TO EXAMINE THEM IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-3 Session-1	Head of Session: Assoc. Prof. Dr. Mehmet Eren ÖZTEKİN
Devran Demir Özlem Yıldız Gülay	Burdur Mehmet Akif Ersoy University, TÜRKİYE	RISK OF HEAVY METAL AND ANTIBIOTIC CONTAMINATION IN COLLAGEN PRODUCTS SOLD IN THE TURKISH MARKET
Zeliha MERCAN Prof. Dr. Mehmet Şükrü GÜLAY	Burdur Mehmet Akif Ersoy University, TÜRKİYE	GONIOMETRY: AN IMPORTANT METHOD FOR MEASURING JOINT MOVEMENTS
Assist. Prof. Dr. Emrah ÇELİK Leyla Sarıboğa	Iğdır University, TÜRKİYE Iğdır Girls Anatolian Imam Hatip High School, Türkiye	ASSESSMENT OF THE ROLE OF BIRDS IN SEED DISTRIBUTION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON THIS SUBJECT
Res. Assist. Dr. Emine Uygur Göçer Uzm. Biy. Yasemin Kemeç Hürkan Assist. Prof. Dr. Kaan Hürkan	Iğdır University, Türkiye Canakkale Eighteenth March University, Türkiye	EFFECTS OF KARRIKIN AND SMOKE WATER ON DNA METHYLATION UNDER SALINE CONDITIONS IN ŞALAK APRICOT CULTIVAR (Prunus armeniaca L. cv. Şalak)
Özge Nur ÖZEN	Bursa Uludağ University, Türkiye	THE EFFECTS OF PLANT GROWTH REGULATORS AND MICROBIAL AND ORGANOMINERAL FERTILIZERS ON THE PRODUCTION AND QUALITY OF SUNFLOWER PLANT
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Eren ÖZTEKİN Batuhan KELEŞ	Çukurova University, Türkiye	INVESTIGATION OF TEMPORAL CHANGE IN LAND COVER AND USAGE WITH LANDSAT SATELLITE DATA
Zir. Müh. Büşra YAPICI Yük. Müh. Ezgi GÜRSOY Zir. Müh. Beyza Nur YILDIZ Zir. Yük. Müh. Emre İPEK Assoc. Prof. Dr. Süleyman KAVAK Prof. Dr. Ertan Sait KURTAR Prof. Dr. Osman GÜLŞEN Zir. Yük. Müh. Deniz METİN	Petektar Seed Industry Trade Limited Company Türkiye Bilecik Sheikh Edebali University Türkiye Selçuk University Türkiye Erciyes University Türkiye	DIHAPLOIDIZATION IRRADIATED POLLEN TECHNIQUE IN POWDERY MILDEW AND ZYMV RESISTANT SUPERIOR SUMMER SQUASH (Cucurbita pepo L.) LINES
Lect. Ebubekir İZOL İsa ÇİÇEK Res Assist. Orhan İNİK	Bingöl University, Türkiye	EFFECTS OF HEAVY METALS ON SOIL, PLANTS AND HUMAN
Res Assist. Orhan İNİK İsa ÇİÇEK Lect. Ebubekir İZOL	Bingöl University, Türkiye	THE IMPORTANCE OF LAND DEGRADATION NEUTRALITY

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-4 Session-1	Head of Session: Prof. Dr. Michael Gr. Voskoglou
Dr. Atef Korchef Dr. Imen Souid Saoussen Naffouti	King Khalid University Saudi Arabia Centre de Recherches et Technologies des Eaux Tunusia	STRUVITE PRECIPITATION FROM WASTEWATER: IMPACT OF OPERATING CONDITIONS
Prof. Dr. Michael Gr. Voskoglou	University of Peloponnese Greece	ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION IN THE ERA OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION
Assoc. Prof. Dr. Toudamrini Hanane Prof. Dr. Agouti Ahmed Prof. Algouti Abdellah	Cadi Ayyad University Morocco	GROUNDWATER POTENTIALITY MAPPING USING MACHINE LEARNING ALGOTITHMS
Taimoor Hassan Abrar Ahmed Mehmood Anwar	University of Central Punjab, Pakistan The University of Lahore, Pakistan	USING FORMAL VERIFICATION AND MODEL CHECKING IN AGILE DEVELOPMENT TO IMPROVE THE QUALITY OF SOFTWARE DEVELOPMENT: REVIEW
Shqiperon Bacaliu	AAB University Prishtinë, Kosovo	WPA2 vs WPA3: A COMPARATIVE STUDY ON SECURITY
Narendra Kumar Rao B R Ranjana Dr.Nagendra Panini Challa	Mohan Babu University, India Sri Sairam Engineering College, India VIT-AP University, India	CONVOLUTIONAL NEURAL NETWORKS IN TRAFFIC SIGN RECOGNITION
Dr. K.G.S. Venkatesan V.M. Jothiprakash Dr. P.A. Abdul Saleem Dr. T. Nalini Dr. M. Sriram	Anna University, India	A STUDY ON TRAFFIC PREDICTION FOR INTELLIGENT TRANSPORTATION SYSTEM MECHANISM USING MACHINE LEARNING
Dr. Shouket Ahmad Kouchay	Islamic University Madinah Munawarah, Saudi Arabia	The Impact of Edge, Fog, and Cloud Computing in IoT and Security Concerns
Assoc. Prof. Kabili Salma Prof. Dr. Algouti Ahmed Prof. Dr. Algouti Abdellah	The University of Cadi Ayyad, Morocco	Contribution of GIS and Remote Sensing for the Mapping, Analysis and Forecasting of susceptible areas to erosion in the Assif El Mal Watershed

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-5 Session-1	Head of Session: Major Gheorghe Giurgiu
Major Gheorghe Giurgiu Prof. Dr. Manole Cojocaru	Deniplant-Aide Sante Medical Center, Biomedicine, Bucharest, Romania Titu Maiorescu University Romania	THE GUT-BRAIN-SKIN AXIS IN ACNE: IMPACT OF POLENODERM
Academ. Res.Fell. Dr. Ivan Pavlovic Prof.Dr. Jovan Bojkovskı Senior Res.Associ.Violeta Caro-Petrovıc	Scientific Veterinary Institute of Serbia, Belgrade, Serbia	PRESENCE OF DICROCOELIUM DENDRITICUM IN SMALL RUMINANTS IN SERBIA
M. Mirra Rajalakshmi	Government Medical College India	ROLE OF NUTRACEUTICALS IN CANCER MANAGEMENT- A REVIEW
Firoj A.Tamboli Ravindra J. Jarag Nilofar A. Tamboli Kamal M. Alaskar	Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, India	CHYAWANPRASH : AN ANCIENT INDIAN AYURVEDIC MEDICINAL FOOD FOR THE MANAGEMENT OF HEALTH
Beadini A Elezi A Beadini A Ademi B	University of Tetovo Macedonia Biochemistry laboratory-Albimedika of Tetovo, Republic of North Macedonia	DRINKING WATER CONSUMPTION AND URINARY STATUS IN PATIENTS WITH UROGENITAL INFECTIONS
Elezi A Beadini A Hasani L Beadini A	University of Tetovo Macedonia	CORRELATION BETWEEN NUTRITIONAL AND HEMATOLOGICAL PARAMETERS DURING PREGNANCY
Prof. Ünsal Özdilek	University of Quebec, Montreal, Canada	PROFOUND MEANINGS OF VALUE CONEPT
R. Yerezhepkyzy L.K. Yerkinbaeva Zholmakhan	Al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan Miras University, Kazakhstan	LEGAL MEANS OF ENSURING LAW AND ORDER IN THE ENVIRONMENTAL SPHERE

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-6 Session-1	Head of Session: Dr. Can MAVRUK
Dr. Khalda Ahmed Mohammed Mohammed Ahmed	King Khalid University, Kingdom of Saudi Arabia	POSITIVE EFFECTS OF COVID-19 LOCKDOWN ON THE FAMILY LIFE
Dr. Swasti Alpana	University of Delhi, India	LOCATING THE STATUS OF WOMEN IN HINDU FAMILY: A CRITICAL PERSPECTIVE ON CHASTITY
Assist. Prof. Dr. Gül KADAN Assoc. Prof. Dr. Rıdvan KÜÇÜKALİ	Çankırı Karatekin University Türkiye Atatürk University Türkiye	EXAMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDES TO HONOR AND PERCEPTIONS OF WOMEN ACCORDING TO THEIR SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS
Assist. Prof. Dr. Cantürk AKBEN	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye	COMMON MISTAKES AND MISUSED ANALYSES IN THE CONTEXT OF FACTOR ANALYSIS IN SOCIAL SCIENCES AND PSYCHOLOGY
Lec. Dr. Can MAVRUK	Niğde Ömer Halisdemir University, TÜRKİYE	MEDIATION EFFECT OF PERFECTIONISM ON THE RELATION BETWEEN NEGATIVE EMOTIONS AND ANXIETY
Assist. Prof. Dr. Veysi TANRİVERDİ	Zonguldak Bülent Ecevit University, TÜRKİYE	GENDER AND SEXUAL DIVERSITY
Dr. Ayse TASKIRAN	Wenzhou-Kean University, China	EXPLORING INTERACTION IN ONLINE LANGUAGE LEARNING WITH COMMUNITY OF INQUIRY FRAMEWORK IN CHINESE HIGHER EDUCATION CONTEXT

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-1 Session-2	Head of Session: Assist. Prof. Dr. İlker KILIÇ
Zehra Gizem GÜNEŞ Assoc. Prof. Dr. Ayşe Büşra MADENCİ Assoc. Prof. Dr. Yeliz PEKERŞEN	Necmettin Erbakan University, TÜRKİYE	AN OVERVIEW ON MOLECULAR GASTRONOMY
Asst. Prof. Dr. Hamid Asadi Dereshgi Prof. Dr. Ersin Göse Asst. Prof. Dr. Serdar Menekay Res. Dilan Demir	Istanbul Arel University, Türkiye	PASSIVE FOOT ORTHOTICS: A BREAKTHROUGH IN FOOT DROP SYNDROME TREATMENT
Zehra Gizem GÜNEŞ Assoc. Prof. Dr. Yeliz PEKERŞEN Assoc. Prof. Dr. Ayşe Büşra MADENCİ	Necmettin Erbakan University, TÜRKİYE	ORGANIZATIONAL STRESS MANAGEMENT AND ITS IMPORTANCE IN HOSPITALITY BUSINESSES
Dyt. Eda NURAL Prof. Dr. Yasemin BEYHAN	Hasan Kalyoncu University, TÜRKİYE	COMMERCIAL ENTERPRISES IN MASS NUTRITION SYSTEMS: RESTAURANTS CONSUMER PREFERENCES AND FACTORS AFFECTING THIS
Nazan KORUCUK Assist. Prof. Dr. Erol GEÇGİN	Kafkas University, Türkiye	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF GRADUATE THESIS ON TOURISM AND MARKETING
Lect. Salih Tutar Lect. Muhammed Kalayci	Sakarya University of Applied Sciences, Türkiye	EVALUATION OF INVESTMENTS IN TERMS OF FACTORS AFFECTING HEALTH TOURISM
Assist. Prof. Dr. İlker KILIÇ	Eskişehir Osmangazi University, TÜRKİYE	DOES THE ENVIRONMENTAL FRIENDLINESS OF THE DESTINATIONS LEAD TO ENVIRONMENTALLY RESPONSIBLE BEHAVIOUR IN TOURISTS? THE THEORY OF COGNITIVE RESPONSE
Anggi Permata Sari Ana Kadarningsih Vugar Abdullayev Evı Erınsa Sılvıanıta	Universitas Dian Nuswantoro Indonesia Azerbaijan State Oil and Industry University, Baku, Azerbaijan	LIQUIDITY AS A MAIN FACTOR IN INCREASING FIRM VALUE IN FOOD AND BEVERAGE COMPANIES

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-2 Session-2	Head of Session: Prof. Dr. Mustafa KARABULUT
Prof. Dr. Mustafa KARABULUT	Adıyaman University, TÜRKİYE	THE RELATIONSHIP WITH THE SPACE AND THE HUMAN SOUL IN NOVEL OF PEYAMI SAFA'S DOKUZUNCU HARİCİYE KOĞUŞU
Prof. Dr. Mustafa KARABULUT	Adıyaman University, TÜRKİYE	THE THEME OF DEATH IN YAHYA KEMAL'S "RIND TRILOGY"
Prof. Dr. Adem DÖLEK Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	Erzincan Binali Yıldırım University, Türkiye	PROBLEMS CAUSED by DRUG USE in CHILDREN and ADOLESCENTS
Assist. Prof. Dr. Okay Özdağ	Iskenderun Technical University, Türkiye	CHROMATIC MEDIANT AND SUBMEDIANT TRIADS IN TONAL HARMONY
Aytaç AYDOĞDU Assoc. Prof. Bahadır ÇOKAMAY	Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye	SYNTHESIS OF CLASSICAL AND JAZZ MUSICS: EXAMPLE OF THIRD STREAM
Assist. Prof. Dr. Nasibova Sevinç PhD, Lect. Nasibova Sevinj	Azerbaijan State Oil and Industry University, Azerbaijan	FUNCTIONING OF TURKIC WORDS IN RUSSIAN
Bagırova Tamilla Ali kızı	Azerbaijan State Pedagogical University	THE THEME OF HEROISM IN THE CREATIVITY OF TURKIC-SPEAKING PEOPLES

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-3 Session-2	Head of Session: Assoc. Prof. Dr. Ramazan Katırcı
Ayyüce Büyük Assoc. Prof. Dr. Harun Sepetçioğlu	Selçuk University, TÜRKİYE	A BRIEF REVIEW ON MECHANICAL PROPERTIES OF GRAPHENE-HYBRIDIZED EPOXY NANOCOMPOSITES
Beliz DUYAR Ruken Esra DEMİRDÖĞEN Sudesh KUMAR Fatih Mehmet EMEN	Burdur Mehmet Akif Ersoy University, TÜRKİYE Çankırı Karatekin University, TÜRKİYE	PREPARATION OF ARTIFICIAL VESSEL TEMPLATE FROM POLYHYDROXIACANOATES BY ELECTROSPINING METHOD
Assist. Prof. Dr. Abdulaziz KAYA	Gaziantep University, TÜRKİYE	ADSORPTION OF CRYSTAL VIOLET DYE ONTO SULFURIC ACID TREATED PISTACHIO SHELL POWDER
Assist. Prof. Dr. Berrin AKKUŞ Lect. İlker CENGİZ Lect. Hasan KIRILMAZ	Selçuk University, TÜRKİYE	THE EFFECTS OF OF POLYMER FILM COATING ON MECHANICAL AND CHEMICAL PROPERTIES OF SEED
Assist. Prof. Dr. Berrin AKKUŞ Lect. İlker CENGİZ Lect. Hasan KIRILMAZ	Selçuk University, TÜRKİYE	OPTICAL AND ELECTRICAL PROPERTIES OF SEMI-CONDUCTOR POLYMERS USED IN ORGANIC SOLAR ENERGY PANELS
Assist. Prof. Dr. Berrin AKKUŞ Lect. İlker CENGİZ Lect. Hasan KIRILMAZ	Selçuk University, TÜRKİYE	MECHANICAL AND CHEMICAL PROPERTIES OF POLYMERS USED IN PRESSURED IRRIGATION SYSTEMS FOR AGRICULTURE
Assoc. Prof. Dr. Ramazan Katırcı	Sivas University, TÜRKİYE	EXPLORING THE MECHANISM OF CHROMIUM (III) COMPLEXATION WITH MALONIC ACID USING DF
Selma YURT YILDIRIM Meltem GÜNAY TEK	Nursan Cable Equipment Industry and Trade. Inc., Türkiye	EFFECT OF EXTRUSION SPEED ON CABLE IN CABLE MANUFACTURING PROCESS
Selma YURT YILDIRIM Meltem GÜNAY TEK	Nursan Cable Equipment Industry and Trade. Inc., Türkiye	INVESTIGATION OF THE EFFECT OF STABILIZING AMOUNT IN POLY-VINYL- CHLORIDE (PVC) COMPOSITES
Yasemin BAŞKILIÇ Assist. Prof. Dr. Sevil ÇALIŞKAN ELEREN	Bursa Uludağ University, Türkiye	WATER FOOTPRINT EVALUATION IN THE TEXTILE INDUSTRY WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABLE WATER MANAGEMENT: POLYESTER FABRIC LINE

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-4 Session-2	Head of Session: Assoc. Prof. Dr. Lindita Skenderi
Irina G. Kopytich Irina I. Lyubanets	Baranovichi State University Belarus	COMPUTER GAMES AS A MEANS OF MOTIVATING STUDENTS TO LEARN A FOREIGN LANGUAGE
Assoc. Prof. Dr. Lindita Skenderi	University of Tetovo, North Macedonia	SOCIOLINGUISTIC AND PRAGMATIC COMPETENCES IN BUSINESS ENGLISH COURSES IN HIGHER EDUCATION IN NORTH MACEDONIA
Assoc. Prof. Dr. Dilshoda Mubarakova	Tashkent State Oriental University, Uzbekistan	BLINGING CHILDREN AND TURKISH EDUCATION
Lecturer, PhD Irina-Ana DROBOT	Technical University of Civil Engineering Bucharest, Romania	TRADITIONAL PHILOSOPHY IN THE CONTEMPORARY KOREAN CULTURE MINDSET
Moses Adeolu AGOI Oluwakemi Racheal OSHINOWO	Lagos State University of Education, Lagos Nigeria	EVALUATING THE EFFICACY OF BLOCK CHAIN TECHNOLOGY IN LEARNING FIELDS: EDUCATOR'S VIEW
Mukhabbat MASSADIKOVA	Hoca Ahmet Yesevi International Turkish-Kazakh University, Kazakhstan	COMPARISON OF SOME MULTIFUNCTIONAL WORDS USED IN THE TURKISH WORLD (KAZAK TURKISH AND TURKISH TURKISH)
Prof. Dr. Maria M. Nascimento Prof. Dr. Paula Catarino	University of Trás-os-Montes e Alto Douro, Vila Real, Portugal	TOUCH THE FUTURE: APPLETS IN TRAINING TEACHERS

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-5 Session-2	Head of Session: Prof. As. Dr. Ariana Striniqi(Laçej)
Dr. Raluca Marinica Albu Dr. Iuliana Stoica Dr. Andreea Irina Barzic	“Petru Poni" Institute of Macromolecular Chemistry, Grigore Ghica Voda Alley 41A, Iasi, Romania	SHEAR FLOW BEHAVIOR, MORPHOLOGY AND DIELECTRIC CONSTANT OF A CELLULOSE ETHER LOADED WITH TWO SORTS OF FILLERS
Dr. Iuliana Stoica Dr. Ion Sava Dr. Irina Butnaru Dr. Andreea Irina Barzic Dr. Raluca Marinica Albu Dr. Cristian Ursu Dr. Mihai Asandulesa PhD student A.-D. Diaconu	“Petru Poni" Institute of Macromolecular Chemistry, Grigore Ghica Voda Alley 41A, Iasi, Romania	PROPERTIES OF SUPRAMOLECULAR POLYIMIDE/AZODYE SYSTEMS CONFIGURARED TO BE EMPLOYED AS FLEXIBLE BASE LAYER FOR PRINTED ELECTRONICS
Yara N. AlTherwah Amira Marzouki Mutasem Z Bani-Fwaz Mohamed Glaoui Riadh Marzouki	King Khalid University Saudi Arabia Laboratory of Signal Image and Energy Mastery, Engineering National Higher School of Tunis, Tunis, Tunisia	EFFECTS OF NA/K SUBSTITUTION ON STRUCTURE AND ELECTRICAL PROPERTIES OF SODIUM MONOPHOSPHATE-BASED MATERIALS
Prof.As.Dr.Ariana Striniqi(Laçej)	University of Shkodra Albania	BIODIVERSITY MONITORING OF AT-RISK INSECT SPECIES IN THE LEZHA REGION, ALBANIA
S. Satheeskumaran K. Sasikala N. Sharath Babu	Anurag Univerity, India Vels Univerity, India	INTELLIGENT ALGORITHMS AND TECHNIQUES FOR CLOUD AND EDGE COMPUTING APPLICATIONS
Jafar Massah	University of Tehran, Tehran, Iran	DEVELOPMENT OF AN ELECTRICAL HEATER FOR PROTECTING TREE
Qassim Shamkhi al khafaji shaymaa Awad Kadhim Shatha F.Alhous Faeq A. AL-Temimei Asmahan Asaad Muhmood Inass Abdulah Zgair Ihab Alfadhel	University of Kufa, Iraq	CALCULATION OF ENERGIES FOR TWO-ELECTRON SYSTEMS USING HARTREE-FOCK AND CONFIGURATION INTERACTION METHODS

Date: 13.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-6 Session-2	Head of Session: Assoc. Prof. Dr. Turan ÇETİNKAYA
Dyt. Yaren ÖZTEMEL Assist. Prof. Dr. Çağlar DOĞUER	Tekirdağ Namık Kemal University, TÜRKİYE	RELATIONSHIP BETWEEN METABOLIC SYNDROME AND IRISIN
Assist. Prof. Dr. Zümrüt Bahat Prof. Dr. Ümit Çobanoğlu Dr. Cunay Ülkü Prof. Dr. Nuri İhsan Kalyoncu Prof. Dr. Süleyman Caner Karahan Prof. Dr. Melek Nur Yavuz	Karadeniz Technical University, Türkiye	DUE TO RADIOTHERAPY IN RAT MODEL IN PREVENTION OF ACUTE CARDIAC DAMAGE INVESTIGATION OF THE EFFECTIVENESS OF MELATOIN
Burak ÇİÇEK Assoc. Prof. Dr. Yıldırım KAYACAN	Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE	INVESTIGATION OF CORTISOL RESPONSE TO AEROBIC TEST IN INDIVIDUAL AND TEAM SPORTS
Sabri TOPLUCA Assoc. Prof. Dr. Turan ÇETİNKAYA	Ahi Evran University, Türkiye	INVESTIGATION OF THE FEELING LEVELS OF STUDENTS AT THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES
Sabri TOPLUCA Assoc. Prof. Dr. Turan ÇETİNKAYA	Ahi Evran University, Türkiye	EXAMINING THE VIEWS OF THE STUDENTS STUDYING AT THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES
Assist. Prof. Dr. Abdulselami SARIGÜL	Ağrı İbrahim Çeçen University, Türkiye	EXAMINING THE SOCIAL BENEFIT OF THE DISCLOSURES MADE ON SOCIAL MEDIA FOR CHAIN MARKETS
Dr. Mustafa BEHLÜL	Near East University Cyprus	SHARED VIEWPOINTS OF TRNC SPORTS AND PHYSICAL EDUCATION POLICIES ON EUROPEAN EDUCATION
Dr. Saltuk Buğra BALTACI Assist. Prof. Dr. Aylin ÜSTÜN	İstanbul Medipol University, Türkiye Selçuk University, Türkiye	ATHLETIC PERFORMANCE, SEX HORMONES AND SEXUAL HEALTH

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-1 Session-1	Head of Session: Assoc. Prof. Dr. Volkan KAPLAN
Dt. Zişan ÇAPAR Assoc. Prof. Dr. Necla DEMİR	Selçuk University, TÜRKİYE	MECHANICAL TEST METHODS USED IN ELASTOMERIC IMPRESSION MATERIALS
Dt. Sema Nur ÖZTÜRK Assoc. Prof. Dr. Necla DEMİR	Selçuk University, TÜRKİYE	STRENGTHENING DENTAL CERAMICS
Assoc. Prof. Dr. Volkan KAPLAN	Tekirdağ Namık Kemal University, TÜRKİYE	5-YEAR FOLLOW-UP OF A PATIENT WITH APERT SYNDROME
Assist. Prof. Dr. Kubilay İşsever	Giresun University, Türkiye	MULTIDISCIPLINARY APPROACH AND IMPORTANCE OF SCREENING IN FAMILIAL BENIGN HYPOCALCIURIC HYPERCALCEMIA: A CASE REPORT
Res. Assist. Pervin Köksel Assist. Prof. Dr. Ayşe Topal Hançer	Sivas University, Türkiye	EVALUATION OF PATIENT WITH GRASILIS MUSCLE TRANSPLANTATION ACCORDING TO ROY ADAPTATION MODEL-CASE REPORT
Assist. Prof. Dr. Fatih TAŞ	Siirt University, TÜRKİYE	USAGE OF SELF-BLADE PUNCH-TYPE TISSUE SECTION APPARATUS IN qHISTOPATHOLOGICAL STUDIES
Tarana Musayeva	Azerbaijan Medical University, Azerbaijan	IMPACT OF CARDIAC REHABILITATION ON RENAL FUNCTION IN PATIENTS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-2 Session-1	Head of Session: Assist. Prof. Dr. Çiğdem SEVİM
Res. Assist. Fidan BALKAYA Assist. Prof. Dr. Semra KOCATAŞ	İnönü University, TÜRKİYE	THE EFFECT OF MOTIVATIONAL INTERVIEWS BASED ON THE STAGES OF CHANGE ON THE DIGITAL GAME ADDICTION LEVELS OF NURSING STUDENTS
Assist. Prof. Dr. Alime SELÇUK TOSUN Merve HEYBET	Selçuk University, TÜRKİYE	EVALUATION OF INTERVENTION PROGRAMS APPLIED TO CAREGIVER OF INDIVIDUALS WITH CHRONIC DISEASE
Assist. Prof. Dr. Alime SELÇUK TOSUN Tuba KÖSE	Selçuk University, TÜRKİYE	EXAMINATION OF INTERVENTION PROGRAMS TOWARDS PEER BULLYING IN ADOLESCENTS
Assist. Prof. Dr. Çiğdem SEVİM	Kastamonu University, Türkiye	INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SUBCHRONIC LOW DOSE COMMERCIAL PESTICIDE APPLICATION ON OXIDATIVE STRESS IN RATS
FAZAL-UR-REHMAN SHAHID ADEEL NIMRA AMIN MERAL OZOMAY MUHAMMAD ABDUL QAYYUM	University Faisalabad Pakistan	DYEING OF COTTON WITH ARJUN BARK (TERMINALIA ARJUNA)
Dr. Irshad Ahmad	King Khalid University, Saudi Arabia	EFFECT OF EXTRA-CAPORAL SHOCK WAVE THERAPY IN MYOFASCIAL TRIGGER POINTS (MFTP) USING DOPPLER ULTRASONOGRAPHY
Shylaja Jeyapaul Fatima Adam Gaber Mona Mohamed Megahed Elbasuony Priya Gangadharan Janula R.	King Khalid University, Saudi Arabia	UNDERGRADUATE NURSING STUDENTS' PERCEPTION AND USAGE OF E-LEARNING AND BLACKBOARD LEARNING SYSTEM
Prof. Dr. Ana Paula Monteiro Dr. Manuel Sousa Prof. Dr. Elisete Correia	University of Trás-os-Montes and Alto Douro, Portugal	ADDITION TO THE INTERNET IN PORTUGUESE UNIVERSITY STUDENTS: RELATIONSHIP BETWEEN ANXIETY, DEPRESSION AND STRESS
Dr. Irisi Beleraj Dr. Etis Jorgji	University of Tirana, Albania	ECONOMIC GROWTH AND UNEMPLOYMENT NEXUS: THE CASE OF WESTERN BALKAN COUNTRIES

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-3 Session-1	Head of Session: Phd Cand. Elvis Xhori
Ahmad Muktar Aliasuddin	Universitas Syiah Kuala Darussalam, Banda Aceh, Indonesia	DEMAND FOR ELECTRONIC MONEY IN INDONESIA: COMPARISON BEFORE AND DURING COVID–19
Muhammad Rizky Ramadhan Aliasuddin	Universitas Syiah Kuala Darussalam, Banda Aceh, Indonesia	PREFERENCES TOWARDS LEGAL FINTECH IN BANDA ACEH
Ramadaniza Nanda Rahmi	Universitas Syiah Kuala, Banda Aceh, Indonesia	TOURISM INDUSTRY GROWTH IN THE CITY OF BANDA ACEH
Muhammad Rezki Ramadhan Nanda Rahmi	Universitas Syiah Kuala, Banda Aceh, Indonesia	ANALYSIS OF INDONESIAN SHRIMP EXPORTS COMPETITIVENESS IN ASEAN
Phd Cand. Elvis Xhori	Mediterranian University of Albania	CAPITAL STRUCTURE DECISIONS: FROM THEORY TO PRACTICE ON FINANCIAL DECISIONS
Yutiah Cut Risya Varlitya	Universitas Syiah Kuala, Indonesia	ANALYSIS OF FACTORS INFLUENCING INTEREST IN CIRCULAR MIGRATION TO BANDA ACEH CITY, INDONESIA
Shakeel Ahmed	HITEC University Taxila, Pakistan.	Family Businesses and Corporate Governance Implications: Evidence From Emerging Economy

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-4 Session-1	Head of Session: Dr. Alida Avdullari
Nguyen THİ HANG	Thai Nguyen University, Vietnam	SOLUTIONS TO DEVELOP DIGITAL ECONOMY IN THE CONTEXT OF INDUSTRIAL REVOLUTION 4.0
Salsa Bila Fitriyani Nur Aidar Cut Risya Varlitya	Universitas Syiah Kuala, Indonesia	INVESTIGATION OF MONETARY POLICY INSTRUMENTS AND OBLIGATION IN 3 ASEAN COUNTRIES
Siti Zakia Fitriyani Muhammad Nasir Nur Aidar	Universitas Syiah Kuala, Maleysia	ANALYSIS OF THE EFFECT OF MONEY DIGITALIZATION ON THE VELOCITY OF MONEY IN INDONESIA
Zaky Machmuddah Anna Sumaryati Prof. Dr. Muchammad Syafrudin	Universitas Dian Nuswantoro, Indonesia	THE EFFECT OF INTEGRATED REPORTING AND THE AUDIT COMMITTEE ON CORPORATE VALUE
Prof. Assoc. Dr. Skender Uku Ph.D (c). Elona Shehu	Agricultural University of Tirana Albania Mediterranean University of Albania	FINANCING POLICY OF AGRICULTURE IN WESTERN BALKAN COUNTRIES
Aymee Santos Batista Natan Cabral Velloso da Silva Emilia Débora da Costa Cardoso Prof. Ph.D. Renata Melo e Silva de Oliveira	University of Para State Brazil	INSIGHTS ON THE SELECTION OF INTERNATIONAL AGRIBUSINESS MARKETS USING THE ANALYTICS HIERARCHY PROCESS AND OPTIMIZATION METHODS
Dr. Alida Avdullari	University “Aleksandër Xhuvani”, Elbasan, Albania	DEVELOPMENTS IN THE ECONOMIC FIELD BETWEEN THE ALBANIAN COMMUNIST PARTY AND THE YUGOSLAV COMMUNIST PARTY THROUGHOUT THE YEARS 1945-1948
Mukminah Ana Kadarningsih Dr. Sih Darmi Astuti Mayang Fuzı Mustıkasarı	Universitas Dian Nuswantoro Indonesia	IMPROVING REGIONAL BANK EMPLOYEE PERFORMANCE THROUGH JOB SATISFACTION, JOB STRESS AND JOB DESCRIPTIONS

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 10:00-12:00	Hall-5 Session-1	Head of Session: Dr. Mahmood Ahmed
Taibi Mohamed Elaziouti Abdelkader Dellal Abdelkader Belghazi abderrahmane Zorgi bilal	Université des Algeria	ADSORPTION OF METHYLENE BLUE BY ILLITE-MONTMORILLONITE CLAY FROM NAIMA-TIARET-ALGERIA
Dr. Mahmood Ahmed	University of Education, Lahore-Pakistan	ANTIUREASE EFFECT OF BENZENESULFONOHYDRAZIDES, IN VITRO AND IN SILICO STUDIES
Sazada Siddiqui	King Khalid University, Kingdom of Saudi Arabia	METHOMYL HAS GENOTOXIC EFFECTS AND ALTERS THE MITOTIC KINETICS IN PISUM SATIVUM L.
Assoc. Prof. Dr. Saliha Bouaicha Prof. Dr. Okba Belahssen	University of Mohamed Khider , Biskra, Algeria	ELECTRICAL PROPERTIES OF NIO THIN FILMS PREPARED BY SPRAY PYROLYSIS TECHNIQUE
Saloua Agli Ahmed Algouti Abdellah Algouti Abdelouhed Farah Said Moujane Idir El kounty Abdelftah Aboulfaraj	University of Cadi Ayyad Morocco	MODELING AND MAPPING OF SOIL EROSION SUSCEPTIBILITY USING THE MULTI-INFLUENCING FACTORS (MIF) METHOD, CASE STUDY: AMEZMIZ BASIN (WESTERN HIGH ATLAS, MOROCCO)
Assoc. Prof. Dr. Meddas Hanane Prof. Dr. Lakil Abdelghani	University of Mohamed Khider, Biskra, Algeria	EFFECT OF SOLUTION CONCENTRATION ON TIN OXIDE THIN FILMS BY SPIN COATING METHODE
Bakhtiar Ul Haq R. Ahmed S. AlFaify Zulfiqar Ali Shah Se-Hun Kim	Jeju National University Korea University of the Punjab Pakistan King Khalid University Saudi Arabia	INVESTIGATIONS OF Sc2CX2 (X=C,F) BASED MXENES DERIVED FROM SC 2 TlC BASED 211-MAX PHASES
Ms Neha Dr. Jasvinder kaur	PDM University India	AN ANALYSIS OF HOMOGENEOUS AND HETEROGENEOUS PROTOCOLS TO MAXIMIZE THE LIFETIME OF WSN

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-1 Session-2	Head of Session: Prof. Dr. Geoffrey R Mitchell
K.R.Padma K.R.Don	Women's University, India	STRATEGIES FOR SUSTAINABILITY MANAGEMENT IN THE COVID-19 PANDEMIC: DISRUPTION OF EDUCATIONAL SYSTEM
Abir Hamrouni Fatima Bendella	University of Science and Technology of Oran Mohamed Boudiaf, Algeria	TOWARDS LEARNER-PLAYER ADAPTIVITY IN SERIOUS GAMES
Norah Banafi Montaha Mohamed Ibrahim Raji Kaliyaperumal 4.Ehab S. Alnuzaili	King Khalid University, Saudi Arabia	TEACHERS' PERCEPTIONS OF BLACKBOARD COLLABORATE'S EFFECTIVENESS AND INDICATORS OF QUALITY
Dr. Sándor Földvári	Debrecen University Hungary	THE TURKISH STUDIES IN HUNGARY BETWEEN THE TWO WORLD WARS: THE SCIENTIFIC ACTIVITY OF IGNÁC KÚNOS
Prof. Dr. Geoffrey R Mitchell Prof. Dr. Paula Faria	Centre for Rapid and Sustainable Product Development, Polytechnic of Leiria, Marinha Grande, Portugal	OPPORTUNITIES FOR DIGITAL TWIN TECHNOLOGY IN HIGHER EDUCATION
Dr. Gül KAHVECİ Dr. Yusuf Kaan Yıldız	European University of Lefke Cyprus	FACULTY STUDENT ATTITUDES AND STUDENTS WITH DISABILITIES IN HIGHER EDUCATION

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-2 Session-2	Head of Session: Prof. Dr. Alexander V. Lagerev
Dr. Ömer EKMEKCİOĞLU	İstanbul Technical University, TÜRKİYE	EVALUATING THE ENVIRONMENTAL COUNTERMEASURES AGAINST URBAN WATER SCARCITY USING A MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING SYSTEM
Assist. Prof. Dr. Habibe Gursoy Demir Assist. Prof. Dr. Mehmet Hakan Demir Alican Kazmacı	Iskenderun Technical University, Türkiye	COST FRIENDLY SEMI AUTONOMOUS MOBILE ROBOT DESIGN FOR SEED PLANTING, IRRIGATION AND AMBIENT AIR MEASUREMENT
Lect. Nur Tuğçe GÖZÜKÜÇÜK	Uşak University, TÜRKİYE	POWER DISTRIBUTION SYSTEMS IN MORE ELECTRIC AND ALL ELECTRIC AIRCRAFT: A REVIEW
Abdullah YILDIZ Mehmet Feyzi ÖZSOY	Uşak University, TÜRKİYE	INSTALLED RENEWABLE ENERGY POWER PREDICTION FOR TURKEY USING ARTIFICIAL NEURAL NETWORK
Filip Milosevic Nina Gataric Prof. Dr. Igor Pantic	University of Belgrade Serbia	ARTIFICIAL INTELLIGENCE METHODS FOR EVALUATION OF CHANGES IN CELL NUCLEI ASSOCIATED WITH ETHANOL DAMAGE
Almammadova Mehriban Kameneva Nina	Ukrainian State University of Railway Transport Ukrainian	COMPUTER-AIDED DESIGN SOFTWARE FOR TESTING CONTROL SYSTEMS FOR TURNOUTS AND SIGNALS
Prof. Dr. Alexander V. Lagerev Prof. Dr. Igor A. Lagerev	Petrovskii Bryansk State University Russia	THE MAIN RESULTS OF THE CREATION OF THE MOBILE ROPEWAYS DESIGN THEORY
Doc. Said Moujane Prof. Ahmed Algouti Prof. Abdellah Algouti Doc. Abdelfaah Aboulfaraj	University Cadi Ayyad, Marrakech, Morocco	THE INTERVENTION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LITHOLOGICAL MAPPING, USING LANDSAT 8 OLI IN THE SOUTHERN EDGE OF CENTRAL HIGH ATLAS REGION (MOROCCO)

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-3 Session-2	Head of Session: Assist. Prof. Dr. Burak BAŞKAN
Assist. Prof. Dr. Burak BAŞKAN	Erzurum Technical University, Türkiye	TONY BLAIR'S DISCOURSE ON NEW LEFT AS A POLITICAL COMMUNICATION CAMPAIGN
Dr. Fatih ÖZKUL	Gaziantep Regional Court of Justice, TÜRKİYE	THE REQUIREMENT TO INTERPRET THE FUNDAMENTAL RIGHTS AND LIBERTIES REGARDED IN OUR CONSTITUTION ON THE BASIS OF FREEDOM
Lect. Dr. Abdullah TURAN	Aksaray University, Türkiye	TRACES/INDICATORS OF THE MYTH OF ELECTEDNESS IN AK PARTY NATIONALISM
Res. Assist. Merve Aktepe	Marmara University, TÜRKİYE	OVERVIEW OF VIOLATIONS TO THE PRINCIPLE OF COMMITMENT TO THE AGENDA AT THE GENERAL ASSEMBLY MEETINGS OF THE JOINT STOCK COMPANY WITHIN THE SCOPE OF THE DECISIONS OF THE SUPREME COURT
Dr. Bülent Karasu	Istanbul Gelisim University, Türkiye	POSITION OF THE UNIDENTIFIED PRINCIPAL IN THE TURKISH LAW OF OBLIGATIONS IN THE LIGHT OF LEGAL DOCUMENTS ISSUED AT THE LEVEL OF EUROPEAN UNION
Leyla Nəcəfova	Academy of the State Customs Committee of the Republic of Azerbaijan	STRATEGIC IMPORTANCE OF THE ZANGAZUR CORRIDOR FOR THE REGION
Yavər Məmmədova	Academy of the State Customs Committee of the Republic of Azerbaijan	LEGAL STATUS OF PUBLIC LEGAL ENTITY IN THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN
Zyryanov Sergey M.	Chief Researcher of the Institute of Law and Comparative Law under the Government of the Russian Federation	MODERN VISION OF GOVERNMENT'S CONTROL (SUPERVISING)

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-4 Session-2	Head of Session: Dr. Kerim Koç
Res. Assist. Dr. Kerim Koç	Yildiz Technical University, TÜRKİYE	PRIORITIZATION OF SUSTAINABLE CIRCULAR FACTORS AFFECTING THE SELECTION OF CONTRACTORS IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY
Funda Güller Assoc. Prof. Dr. Oya AKIN	Yildiz Technical University, TÜRKİYE	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON CULTURAL HERITAGE SITES
Tazim Ameen Rouf Ahmad Dr. Abdullah Ahmad	National Institute od Technology, Hazratbal, Srinagar, India	STUDY AND ANALYSIS ON UTILIZATION OF FOOT OVER BRIDGES IN INDIAN URBAN CITY
Mr. Stuart L. Harris	University of Pennsylvania USA	METHOD TO DETERMINE THE DATE OF BUILDING CONSTRUCTION IN FINLAND BY KNOWING ONLY ITS ELEVATION
Layla Abd Alkareem Alkhaqany Prof. Dr. Mohammed Kadum Fakhraldin	Kufa University, Iraq	A NEW METHOD OF TREATMENT SWELLING SOIL USING CEMENT KILN DUST
Arc. Ebru ÜNVER KARAER Prof. Dr. Gül KOÇLAR ORAL	Istanbul Technical University, Türkiye	EVALUATION OF OPAQUE AND TRANSPARENT COMPONENT OPTIONS DEPENDING ON COMFORT CONDITIONS IN ENERGY EFFICIENT FACADE DESIGN

Date: 14.02.2023 Time (Ankara): 13:00-15:00	Hall-5 Session-2	Head of Session: Dr. Çiğdem TOPÇU GÜLÖKSÜZ
Dr. Çiğdem TOPÇU GÜLÖKSÜZ	TED University, TÜRKİYE	BIVARIATE COMPETING RISKS MODEL AND ARCHIMEDEAN COPULAS
Derya Duman Yazıcı Celil Nebiyev	Ondokuz Mayıs University , TÜRKİYE	r-INJECTIVE MODULES
Dr. Yusuf DOĞRU	Air Training Command, Türkiye	ON SOME PROPERTIES OF THE SECOND ORDER RECURRENT SEQUENCES
Nurhan Sökmez Celil Nebiyev	Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE	AMPLY r-SUPPLEMENTED MODULES
Archana Senapati	KIIT Deemed to be University, India	NUMERICAL SOLUTION OF MRLW EQUATION VIA QUARTIC B-SPLINE APPROACH
Itishree Sahu	KIIT Deemed to be University India	A CASE STUDY ON CHEMICAL ION TRANSPORT THROUGH SOIL USING LAPLACE TRANSFORMATION WITH NEWTON-RAPHSON BASED ADOMIAN DECOMPOSITION TECHNIQUE
Khursheed Alam Santosh Kumar	Sharda University, India	ESTIMATION OF PARAMETERS FOR THE FRACTIONAL FRACTAL DIFFUSION MODEL AND ITS NUMERICAL SOLUTION
Dr. Pakize UYGUN	Aksaray University, TÜRKİYE	ON THE GEOMETRY (k,μ)-PARACONTACT MANIFOLDS
Dr. Raja Mohammad LATIF	Kingdom of Saudi Arabia, Saudi Arabia	COMPACT AND LINDELOF TOPOLOGICAL SPACES g*s*-g*s*-
Dr. Raja Mohammad LATIF	Kingdom of Saudi Arabia, Saudi Arabia	CONTINUOUS AND IRRESOLUTE MAPPINGS IN TOPOLOGICAL SPACES *g**g*□□

CONTENT

Author	Title	No
Shouket Ahmad Kouchay	THE IMPACT OF EDGE, FOG, AND CLOUD COMPUTING IN IOT AND SECURITY CONCERNS	1
Khalda Ahmed Mohammed Mohammed Ahmed	POSITIVE EFFECTS OF COVID-19 LOCKDOWN ON THE FAMILY LIFE	2
Abdullah TURAN	TRACES/INDICATORS OF THE MYTH OF ELECTEDNESS IN AK PARTY NATIONALISM	3
Narendra Kumar Rao B R Ranjana Nagendra Panini Challa	CONVOLUTIONAL NEURAL NETWORKS IN TRAFFIC SIGN RECOGNITION	39
Michael Gr. Voskoglou	ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION IN THE ERA OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION	51
Fatih TAŞ	USAGE OF SELF-BLADE PUNCH-TYPE TISSUE SECTION APPARATUS IN HISTOPATHOLOGICAL STUDIES	64
Ebru ÜNVER KARAER Gül KOÇLAR ORAL	EVALUATION OF OPAQUE AND TRANSPARENT COMPONENT OPTIONS DEPENDING ON COMFORT CONDITIONS IN ENERGY EFFICIENT FACADE DESIGN	69
Ayten Mekhraliyeva	MEASURES TO SUPPORT SMALL BUSINESSES IN CRISIS CONDITIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND AZERBAIJAN PRACTICE	79
Saltuk Buğra BALTACI AYLİN ÜSTÜN	ATHLETIC PERFORMANCE, SEX HORMONES AND SEXUAL HEALTH	86
Hasan Basri MEMDUHOĞLU Veysel ŞİMŞEK	DOĞAN CÜCELOĞLU'S UNDERSTANDING OF EDUCATION, TEACHER AND CHILD (STUDENT)	94
Hasan Basri MEMDUHOĞLU Veysel ŞİMŞEK	EDUCATIONAL UNDERSTANDING OF IBRAHIM HAKKI ERZURUMI	100
Ayyüce Büyük Harun Sepetçioğlu	A BRIEF REVIEW ON MECHANICAL PROPERTIES OF GRAPHENE-HYBRIDIZED EPOXY NANOCOMPOSITES	108
Orkhan Hajizade	DEVELOPMENT OPPORTUNITIES OF CIRCULAR ECONOMY IN AZERBAIJAN	118
Alida Avdullari	DEVELOPMENTS IN THE ECONOMIC FIELD BETWEEN THE ALBANIAN COMMUNIST PARTY AND THE YUGOSLAV COMMUNIST PARTY THROUGHOUT THE YEARS 1945-1948	125
Devran DEMİR Özlem YILDIZ GÜLAY	RISK OF HEAVY METAL AND ANTIBIOTIC CONTAMINATION IN COLLAGEN PRODUCTS SOLD IN THE TURKISH MARKET	136
Adem DÖLEK Mehmet ÖZBAŞ	PROBLEMS CAUSED BY DRUG USE IN CHILDREN AND ADOLESCENTS	144
K.G.S. Venkatesan V.M. Jothiprakash P.A. Abdul Saleem T. Nalini M. Sriram	A STUDY ON TRAFFIC PREDICTION FOR INTELLIGENT TRANSPORTATION SYSTEM MECHANISM USING MACHINE LEARNING	151

Eda NURAL Yasemin BEYHAN	COMMERCIAL ENTERPRISES IN MASS NUTRITION SYSTEMS: RESTAURANTS, CONSUMER PREFERENCES AND FACTORS AFFECTING THIS	163
Emrah ÖZBUĞUTU	DETERMINING THE BIODIVERSITY LITERACY LEVELS OF PRESERVICE SCIENCE TEACHERS AND TO EXAMINE THEM IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES	176
Moses Adeolu AGOI Oluwakemi Racheal OSHINOWO	EVALUATING THE EFFICACY OF BLOCK CHAIN TECHNOLOGY IN LEARNING FIELDS: EDUCATOR'S VIEW	187
Qassim Shamkhi al khafaji shaymaa Awad Kadhim Shatha F.Alhous Faeq A. AL-Temimei Asmahan Asaad Muhmood Inass Abdulah Zgair Ihab Alfadhel	CALCULATION OF ENERGIES FOR TWO-ELECTRON SYSTEMS USING HARTREE-FOCK AND CONFIGURATION INTERACTION METHODS	194
Ariana Striniqi(Laçej)	BIODIVERSITY MONITORING OF AT-RISK INSECT SPECIES IN THE LEZHA REGION, ALBANIA	206
Irina-Ana DROBOT	TRADITIONAL PHILOSOPHY IN THE CONTEMPORARY KOREAN CULTURE MINDSET	217
Tazim Ameen Rouf Ahmad Abdullah Ahmad	STUDY AND ANALYSIS ON UTILIZATION OF FOOT OVER BRIDGES IN INDIAN URBAN	227
Çiğdem TOPÇU GÜLÖKSÜZ	BIVARIATE COMPETING RISKS MODEL AND ARCHIMEDEAN COPULAS	255
Emine Uygur Göçer Yasemin Kemeç Hürkan Kaan Hürkan	EFFECTS OF KARRIKIN AND SMOKE WATER ON DNA METHYLATION UNDER SALINE CONDITIONS IN ŞALAK APRICOT CULTIVAR (*Prunus armeniaca* L. cv. Şalak)	262
Hüseyin Gürbüz Gülnaz Alpysbay	THE EFFECT OF HUMAN RESOURCES DEPARTMENT ROLES ON MANAGERS' PERCEPTIONS OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	273
Mukminah Ana Kadarningsih Sih Darmi Astuti Mayang Fuzı Mustıkasarı	IMPROVING REGIONAL BANK EMPLOYEE PERFORMANCE THROUGH JOB SATISFACTION, JOB STRESS AND JOB DESCRIPTIONS	289
Tuğçe GÖZÜKÜÇÜK	POWER DISTRIBUTION SYSTEMS IN MORE ELECTRIC AND ALL ELECTRIC AIRCRAFT: A REVIEW	299
Aytaç AYDOĞDU Bahadır ÇOKAMAY	SYNTHESIS OF CLASSICAL AND JAZZ MUSICS: EXAMPLE OF THIRD STREAM	309
Merve Aktepe	OVERVIEW OF VIOLATIONS TO THE PRINCIPLE OF COMMITMENT TO THE AGENDA AT THE GENERAL ASSEMBLY MEETINGS OF THE JOINT STOCK COMPANY WITHIN THE SCOPE OF THE DECISIONS OF THE SUPREME COURT	325
Gamze ÇİFCİ Nurten ÖZÇELİK	QUALITATIVE RESEARCH ON THE FRENCH COURSEBOOK NOUVEAU BIEN SÛR A1.1	327
Zaky Machmuddah Anna Sumaryati Muchammad Syafrudin	THE EFFECT OF INTEGRATED REPORTING AND THE AUDIT COMMITTEE ON CORPORATE VALUE	339
Anggi Permata Sari Ana Kadarningsih Vugar Abdullayev Evı Erınsa Sılvıanıta	LIQUIDITY AS A MAIN FACTOR IN INCREASING FIRM VALUE IN FOOD AND BEVERAGE COMPANIES	347

Muhammad Rezki Ramadhan Nanda Rahmi	ANALYSIS OF INDONESIAN SHRIMP EXPORTS COMPETITIVENESS IN ASEAN	357
Hüseyin GÜRBÜZ Soltan Musayeva	RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN MOBBING AND MOTIVATION APPLIED TO EMPLOYEES IN PRIVATE SECTORS IN AZERBAIJAN AND TURKEY	365
Mehmet Eren ÖZTEKİN Batuhan KELEŞ	IN TERMS OF LAND USE AND LAND COVER CHANGE USING REMOTE SENSING TECHNIQUE: CASE OF STUDY IN ADANA CITY	382
Alime SELÇUK TOSUN Merve HEYBET	EVALUATION OF INTERVENTION PROGRAMS APPLIED TO CAREGIVER OF INDIVIDUALS WITH CHRONIC DISEASE	391
Yaren ÖZTEMEL Çağlar DOĞUER	RELATIONSHIP BETWEEN METABOLIC SYNDROME AND IRISIN	397
Zehra Gizem GÜNEŞ Ayşe Büşra MADENCİ Yeliz PEKERŞEN	AN OVERVIEW ON MOLECULAR GASTRONOMY	425
Mukhabbat MASSADIKOVA	COMPARISON OF SOME MULTIFUNCTIONAL WORDS USED IN THE TURKISH WORLD (KAZAK TURKISH AND TURKISH TURKISH)	438
Maria M. Nascimento Paula Catarino	*TOUCH THE FUTURE*: APPLETS IN TRAINING TEACHERS	450
Nguyen THİ HANG Nguyen Manh Hung	SOLUTIONS TO DEVELOP DIGITAL ECONOMY IN THE CONTEXT OF INDUSTRIAL REVOLUTION 4.0	461
Nilsun SARIYER Barış GÜLMEZ	DETERMINING THIRD PARTY COMPLAINT BEHAVIOR BY NETNOGRAPHY	471
Selma YURT YILDIRIM Meltem GÜNAY TEK	EFFECT OF EXTRUSION SPEED ON CABLE IN CABLE MANUFACTURING PROCESS	481
Selma YURT YILDIRIM Meltem GÜNAY TEK	INVESTIGATION OF THE EFFECT OF STABILIZING AMOUNT IN POLY-VINYL-CHLORIDE (PVC) COMPOSITES	488
Okay Özdağ	CHROMATIC MEDIANT AND SUBMEDIANT TRIADS IN TONAL HARMONY	496
Paula Pascoal-Faria Geoffrey R Mitchell	OPPORTUNITIES FOR DIGITAL TWIN TECHNOLOGY IN HIGHER EDUCATION	509
Zehra Gizem GÜNEŞ Yeliz PEKERŞEN Ayşe Büşra MADENCİ	ORGANIZATIONAL STRESS MANAGEMENT AND ITS IMPORTANCE IN HOSPITALITY BUSINESSES	521
SABRİ TOPLUCA TURAN ÇETİNKAYA	EXAMINING THE VIEWS OF THE STUDENTS STUDYING AT THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES	530
R. Yerezhepkyzy L.K. Yerkinbaeva Zholmakhan	LEGAL MEANS OF ENSURING LAW AND ORDER IN THE ENVIRONMENTAL SPHERE	536
Salih Tutar Muhammed Kalaycı	EVALUATION OF INVESTMENTS IN TERMS OF FACTORS AFFECTING HEALTH TOURISM	544
Zişan ÇAPAR Necla DEMİR	MECHANICAL TEST METHODS USED IN ELASTOMERIC IMPRESSION MATERIALS	562
SABRİ TOPLUCA TURAN ÇETİNKAYA	INVESTIGATION OF THE FEELING LEVELS OF STUDENTS AT THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES	577
Alime SELÇUK TOSUN Tuba KÖSE	EXAMINATION OF INTERVENTION PROGRAMS TOWARDS PEER BULLYING IN ADOLESCENTS	584

Yasemin BAŞKILIÇ Sevil ÇALIŞKAN ELEREN	WATER FOOTPRINT EVALUATION IN THE TEXTILE INDUSTRY WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABLE WATER MANAGEMENT: POLYESTER FABRIC LINE	591
Ünsal Özdilek	PROFOUND MEANINGS OF VALUE CONEPT	602
Fatih ÖZKUL	THE REQUIREMENT TO INTERPRET THE FUNDAMENTAL RIGHTS AND LIBERTIES REGARDED IN OUR CONSTITUTION ON THE BASIS OF FREEDOM	619
Beyza Nur KURU Nezaet UZUN OGLY Feyyaz ZEREN	THE INVESTIGATING RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH IN E7 COUNTRIES: EVIDENCE FROM FOURIER QUANTILE CAUSALITY TEST	627
Seda ŞAHİN Kübra DİŞÇİ Feyyaz ZEREN	THE INVESTIGATING RELATIONSHIP BETWEEN INFLATION AND ECONOMIC GROWTH IN E7 COUNTRIES: EVIDENCE FROM FOURIER VOLATILITY SPILLOVER TEST	636
Nazan KORUCUK Erol GEÇGİN	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF GRADUATE THESIS ON TOURISM AND MARKETING	645
Sema Nur ÖZTÜRK Necla DEMİR	STRENGTHENING DENTAL CERAMIC	664
Nurhan Sökmez Celil Nebiyev	AMPLY r-SUPPLEMENTED MODULES	675
Mustafa KARABULUT	THE RELATIONSHIP WITH THE SPACE AND THE HUMAN SOUL IN NOVEL OF PEYAMI SAFA'S DOKUZUNCU HARİCİYE KOĞUŞU	680
Derya Duman Yazıcı Celil Nebiyev	r-INJECTIVE MODULES	688
Mustafa KARABULUT	THE THEME OF DEATH IN YAHYA KEMAL'S "RIND TRILOGY"	693
Burak BAŞKAN	TONY BLAIR'S DISCOURSE ON NEW LEFT AS A POLITICAL COMMUNICATION CAMPAIGN	700
Abir Hamrouni Fatima Bendella	TOWARDS LEARNER-PLAYER ADAPTIVITY IN SERIOUS GAMES	710
Bağırova Tamilla Əli qızı	THE THEME OF HEROISM IN THE CREATIVITY OF TURKIC-SPEAKING PEOPLES.	721
Cansu Dursun Çirci Özge Zeybekoğlu Akbaş	A NEW TREND IN PARENTING IN TURKEY'S CHANGING FAMILY STRUCTURE: HELICOPTER PARENTING	728
Gül KADAN Rıdvan KÜÇÜKALİ	INVESTIGATION OF UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDES TO HONOR AND PERCEPTIONS OF WOMEN ACCORDING TO THEIR SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS	738
Abdullah YILDIZ Mehmet Feyzi ÖZSOY	INSTALLED RENEWABLE ENERGY POWER PREDICTION FOR TURKEY USING ARTIFICIAL NEURAL NETWORK	763
Büşra YAPICI Ezgi GÜRSOY Beyza Nur YILDIZ Emre İPEK Süleyman KAVAK Ertan Sait KURTAR Osman GÜLŞEN Deniz METİN	DIHAPLOIDIZATION VIA IRRADIATED POLLEN TECHNIQUE IN POWDERY MILDEW AND ZYMV RESISTANT SUPERIOR SUMMER SQUASH (*Cucurbita pepo* L.) LINES	773
Burak ÇİÇEK Yıldırım KAYACAN	INVESTIGATION OF CORTISOL RESPONSE TO AEROBIC TEST IN INDIVIDUAL AND TEAM SPORTS	789

Zeliha MERCAN Mehmet Şükrü GÜLAY	GONIOMETRY: AN IMPORTANT METHOD FOR MEASURING JOINT MOVEMENTS	800
Abdulkadir KISAKAYA Mehmet ÖZBAŞ	THE RELATIONSHIP BETWEEN TOXIC LEADERSHIP BEHAVIORS OF SCHOOL HEADS AND TEACHERS' PSYCHOLOGICAL WELL-BEING	808
Berrin AKKUŞ İlker CENGİZ Hasan KIRILMAZ	THE EFFECTS OF OF POLYMER FILM COATING ON MECHANICAL AND CHEMICAL PROPERTIES OF SEED	818
Yutiah Cut Risya Varlitya	ANALYSIS OF FACTORS INFLUENCING INTEREST IN CIRCULAR MIGRATION TO BANDA ACEH CITY, INDONESIA	820
Berrin AKKUŞ İlker CENGİZ Hasan KIRILMAZ	OPTICAL AND ELECTRICAL PROPERTIES OF SEMI-CONDUCTOR POLYMERS USED IN ORGANIC SOLAR ENERGY PANELS	828
Berrin AKKUŞ İlker CENGİZ Hasan KIRILMAZ	MECHANICAL AND CHEMICAL PROPERTIES OF POLYMERS USED IN PRESSURED IRRIGATION SYSTEMS FOR AGRICULTURE	830
Abdulaziz KAYA	ADSORPTION OF CRYSTAL VIOLET DYE ONTO SULFURIC ACID TREATED PISTACHIO SHELL POWDER	832
Almammadova Mehriban Kameneva Nina	COMPUTER-AIDED DESIGN SOFTWARE FOR TESTING CONTROL SYSTEMS FOR TURNOUTS AND SIGNALS	833
Filip Milosevic Nina Gataric Igor Pantic	ARTIFICIAL INTELLIGENCE METHODS FOR EVALUATION OF CHANGES IN CELL NUCLEI ASSOCIATED WITH ETHANOL DAMAGE	839
Sazada Siddiqui	METHOMYL HAS GENOTOXIC EFFECTS AND ALTERS THE MITOTIC KINETICS IN *PISUM SATIVUM* L.	840
Shakeel Ahmed	FAMILY BUSINESSES AND CORPORATE GOVERNANCE IMPLICATIONS: EVIDENCE FROM EMERGING ECONOMY	841
Shqiperon Bacaliu	WPA2 VS WPA3: A COMPARATIVE STUDY ON SECURITY	842
Layla Abd Alkareem Alkhaqany Mohammed Kadum Fakhraldin	NEW METHOD OF TREATMENT SWELLING SOIL USING CEMENT KILN DUST	843
Jafar Massah	DEVELOPMENT OF AN ELECTRICAL HEATER FOR PROTECTING TREE	844
Saloua Agli Ahmed Algouti Abdellah Algouti Abdelouhed Farah Said Moujane Idir El kounty Abdelftah Aboulfaraj	MODELING AND MAPPING OF SOIL EROSION SUSCEPTIBILITY USING THE MULTI-INFLUENCING FACTORS (MIF) METHOD, CASE STUDY: AMEZMIZ BASIN (WESTERN HIGH ATLAS, MOROCCO)	845
Raluca Marinica Albu Iuliana Stoica Andreea Irina Barzic	SHEAR FLOW BEHAVIOR, MORPHOLOGY AND DIELECTRIC CONSTANT OF A CELLULOSE ETHER LOADED WITH TWO SORTS OF FILLERS	846
Norah Banafi Dean Montaha Mohamed Ibrahim Raji Kaliyaperumal Ehab S. Alnuzaili	TEACHERS' PERCEPTIONS OF BLACKBOARD COLLABORATE'S EFFECTIVENESS AND INDICATORS OF QUALITY	847
Elvis Xhori	CAPITAL STRUCTURE DECISIONS: FROM THEORY TO PRACTICE ON FINANCIAL DECISIONS	848

Firoj A.Tamboli Ravindra J. Jarag Nilofar A. Tamboli Kamal M. Alaskar	CHYAWANPRASH: AN ANCIENT INDIAN AYURVEDIC MEDICINAL FOOD FOR THE MANAGEMENT OF HEALTH	849
Khursheed Alam Santosh Kumar	ESTIMATION OF PARAMETERS FOR THE FRACTIONAL FRACTAL MODEL AND ITS NUMERICAL SOLUTION	850
Itishree Sahu Saumya Ranjan Jena	A CASE STUDY ON CHEMICAL ION TRANSPORT THROUGH SOIL USING LAPLACE TRANSFORMATION WITH NEWTON-RAPHSON BASED ADOMIAN DECOMPOSITION TECHNIQUE	851
Elezi A Beadini A Hasani L Beadini A	CORRELATION BETWEEN NUTRITIONAL AND HEMATOLOGICAL PARAMETERS DURING PREGNANCY	852
M. Mirra Rajalakshmi	ROLE OF NUTRACEUTICALS IN CANCER MANAGEMENT-A REVIEW	854
Zyryanov Sergey M.	MODERN VISION OF GOVERNMENT'S CONTROL (SUPERVISING)	855
Irshad Ahmad	EFFECT OF EXTRA-CAPORAL SHOCK WAVE THERAPY IN MYOFASCIAL TRIGGER POINTS (MFTP) USING DOPPLER ULTRASONOGRAPHY	856
Iuliana Stoica Ion Sava Irina Butnaru Andreea Irina Barzic Raluca Marinica Albu Cristian Ursu Mihai Asandulesa A.-D. Diaconu	PROPERTIES OF SUPRAMOLECULAR POLYIMIDE/AZODYE SYSTEMS CONFIGURARED TO BE EMPLOYED AS FLEXIBLE BASE LAYER FOR PRINTED ELECTRONICS	857
Beadini A Elezi A Beadini A Ademi B	DRINKING WATER CONSUMPTION AND URINARY STATUS IN PATIENTS WITH UROGENITAL INFECTIONS	859
Pakize UYGUN	ON THE GEOMETRY OF A (k,μ)-PARACONTACT MANIFOLDS	860
Bakhtiar Ul Haq R. Ahmed S. AlFaify Zulfiqar Ali Shah Se-Hun Kim	INVESTIGATIONS OF Sc2CX2 (X=C,F) BASED MXENES DERIVED FROM SC2TlC BASED 211-MAX PHASES	863
Ms Neha Jasvinder kaur	AN ANALYSIS OF HOMOGENEOUS AND HETEROGENEOUS PROTOCOLS TO MAXIMIZE THE LIFETIME OF WSN	864
Said Moujane Ahmed Algouti Abdellah Algouti Abdelfaah Aboulfaraj	THE INTERVENTION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LITHOLOGICAL MAPPING, USING LANDSAT 8 OLI IN THE SOUTHERN EDGE OF CENTRAL HIGH ATLAS REGION (MOROCCO)	865
Mahmood Ahmed	ANTIUREASE EFFECT OF BENZENESULFONOHYDRAZIDES, IN VITRO AND IN SILICO STUDIES	866
Ana Paula Monteiro Manuel Sousa Elisete Correia	ADDITION TO THE INTERNET IN PORTUGUESE UNIVERSITY STUDENTS: RELATIONSHIP BETWEEN ANXIETY, DEPRESSION AND STRESS	867

FAZAL-UR-REHMAN SHAHID ADEEL NIMRA AMIN MERAL OZOMAY MUHAMMAD ABDUL QAYYUM	DYEING OF COTTON WITH ARJUN BARK (TERMINALIA ARJUNA)	869
Swasti Alpana	LOCATING THE STATUS OF WOMEN IN HINDU FAMILY: A CRITICAL PERSPECTIVE ON CHASTITY	870
Taibi Mohamed Elaziouti Abdelkader Dellal Abdelkader Belghazi abderrahmane Zorgi bilal	ADSORPTION OF METHYLENE BLUE BY ILLITE-MONTMORILLONITE CLAY FROM NAIMA-TIARET-ALGERIA	871
Aymee Santos Batista Natan Cabral Velloso da Silva Emilia Débora da Costa Cardoso Renata Melo e Silva de Oliveira	INSIGHTS ON THE SELECTION OF INTERNATIONAL AGRIBUSINESS MARKETS USING THE ANALYTICS HIERARCHY PROCESS AND OPTIMIZATION METHODS	872
İlker KILIÇ	DOES THE ENVIRONMENTAL FRIENDLINESS OF THE DESTINATIONS LEAD TO ENVIRONMENTALLY RESPONSIBLE BEHAVIOUR IN TOURISTS? THE THEORY OF COGNITIVE RESPONSE	873
Siti Zakia Fitriyani Muhammad Nasir Nur Aidar	ANALYSIS OF THE EFFECT OF MONEY DIGITALIZATION ON THE VELOCITY OF MONEY IN INDONESIA	876
Salsa Bila Fitriyani Nur Aidar Cut Risya Varlitya	INVESTIGATION OF MONETARY POLICY INSTRUMENTS AND OBLIGATION IN 3 ASEAN COUNTRIES	877
Ayse TASKIRAN	EXPLORING INTERACTION IN ONLINE LANGUAGE LEARNING WITH COMMUNITY OF INQUIRY FRAMEWORK IN CHINESE HIGHER EDUCATION CONTEXT	878
Irisi Beleraj Etis Jorgji	ECONOMIC GROWTH AND UNEMPLOYMENT NEXUS: THE CASE OF WESTERN BALKAN COUNTRIES	879
Beliz DUYAR Ruken Esra DEMİRDÖĞEN Sudesh KUMAR Fatih Mehmet EMEN	PREPARATION OF ARTIFICIAL VESSEL TEMPLATE FROM POLYHYDROXIACANOATES BY ELECTROSPINING METHOD	880
Can MAVRUK	MEDIATION EFFECT OF PERFECTIONISM ON THE RELATION BETWEEN NEGATIVE EMOTIONS AND ANXIETY	882
Cantürk AKBEN	COMMON MISTAKES AND MISUSED ANALYSES IN THE CONTEXT OF FACTOR ANALYSIS IN SOCIAL SCIENCES AND PSYCHOLOGY	884
Veysi TANRİVERDİ	GENDER AND SEXUAL DIVERSITY	886
Ramadaniza Nanda Rahmi	TOURISM INDUSTRY GROWTH IN THE CITY OF BANDA ACEH	888

K.R.Padma K.R.Don	STRATEGIES FOR SUSTAINABILITY MANAGEMENT IN THE COVID-19 PANDEMIC: DISRUPTION OF EDUCATIONAL SYSTEM	889
Dilshoda Mubarakova	BLINGING CHILDREN AND TURKISH EDUCATION	890
Ahmad Muktar Aliasuddin	DEMAND FOR ELECTRONIC MONEY IN INDONESIA: COMPARISON BEFORE AND DURING COVID–19	891
Sema Nur ÖZTÜRK Necla DEMİR	STRENGTHENING DENTAL CERAMICS	892
RAJA MOHAMMAD LATIF	g*s*-COMPACT AND g*s*-LINDELOF TOPOLOGICAL SPACES	894
RAJA MOHAMMAD LATIF	B*g* CONTINUOUS AND B * g* IRRESOLUTE MAPPINGS IN TOPOLOGICAL SPACES	895
Shylaja Jeyapaul Fatima Adam Gaber Mona Mohamed Megahed Elbasuony Priya Gangadharan Janula R	UNDERGRADUATE NURSING STUDENTS' PERCEPTION AND USAGE OF E LEARNING AND BLACKBOARD LEARNING SYSTEM	896
Kubilay İşsever	MULTIDISCIPLINARY APPROACH AND IMPORTANCE OF SCREENING IN FAMILIAL BENIGN HYPOCALCIURIC HYPERCALCEMIA: A CASE REPORT	898
Sándor Földvári	THE TURKISH STUDIES IN HUNGARY BETWEEN THE TWO WORLD WARS: THE SCIENTIFIC ACTIVITY OF IGNÁC KÚNOS	900
Major Gheorghe Giurgiu Manole Cojocaru	THE GUT-BRAIN-SKIN AXIS IN ACNE: IMPACT OF POLENODERM	902
Pervin Köksel Ayşe Topal Hançer	EVALUATION OF PATIENT WITH GRASILIS MUSCLE TRANSPLANTATION ACCORDING TO ROY ADAPTATION MODEL- CASE REPORT	903
S. Satheeskumaran K. Sasikala N. Sharath Babu	INTELLIGENT ALGORITHMS AND TECHNIQUES FOR CLOUD AND EDGE COMPUTING APPLICATIONS	916
Çiğdem SEVİM	INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SUBCHRONIC LOW DOSE COMMERCIAL PESTICIDE APPLICATION ON OXIDATIVE STRESS IN RATS	917
Kabili Salma Algouti Ahmed Algouti Abdellah	CONTRIBUTION OF GIS AND REMOTE SENSING FOR THE MAPPING, ANALYSIS AND FORECASTING OF SUSCEPTIBLE AREAS TO EROSION IN THE ASSIF EL MAL WATERSHED	919
Skender Uku Elona Shehu	FINANCING POLICY OF AGRICULTURE IN WESTERN BALKAN COUNTRIES	920
Yusuf DOĞRU	ON SOME PROPERTIES OF THE SECOND ORDER RECURRENT SEQUENCES	921
Nil Konyalılar	AIRLINE CUSTOMERS' LEVELS OF SATISFACTION AND LOYALTY TO SERVICE COMPENSATION	923
Bülent Karasu	POSITION OF THE UNIDENTIFIED PRINCIPAL IN THE TURKISH LAW OF OBLIGATIONS IN THE LIGHT OF LEGAL DOCUMENTS ISSUED AT THE LEVEL OF EUROPEAN UNION	924
Saliha Bouaicha Okba Belahssen	ELECTRICAL PROPERTIES OF NIO THIN FILMS PREPARED BY SPRAY PYROLYSIS TECHNIQUE	926
Archana Senapati Saumya Ranjan Jena	NUMERICAL SOLUTION OF MRLW EQUATION VIA QUARTIC B-SPLINE APPROACH	928

Toudamrini Hanane Algouti Abdellah Algouti Ahmed	GROUNDWATER POTENTIALITY MAPPING USING MACHINE LEARNING ALGORITHMS	929
Meddas Hanane Lakil Abdelghani	EFFECT OF SOLUTION CONCENTRATION ON TIN OXIDE THIN FILMS BY SPIN COATING METHODE	930
Irina G. Kopytich Irina I. Lyubanets	COMPUTER GAMES AS A MEANS OF MOTIVATING STUDENTS TO LEARN A FOREIGN LANGUAGE	932
Alexander V. Lagerev Igor A. Lagerev	THE MAIN RESULTS OF THE CREATION OF THE MOBILE ROPEWAYS DESIGN THEORY	933
Lindita Skenderi	SOCIOLINGUISTIC AND PRAGMATIC COMPETENCES IN BUSINESS ENGLISH COURSES IN HIGHER EDUCATION IN NORTH MACEDONIA	934
Fidan BALKAYA Semra KOCATAŞ	THE EFFECT OF MOTIVATIONAL INTERVIEWS BASED ON THE STAGES OF CHANGE ON THE DIGITAL GAME ADDICTION LEVELS OF NURSING STUDENTS	935
Hamid Asadi Dereshgi Ersin Göse Serdar Menekay Dilan Demir	PASSIVE FOOT ORTHOTICS: A BREAKTHROUGH IN FOOT DROP SYNDROME TREATMENT	937
Stuart L. Harris	METHOD TO DETERMINE THE DATE OF BUILDING CONSTRUCTION IN FINLAND BY KNOWING ONLY ITS ELEVATION	938
Mustafa BEHLÜL	SHARED VIEWPOINTS OF TRNC SPORTS AND PHYSICAL EDUCATION POLICIES ON EUROPEAN EDUCATION	941
N.B.Agymedullaeva K.K.Şadırova	ULUSAL MEDYA SÖYLEMLERİNDE “MEDYA METNİ” NİN KARAKTERİ (Kazakça-İngilizce medya metin materyallerine dayalıdır)	944
Nasibova Sevinç Nasibova Sevinj	FUNCTIONING OF TURKIC WORDS IN RUSSIAN	946
Zümrüt Bahat Ümit Çobanoğlu Cunay Ülkü Nuri İhsan Kalyoncu Süleyman Caner Karahan Melek Nur Yavuz	DUE TO RADIOTHERAPY IN RAT MODEL IN PREVENTION OF ACUTE CARDIAC DAMAGE INVESTIGATION OF THE EFFECTIVENESS OF MELATOIN	948
Gül KAHVECİ Yusuf Kaan Yıldız	FACULTY STUDENT ATTITUDES AND STUDENTS WITH DISABILITIES IN HIGHER EDUCATION	951
Funda Güller Oya AKIN	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON CULTURAL HERITAGE SITES	953
Kerim Koç	PRIORITIZATION OF SUSTAINABLE CIRCULAR FACTORS AFFECTING THE SELECTION OF CONTRACTORS IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY	955
Yavər Məmmədova	LEGAL STATUS OF PUBLIC LEGAL ENTITY IN THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN	957
Ivan Pavlovic Jovan Bojkovskı Violeta Caro-Petrovıc	PRESENCE OF DICROCOELIUM DENDRITICUM IN SMALL RUMINANTS IN SERBIA	959
Muhammad Rizky Ramadhan Aliasuddin	PREFERENCES TOWARDS LEGAL FINTECH IN BANDA ACEH	960
Abdulselami SARIGÜL	EXAMINING THE SOCIAL BENEFIT OF THE DISCLOSURES MADE ON SOCIAL MEDIA FOR CHAIN MARKETS	961

Atef Korchef Imen Souid Saoussen Naffouti	STRUVITE PRECIPITATION FROM WASTEWATER: IMPACT OF OPERATING CONDITIONS	963
Ebubekir İZOL İsa ÇİÇEK Orhan İNİK	EFFECTS OF HEAVY METALS ON SOIL, PLANTS AND HUMAN	965
Orhan İNİK İsa ÇİÇEK Ebubekir İZOL	THE IMPORTANCE OF LAND DEGRADATION NEUTRALITY STUDIES	973
Tarana Musayeva	IMPACT OF CARDIAC REHABILITATION ON RENAL FUNCTION IN PATIENTS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE	983
Emrah ÇELİK Leyla Sarıboğa	ASSESSMENT OF THE ROLE OF BIRDS IN SEED DISTRIBUTION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON THIS SUBJECT	984
Habibe Gursoy Demir Mehmet Hakan Demir Alican Kazmacı	COST FRIENDLY SEMI AUTONOMOUS MOBILE ROBOT DESIGN FOR SEED PLANTING, IRRIGATION AND AMBIENT AIR MEASUREMENT	986
Volkan KAPLAN	5-YEAR FOLLOW-UP OF A PATIENT WITH APERT SYNDROME	988
Ömer EKMEKCİOĞLU	EVALUATING THE ENVIRONMENTAL COUNTERMEASURES AGAINST URBAN WATER SCARCITY USING A MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING SYSTEM	990
Yara N. AlTherwah Amira Marzouki Mutasem Z Bani-Fwaz Mohamed Glaoui Riadh Marzouki	EFFECTS OF NA/K SUBSTITUTION ON STRUCTURE AND ELECTRICAL PROPERTIES OF SODIUM MONOPHOSPHATE-BASED MATERIALS	992
Leyla Nəcəfova	STRATEGIC IMPORTANCE OF THE ZANGAZUR CORRIDOR FOR THE REGION	994

AZERBAYCAN VE TÜRKİYEDE ÖZEL SEKTÖRLERDE ÇALIŞANLARA UYGULANAN MOBBİNG VE MOTİVASYON ARASINDAKI İLİŞKİYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN MOBBING AND MOTIVATION APPLIED TO EMPLOYEES IN PRIVATE SECTORS IN AZERBAIJAN AND TURKEY

Doç. Dr. Hüseyin GÜRBÜZ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

https://orcid.org/0000-0002-1085-9164

Soltan Musayeva

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, T.İ. Ykl. Öğr.

https://orcid.org/0000-0003-2052-6846

ÖZET

Mobbing, çalışma hayatına ve örgüt başarısına birçok olumsuz etkisi bulunan, çalışan performansını ve başarısını önemli ölçüde düşüren bir olgu olarak karsımıza çıkmaktadır. Bu sebeple mobbingin tanımlanması, mobbing davranışlarının tespit edilmesi, nedenlerinin ortaya çıkarılması ve mobbing ile basa çıkma yöntemlerin belirlenmesi hem çalışanlar hem de yöneticiler bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın, mobbingin farkındalığının arttırılması ve sebep olduğu olumsuz sonuçlarının azaltılması yönünde katkı sağlamasını dilerim.

Mobbing ve Motivasyon arasındaki ilişkinin güncel durumu, bu terminlerin daha iyi ve detaylı bir biçimde anlaşılmasını hedefleyen yöneticilere bu gibi durumlarda çözüm bulma yolunda yardımcı olmak amacıyla hazırlanan bu çalışma 3 ana bölümden oluşuyor. Motivasyon kaybına neden olan olayların ilk sırasında mobbing olduğu düşüncesinden yola çıkarak, mobbingle motivasyon arasındaki bağlantının ne denli güçlü olduğunu incelemeyi hedefleyen bu çalışmanın birinci bölümünde psikolojik baskı adı verilen mobbing kavramının literatürdeki tanımlaması, onun mevcut aşamaları, etki ve sonuçlarıyla ilgili anlatım yapılacaktır. İkinci bölüme geldiğimizde ise insanı harekete geçirme dürtüsü anlamına geldiğini söylediğimiz motivasyon kavramıyla ilgili teorik bilgiler paylaşılacaktır. Çalışmamızın son bölümü olan üçüncü bölümde ise; mobbing uygulamaları ile motivasyon arasındaki ilişkinin incelenebilmesi ve ortaya koyulabilmesi için yapılan ampirik araştırma sonunda araştırma sonuçlarına göre mobbing davranışlarına maruz kalan çalışanların motivasyonları olumsuz etkilenmektedir. Mobbingin davranışlara maruz kalmada yas ve cinsiyet farkı olmaksızın tüm çalışanların mobbingden etkilenebileceği görülmüştür. Bununla birlikte mobbing ve motivasyonun alt boyutlarına ilişkin önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Mobbing uygulamaları, Motivasyon, Mobbing ve Motivasyon arasındaki ilişki

ABSTRACT

Mobbing emerges as a phenomenon that has many negative effects on working life and organizational success, and significantly reduces employee performance and success. For this reason, it is of great importance for both employees and managers to define mobbing, identify mobbing behaviors, reveal the causes and determine the methods of coping with mobbing. I hope this study will contribute to raising awareness of mobbing and reducing its negative consequences.

The current state of the relationship between mobbing and motivation, and the aim of better and more detailed understanding of these terms, this study, which was prepared to help managers find solutions in such cases, consists of 3 main parts. In the first part of this study, which aims to examine how strong the connection between mobbing and motivation is based on the idea that mobbing is the first of the events that cause loss of motivation, the definition of the concept of mobbing, which is called psychological pressure, in the literature, its current stages, effects and results will be explained. When we come to the second part, theoretical information about the concept of motivation, which we say means the urge to act, will be shared. In the third part, which is the last part of our study; At the end of the empirical research conducted to examine and reveal the relationship between mobbing practices and motivation, according to the results of the research, the motivation of the employees who are exposed to mobbing behaviors is negatively affected. It has been observed that all employees, regardless of age and gender, can be affected by mobbing. However, important results were obtained regarding the sub-dimensions of mobbing and motivation. Keywords: Mobbing practices, Motivation, Relationship between Mobbing and Motivation

GİRİŞ

Psikolojik taciz veya İngilizce mobbing adlandırılan bu olay, insanoğlunun yaradılışından beri mevcut olan, yalnız doğamız gereği bariz belirtilmesinden kaçınılan, hatta göz ardı edilmeye çalışılan geniş kapsamlı, boyutlu ve dikkate alınması gerekilen disiplinli bir konudur. Sonuçları çoğunlukla ağır olan bu durum, cinsiyet farkı dikkate alınmadan herkesin karşılaşabileceği durum olduğu gibi kültür farkı da gözetmeksizin bütün çalışma alanlarında da ortaya çıkabilir. Çalışma ortamındaki mobbing dediğimiz kavram, işyerlerinde çalışanlara üstleri, aynı düzeydeki çalışma arkadaşları veya astları tarafından düzenli şekilde yapılan tüm kötü davranışlar, rencide etme, şiddet gösterme, gururunu incitme ve aşağılama gibi davranışları kapsayan anlamları içermektedir. (Tınaz, 2006 s 11)

Mobbing'in uygulanma biçimine göre iki guruba ayrıldığını söyleyebiliriz. Bunlar dikey veya yatay mobbing uygulamasıdır. Örgütsel yapı içerisinde uygulanan dikey mobbing genellikle yukarıdan aşağıya doğru veya tam tersi bazı durumlarda aşağıdan yukarıya doğru uygulanan mobbing çeşididir. Yukarıdan aşağıya doğru uygulanan bu mobbing türü üstlerin farklı olayların sonucu veya kişisel sebeplerden dolayı direk olarak astlarına uygulamış olduğu cezalandırıcı davranışların ve saldırgan tavırların sergilendiği bir durumdur. Genellikle, yönetici tarafından çalışana kısıtlayıcı, kötü, yıldırıcı davranışlarla, onların iş hayatını zorlaştırmaya, özgüvenlerini kötü yönde etkilemeye, yaratıcılığını ve verimliliğini sarsmaya yönelik psikolojik baskı uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra, yönetici-çalışan arasındaki mobbing yukarıdan aşağıya doğru olabileceği gibi, tam tersinin de gerçekleşmesi mümkündür. (Tınaz, 2006 s 13)

1.MOBBİNG'İN TANIMI, EVRELERİ, ETKİ VE SONUÇLARI

1.1.Mobbing'in (İş Yerlerinde Psikolojik Taciz, Yıldırma) Tanımı, Terminolojisi ve Kapsamı

"Mobbing" kavramı, 'İngilizce "mob" kökünden gelmiş, anlamı yasaya uygun olmayan kalabalık, şiddetli bir ilişki demektir. Sözcüğün köküyse Latince "mobile vulgus' a dayanıyor. Mobbing kelimesinin kendisi ise çevresini kuşatma, topluca saldırma, sıkıntı veya rahatsızlık verme anlamında kullanılmaktadır. Mobbing'in bir diğer tanımına göre, bir veya genellikle birkaç kişi tarafından, diğer kişilere veya bir kişiye, devamlı şekilde agresif bir biçimde düşmanca ve ahlaka uymayan uygulamalarla meydana gelen psikolojik şiddet veya "psiko-terör" dür. Literatüre baktığımızda, mobbing kelimesi "duygusal taciz", "psiko-terör", "psiko-şiddet" ve "iş yerinde yıldırma" anlamlarını kapsayacak bir bütün formada kullanılır. (Cem Baykal, 2014, s 1)

İnsan davranışlarında ilk kez bu terimi kullanan Heinz Leymann fikrince ise, mobbing birine karşı cephe oluşturma, duygusal saldırıda bulunma ve sonuç itibariyle "psikolojik terör" anlamına gelmektedir. (Çobanoğlu 2005 s.6)

Bir diğer konuysa, kıskançlık ve tartışma gibi davranışsal semptomlar tarihten beri bütün insanlığın doğasında vardır. Bu nedenle, gün boyunca karşılaşılan bu gibi davranışlar psikolojik tacizin oluşması için yalnız halde yeterli olmayarak, davranışın mobbing olarak değerlendirilebilmesi için hareket ve davranışların kasıtlı olarak ve sürekli bir şekilde tekrarlanması mobbingin mevcut olmasına ve sonuçta çalışanın iş hayatından zamanla uzaklaşmasına neden olmaktadır (Tayyar, 2008: 24). Bunun yanı sıra, psikolojik tacizin birçok tanımında da belirtildiği varsayım gibi, bu gibi durumlarda mağdurun kendini savunmasız hissetmesi söz konusudur. Saldırgan davranış ve tavırların sonucunda mobbingin uygulandığı şahıs çaresiz ve umutsuz bir duruma sürüklenmektedir. Bunun da kaynağında kurbanı yok etmek, istifa etmeye zorlamak, kendine göre cezalandırmak, iş arkadaşları arasında küçük düşürmek veya kontrol etmek gibi (Salin, 2003: 1220) nedenlerin yanı sıra, mobbingi uygulayan kişilerin etnik, kültürel, düşünce ve benzeri değerlerinden dolayı dayanışma halinde mağduru sadece grubun dışında tutmak istemeleri gibi farklı nedenlerden dolayı da olabilir. Bu durumda, mobbing kavramı cinsiyet de dahil, genel ayrımcılık amaçlarını kapsamaktadır (Tayyar, 2008: 21).

1.2. Mobbing'in Ortaya Çıkış Nedenleri

Mobbing'in ortaya çıkış nedenleri farklılık gösterebiliyor. Bunlar psikolojik baskıyı uygulayan kişinin psikolojik yapısından, mobbinge uğrayan bireyin psikolojik durumundan, bulundukları çalışma ortamından veya toplumsal yargılardan dolayı olabilir. Kişinin ruhuna saldırı oluşturan bu durum mağdurun saygı duyulmayan biri olmasını hedeflemektedir. Mobbingi ortaya çıkmasına neden olan davranışlar mobbing uygulanan kişiyi çalışma ortamından uzaklaştırmayı amaçlayan konuşmalar ve kişinin iş ortamındaki itibarını zedelemeyi amaçlayan davranışlardır. (Kaymakcı, 2008: 134)

Örgütler ele alındığında mobbingin birçok nedeni bulunmaktadır. Mobbing uygulanmadan önce, ilk olarak kişiler arasında herhangi bir sebepten dolayı bir anlaşmazlık oluşur. Bunun akabinde, güçlü olan şahıs, karşısındakini hedef alarak psikolojik saldırıya başlar. Kontrole

direnç uygulayan ve boyun eğerek durumu kabullenmeyen mağdur olduğunda tacizci öfkelenerek daha sert şekilde harekete geçer. Bundan sonra tacizcinin tek hedefi karşısındaki kişiyi pişman edip, iş yerinden uzaklaşmasını veya uzaklaştırılmasını sağlayarak kendi egosunu tatmin etmektir. İlgili konuyla bağlı yapılan araştırmalar sonucu, belli dönemlerde işe alım zamanı veya boş pozisyonlara terfi edilmesi, çalışanlar arası mücadele ve mobbingin ortaya çıkma nedenleri arasında yer almaktadır. Bu durumlarda üst yöneticiyi, müdürü etkilemek için bile psikolojik baskı uygulanabilir. Bazı durumlarda mobbingin oluşma nedenleri kurumlardan da kaynaklanabilmektedir. Bunlar; (Kaymakcı, 2008: 137)

- Küçülme ve yeniden yapılanma faaliyetleri
- Aşırı rekabetçi bir ortam
- Verimliliği artırma baskısı
- Yetersiz iletişim
- Eğitim eksikliği
- Aşırı disiplin getirme anlayışı
- Yoğun iş yeri stresi
- Saydamlığın olmayışı
- İşletmenin kötü yönetilmesi
- Ekip çalışmasının yetersizliği

2. MOBBİNG SÜRECİ VE MOBBİNG'İN EVRELERİ

2.1. Mobbing Sürecinin Aşamaları

Mobbing oluşma süreci boyunca çeşitli aşamalardan geçerek devam eder. Mobbing oluşmaya başladıkça farklı etkenler etki ederek mağdur durumdaki kişinin negatif şekilde etkilenmesine sebep olur. Kötü niyetlerden oluşan bu sürecin genel amacı haksız şekilde suçlamak, iş arkadaşlarının yanında küçük düşürmek, psikolojik baskı uygulamak ve duygusal eziyet yoluyla, kişinin çalışma ortamını terk etmesini sağlamaktır. (Kocaoglu, 2007 s 12)

2.2 Mobbing Sürecinin İçinde Rol Alanlar

Tek bir sebebe veya kaynağa bağlı olmayan mobbing uygulamasında birçok farklı faktör ana etken ola bilir. Yalnız bütün psikolojik tacizin süreçlerinin odak noktasında genellikle insan davranışları yatmaktadır. Bu süreçte rol alanlar 3 farklı kategoride toplanmıştır. (Kocaoğlu, 2007, s. 22)

- Mobbing uygulayanlar (Saldırgan, tacizci)
- Mobbing e maruz kalanlar (mağdur)
- Mobbing izleyicileri

2.3. Mobbing'in Etkileri ve Sonuçlar

2.3.1. Mobbing'e Maruz Kalanlar Açısından Sonuçları

Bu durumdan ilk önce sağlığı etkilenen mağdur kişi daha sonra ekonomik ve sosyal bakımdan da zarar görmüş olacaktır. Normal olarak bu durum ailesinden ve yakın çevresinden de etkisiz geçmeyecektir. Böyle zor ve sıkıntılı bir süreçten geçen kurban fiziksel ve psikolojik zarar görmesinin yanı sıra bu durumu aile içindeki sorunlarla birleştirerek daha da sıkıntılı ve huzursuz bir ortam yaratarak çıkılmaz bir hale dönüşür. Mobbingin insanda yarattığı travma sonuçlardan en önemlilerinden biri stres bozukluğudur. Travma sonrasında meydana gelen yoğun stres kimi zaman halüsinasyon kimi zaman da düş veya bir etkileşim ile tekrarlanarak yaşanabilmektedir. Ve sonuç olarak ruhsal ve bedensel olarak olumsuz yönde aşırı etkilenen bireyler her zaman huzursuz olarak, her an bir sorun yaşaya bilecekmiş gibi tedirgin davranır bunun sonucunda da verimli bir kariyer oluşturamazlar. (Oksay, 2005, s.37)

2.3.2 Mobbing Yaşanan Örgütlere Dair Sonuçlar

Psikolojik baskının örgütsel sonuçları denildiğinde ilk olarak ekonomik etkisini söylemekte fayda vardır. Deneyimi fazla olan bir çalışanın işi terk etmesi nedeniyle yeni deneyimsiz işçi alma ve onun eğitimi için olan masrafları artar. Mobbingin sonucu olarak işyerinden uzaklaşmak isteği için hastalık izinleri artar ve bu da maliyetleri artırır. Böylelikle verimlik te otomatik olarak düşüş gösterir. Mobbinge maruz kalanların, istifaya zorlandıkları veya işlerine son verildiğini kanıtlamak ve haklarını elde etmek amacıyla girişecekleri yasal mücadelenin de işverenlere daha fazla mali yük getirmesi, beklenen sonuçtur. (Tekarslan, 2000:132)

2.3.3. Mobbing'in Aileye Etkileri

Anti-sosyal bir davranış olarak tanımlanan mobbing, yalnız kurbanı etkilemez, onun aile üyelerini ve genel yaşam şeklini de negatif yönde etkilemektedir. Çalışma ortamında yaşanmasına rağmen psikolojik tacizin aile ortamına taşınılması kaçınılmazdır. Bu olay karı-koca ilişkilerine, ebeveyn-çocuk ilişkilerine, bunun yanı sıra çocukların gelişimine psikolojik açıdan olumsuz etki etmektedir. (Kocaoğlu 2007 s 49)

3.MOTİVASYON, TANIMI, TEORİLERİ, UYGULAMALARI

3.1.Motivasyonun Tanımı

Türkçe karşılığı zor bulunan motivasyon kavramının kaynağı İngilizce ve Fransızca 'Motive" kelimesinden gelmektedir. Türkçeye çevrildiğinde güdü, saik yahut harekete geçirici gibi anlamlar taşımaktadır. Motivasyon bir veya bir grup insanı, belli bir hedefe ulaştırmak için sürekli olarak harekete geçmek ve işe başlamak için yapılan tüm uğraşların bütünüdür. Motivasyon kelimesi dilimizde kişiyi harekete geçiren güç veya güdü olarak tanımlanır. Güdüleme olarak ta kullanılan motivasyon kişiyi harekete geçirerek hareketlerinin yönlendirmesinde etkili olun kişinin düşüncesinin, inançlarının, hayallerinin, hedeflerinin genellemek gerekirse, ihtiyaç ve korkularının toplamıdır. Motivasyon bir süreç gibi değerlendirildiğinde iş ortamında çalışanın işine olan hevesini ve isteğini artıran ve bunun sonucu olarak kişisel ihtiyaç ve isteklerini kolaylıkla rahat bir şekilde karşılaya bileceğine inandıran zaman dilimidir. Özet olarak, Güdüleme (Motivasyon) kişiyi kafasında belirlemiş olduğu bir amaç hayata geçirmek için ihtiyacı olan güçtür. (Karakaya ve Ay, 2007:46)

Kurumlarda genellikle motivasyonu kullanılarak çalışanın iş performansının artırılmasını ve personelin kuruma olan sadakatinin kuvvetlendirilmesini hedefliyorlar. İşletmeler doğru motivasyon düzeyini oluşturamadığı zaman çoğu personelin işe gelme devamsızlığının artması, gelme saatlerinde gecikmelerin olması, alternatif iş aramalarına başlama, işletme kültürünün mevcut olmaması, takım içinde birliğin güçlü bağlara dayanmaması gibi negatif olaylar gözlemleniyor. Her bir çalışanın hayatında önemli bir yeri olan motivasyon kavramının çeşitli özellikleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır. (Gürbüz ve Güzel, 2003, s.48)

- Motivasyonun kaynakları kişinin ihtiyaçları, istekleri ve dürtüleri ile ilişkilidir ve ona harekete geçme dürtüsü verir.
- Kişinin istek ve ihtiyaçlarının şekillenmesinde bulunduğu toplumun değerleri, sosyal yapısı ve kişinin kendi içindeki ruhsal yapısı önemli rol oynar.
- Beceri ve eğitim durumunun hangi düzeyde olması, kişisel çalışma kapasitesinin tam kullanımı ve yönetici bakımından bu iki etkenin harekete geçirilmesi motivasyonu etkiler.
- Motivasyon kavramı önceden bilinçli bir şekilde belirlenmiş bir amaca veya ödüle odaklandığı için kişi sarf ettiği güç ve enerjinin sonunda bir adım ileriye gitmeyi hedefler. Yani, motivasyonun ana özelliği hedefe ulaşmağa yönelik olmasıdır.
- Yöneticiler personelin motivasyonu artırılmasında etki edebilecek güce sahip olabilirler, ama onları kontrol edemezler.
- İnsan hedefine ulaştığı an yeni bir hedef belirler.
- İhtiyacını elde ettiğin an artık o motivasyon aracı değildir.
- Bireyi bazen ihtiyaçları dışında gözlemlenmeyen şeyler de motive edebilir.

3.2.Motivasyonun Teorileri

Motivasyon kavramı ile ilgili araştırmalar aparılarak tüm teoriler iki temel grupta birleştirilmiştir. Bazı teorisyenlerin fikrince, kişiye hedefe ulaşmasında yardımcı olan onun harekete geçmesini sağlayan etmenlerin insanın kendi içinde olduğu kanısındadırlar ve bunlara da kapsam teorileri adı verilmiştir. Kapsam teorileri hedef için yapılması gerekeni başlatan ve onu harekete geçiren etkenleri anlamaya ve açıklamaya çalışmaktadır.

3.2.1.Kapsam Teorileri

Kapsam kuramlarının merkezinde bireysel ihtiyaçlar durur ve bu teori kurumların hedeflerine ulaşamamasının ana nedenini örgüt çalışanlarının maddi ve duygusal taleplerinin tam şekilde karşılanmaması ve umursanmaması ile açıklar (Gürbüz ve Güzel, 2003, s.51).

3.2.1.1.Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Teorisi

Maslow'un teorisine göre, insanoğlunun hayatı boyunca ihtiyaçlarının tükenmemesi ve bu ihtiyaçlara uygun olarak hedefler belirlemesi hiyerarşinin teorik planını oluşturmuştur. İhtiyaçlar belli kategorilere ve basamaklara bölünmüştür. Mevcut hiyerarşi içerisinde kişinin bir üst basamağa geçebilmesi için önceki basamaktaki ihtiyacını tam olarak karşılamış olması gerekiyor. Piramidin ilk basamağında kişinin fiziksel ihtiyaçları duruyordur. Bunlar yaşamını sürdürebilmesi için lazım olan su, yemek, hava, cinsellik ve uyku gibi temel ihtiyaçlardır. Birinci basamaktaki ihtiyaçlarını tam şekilde karşılayan birey ikinci basamaktaki güven duygusu ile yaşamaya ve ailesini, kendini sorunlardan ve karışık durumlardan korunma, uzaklaşma ihtiyacı içerisinde hisseder. Bir sonraki basamağa geçtiğinde kişi kendini belli bir gruba ait hissetmek, çevresi tarafından kabul edilmek, dostluk, sevmek, sevilmek gibi ihtiyaçlar ortaya çıkar. Toplumsal ve ikili ilişkilerinden tatmin olan bireyin artık dördüncü basamakta yer alan saygı ve değer görme ihtiyacı mevcut olmaktadır. Bu basmakta kişi çevresi tarafından saygı duyulmak, taktir edilmek istemektedir. Sonuncu basamakta ise, kişinin amacı sadece kendini gerçekleştirmekten ibarettir. Yani, birey kendi kapasitesinin

farkındadır ve kendi içinde yaratıcılıkla ilgilenmek, yetenekleri üzerinde yoğunlaşmak, erdemlik, içtenlik gibi duyguları barındırır (Dr. Kula S. ve Dr. Çakar B. 2015 s.194).

3.2.1.2.Çift Faktör Teorisi (Hijyen-Motivasyon Teorisi)

Herzberg 200 çalışana işlerinde en başarılı olduğu ve hissettikleri durumu detaylı bir şekilde anlatmasını ve işlerinde bunun tam aksi en kötü oldukları ve hissettikleri duyguları ayrıntılı bir şekilde anlatmasını söylemiştir. Bu iki sorunun yanıtlarını inceleyerek personelin çalışma ortamındaki hal ve hareketlerini etkileyen unsurları iki grupta birleştirmiştir. İlki, hijyen faktörleri tek başına motive edici değil, sadece tatminsizliği önlemeye yeterlidir. Hijyenik faktörlere şirket kuralları, teknik bilgiler ve onlara nezaret, yönetici çalışan arasında olan ikili ilişkiler, personellerin gelişimi ve eğitimi ile ilgili olan programlar ait edilebilir. İkinci faktör olan motive edici faktörler esas amacı personeli yaptıkları işi ve çalıştıkları kurumu özümsemelerini sağlamaktır. Bu faktörlere örnek olarak başarılı bir görevden sonra söylenen övgüler, tebrikler, özgüveninin artması, önem verildiğini gösteren daha yüksek sorumlulukta olan bir görevin verilmesi, yapmış olduğu işi ve görevleri kendine uygun bulması gibi etmenler gösterilebilir (Dursun.Ç 2005 s.47).

3.2.1.3.Başarma İhtiyacı Teorisi

Başarma ihtiyacı teorisinde personelin motivasyonunu etkileyen değişkenleri inceleyen bir teoridir. David McClelland ihtiyaçları Başarı güdüsü, erk güdüsü, bağlanma güdüsü olarak üç grupta birleştirmiştir. Bu güdülerin her biri kişiye göre farklılık göstermesinin yanı sıra olduğu duruma göre de değişiklik göstere bilmektedir. David McClelland fikrince, kişinin en iyisini yapma, mükemmeli yaratmak isteğinin altında başarı ihtiyacı yatıyordur. Başarı güdüsü yüksek olan kişilerin lider rolünde olup zor görevleri tamamlamada diğerlerine nazaran daha önde olması olası bir durumdur. Bağlanma güdüsü aile ve sosyal çevreye yönelik bir ihtiyaçtır ve bazı bireylerde bilmektedir. Tek başına çalışmak yerine diğer insanlarla birlikte çalışma isteği bağlanma ihtiyacı yüksek olan insanlarda daha çok rastlanır. Güç güdüsü ihtiyacı için, bireyler ve gruplar çevresel ilişkilerinde etkinliklerini ve seslerini duyuracak her türlü araca başvurmaktan çekinmezler. Güçlü olma isteği yoğun olan bireylerin başkalarıyla tartışma ve çekişmeye girmesine neden olabilir (Kao ve Hong, 1997, s.123).

3.2.1.4. ERG Yaklaşımı - Alderfer'in ERG ismini verdiği açılımı "Existance" – "Relatedness" – "Growth" olan bu teoriye göre ihtiyacımız olan en temel üç şey "Varoluş", "İlişki Kurma" ve "Gelişme" ihtiyaçlarıdır. Maslow un ihtiyaçlar hiyerarşisinin özetlenmiş hali olan bu teorinin bu kadar kısa olmasının nedeni Maslow'un teorisinin yaşadığımız hayata uyuşmaması düşüncesiyle ilgilidir (Karakaya ve Ay, 2007:56-57).

Var olma ihtiyaçları hayatta kalmamızı sağlayan, var olmamıza yardımcı olan maddesel özellikleri kendinde taşıyan yiyecek, içecek gibi temel ihtiyaçlar ve güvenlik ihtiyaçlarıdır. İlişki ihtiyaçları belli bir ortamda insanlarla kişilerarası ilişkileri geliştirmeyi hedefleyen bir ihtiyaçtır. İletişim sürecince kişinin karşısındaki bireylerle duygu ve fikirlerini rahatlıkla paylaşmasını yani, daha açık anlatırsak bireyin insanlarla saygı, tanınma ve ait olma hissini tatmin edecek duyguları kapsıyor. Gelişme İhtiyaçları Maslow'un hiyerarşisinde de karşılaşmış olduğumuz kendini ispatlama, gerçekleştirme ile aynı duyguları içererek kişinin

başarı ve sorumluluk gibi gereksinimlerini içeriyor. Genel bakıldığında Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisiyle aynı görünse de en temel farkları, ERG teorisinde iki farklı ihtiyaç sıralama dikkate alınmadan da aynı zamanda karşılanabilir (Sadi Evren Ş. 2015 s.24).

3.2.2.Süreç Teorileri

3.2.2.1.Vroom'un Beklenti Teorisi

Vroom yaptığı araştırmaları ele alarak motivasyon kavramının iki faktöre valens ve beklentiye bağlı olduğunu idea etmiştir. Valens kişinin işin sonunda yaptığı işin ona ne kadar fayda sağlayıp sağlamayacağını belirlerken yaptığı tercih anlamına gelir. Bazen insanlar işin sonucunu farklı şekilde değerlendire bilirler. Bekleyiş teorisi için kavramsal değer daha önemli olduğu için kavramsal değer karşılaşmayı umduğu sonuçtan arzuladığı tatmin seviyesidir (Gürbüz ve Güzel, 2003, s.52).

3.2.2.2.Adams'ın Ödül Adaleti veya Eşitlik Kuramı

Adams'ın eşitlik kuramında girdi olarak kodlandırılan çalışanın harcadığı çaba, emek ve enerji, yapmış olduğu fedakarlıklar ve çıktı olarak adlandırılmış olan, elde edilen değerler arasındaki denge iş doyumunu ifade etmektedir. Eğer denge eşitse, iş doyumu gerçekleşmektedir. Bunun aksi bir durumda dengenin bir tarafı bozulursa iş doyumsuzluğu anlamına gelir. Adams'ın eşitlik kuramında dengenin oluşturulması kişisel bakış açısıyla belirlenir. Kişiye uygun olarak, eğer fedakarlıkları karşılığında elde ettiği kazanç eşit değilse sonuç olarak iş doyumu da azalmaya başlayacaktır. Bu durumda performansın azalması sonucu denge yeniden eşitliğe ulaşacaktır. Adamsın eşitlik kuramına göre girdi ve çıktı arasındaki dengenin oluşmasının çözümlerini arayan çalışanlar başarılı olamadıklarında işletmelerine sundukları girdileri azaltırlar. Bu durum iş ortamına yayılmaya başlar ve diğer bireylerin de iş doyumuna olumsuz etki eder ve örgütsel yapının bozulmasına neden olur. Yalnız ödüllendirme miktarıyla ilişkili olmayan eşitlik teorisine göre ödüllendirme zamanı eşitliğin sağlanması ve bireyin karşılaştırma yaptığı zaman olumlu bir algıya varması gerekmektedir (ÇEVİK K. 2016 s.196). 3.2.2.3.Lawler ve Porter'ın Geliştirilmiş Bekleyiş Teorisi - Lawyer ve Porter'e göre gayretin yeterince yüksek olması her zaman iyi bir performansa ulaştırmaz. Gayretin beklenen performansı sağlayabilmesi için kişinin konuyla ilgili yeterli bilgiyi ve kabiliyeti kendisinde barındırması gerekir. Bir diğer taraftan, teoriye göre insanın kendisi için algıladığı rol kavramı beklenen davranış türleri olarak ifade edilebilmektedir. Örgüt içerisinde insanların performans gösterebilmeleri için uygun bir rollerinin olması ve kendi rollerini algılaya bilmeleri motivasyon için çok önemlidir. Gayret, bilgi ve algılanan role bağlı olarak gösterilen performans ödüllendirilir. Lawler ve Porter in fikrince ödüller eşit olarak algılanmalıdır. Çalışanlar ödül aldıkları zaman kendi performanslarıyla diğerlerini kıyaslarlar ve performanslarının karşılığında almaları gereken ödülle ilgili bir sonuca varırlar. Mevcut eşitsizliği algıladıkları zaman tatmin dereceleri olumsuz yönde etkilenerek değişiklik gösteren yeni bir motivasyon sürecine girerler (Yasemin K 2015 s.107).

3.2.3.Örgütlerde Motivasyon Uygulamaları - Örgütlerin çalışanların motivasyonu sağlamak ve korumakla elde etmek istedikleri en büyük amaç personelin hevesli, verimli ve yaratıcı şekilde çalışmasını temin etmek ve böylelikle işletmenin hedeflediği amaca kolaylıkla

ulaşmayı sağlamaktır. Bu nedenle astların uygulamış olduğu bazı özendirici araçlar mevcuttur.

Ekonomik araçlar – Hem işletmenin kuruluş amacının hem de personelin çalışma amacının temelini ekonomik sebepler oluşturur. Geleneksel ekonomik teori modelinde, bütçesini artırarak çıkarlarını en yüksek düzeye taşımak girişimcinin öncelikli hedefidir ve motivasyon faktörlerine de bu yönden yaklaştığı aşikardır. Az gelişmiş ülkelere bakıldığında, bu ülkelerdeki işletmelerde sosyo-ekonomik araçlar motivasyonu sağlamak için en önemli yöntemdir. Nedeni bu gibi ülkelerde işsizlerin sayı fazla olduğu için çalışanlar aldıkları para karşılığında verilen işi yüksek performansla bitireceklerdir. Böylelikle, işten atılmayacaklarını ve işsiz kalmayacaklarını düşünürler (Kocaoğlu M. 2007 s.69).

Psiko-sosyal araçlar – Yöneticiler tarafından son dönemlerde motivasyonu etkileyen araçlardan ekonomik araçlar kadar popülerliği artan psiko-sosyal araçlar vasıtasıyla çalışanların motivasyonunu etkili bir şekilde yönlendire bileceklerini düşüncesi yaygınlaşmaya başlamıştır. (Kocaoğlu M. 2007 s.70).

Çalışmada bağımsızlık – Günümüzün çalışma şartlarını göz önünde bulundurursak her bir çalışanın özgürlük alanın verildiği, inisiyatif alabildikleri zaman daha verimli ve kolay bir şekilde işi bitirdiğini söylemek mümkündür. Tabi bunu tamam bir şekilde gerçekleştirmek çok zordur ama bu durum kişinin motivasyonuna esaslı etki edecektir (Kocaoğlu M. 2007 s.71).

Sosyal Katılma – Kişinin sosyal arayışlara girmesinin ana nedeni aidiyet, bütünleşme duygusu ve bir gruba üyelik ihtiyacından dolayıdır. Kişi belli bir gruba girdikten sonra ilk olarak gruptaki bireylere, gruba kendini ispatlamaya çalışır ve sonrasında öğrenme ihtiyacından dolayı gurup içinde belli bir çaba gösterir. Bu hedefleri başaran birey artık mutlu ve motive olmuş bir şekilde verilmiş görevleri yüksek performansla yapma hissine varır. Bunun tam tersi hedefe ulaşamayan birey dışlanma ve ötekileştirilme korkusuyla yüz yüz gelir (Kocaoğlu M. 2007 s.72).

Değer, Statü ve Terfi- Personel kendi ekip arkadaşları, astları tarafından saygı görmek, beğenilmek, onlardan övgüler almak ister. Bu gibi durumlar kişinin motivasyonuna olumlu tesir ettiğinden terfi durumunun bir çalışan için büyük önem taşımaktadır. Ayrıca personel çalıştığı iş konusunda tecrübesi arttıkça mevcut mevkilerdeki yetkilerini ve sahip olduğu konumu yetersiz bulmaya başlayacaktır (Kocaoğlu M. 2007 s.72).

Örgütsel ve Yönetsel araçlar- Söylenildiği zaman genel olarak örgütlerin personele yapmış oldukları, onların motivasyonun sağlamayı hedefleyen araçlar anlaşılır ve bu araçlara örnek olarak esnek zaman uygulamaları, iş güvencesi, toplam kalite yönetimi, iyi performansların değerlendirilmesi ve onlara manevi ödüllerin verilmesi, kalite çemberleri oluşturulması, etkin bir takım çalışması, karar anında personelin fikirlerinin dinlenilmesi ve değerlendirilmesi, iş zenginleştirme, iletişim imkanlarının etkin kullanma çalışma şartlarına fiziksel kolaylıkların getirilmesi veya geliştirilmesini söyleyebiliriz. Bu motivasyon sağlayıcı araçların birçoğu işletme tarafından maddi harcama yapılmadan uygulanabilecek türdendir ve uygulamalar doğru zamanda etkin bir şekilde kullanılırsa personelin iş gücünün artışına, memnuniyetine ve örgüte olan sadakat ve bağlılığına katkı sağlayacaktır. (Kocaoğlu M. 2007 s.72)

4.Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Uygulama

4.1.Araştırmanın Amacı ve Önemi

Yapılan araştırma sonucu aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Çalışanların motivasyonu ile mobbing uygulamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Psikolojik baskı eylemi sonucu çalışanların işe yönelik davranışları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Demografik değişkenlerin mobbing davranışlarına ne gibi bir etkisi vardır?
- Demografik değişkenler ile çalışanların motivasyonları arasında ilişki anlamlı mıdır?

21. yüzyılın hem özel çevremizde hem de genellikle çalışma hayatımızda sık sık rastlanan en büyük tehdit haline gelen mobbing psikolojik olarak bunun devamında gelen fiziksel tükenmişliğe sürükleyen, olumsuz etkileyen bir sendrom olarak nitelendirdiğimiz bir süreçtir. Bu yüzden yapmış olduğumuz çalışmanın sonuçları iş hayatında mobbinge maruz kalan çalışanların işe olan heveslerinin ve motivasyonlarının nasıl etkilediğini incelemek açısından önem taşımaktadır.

4.2.Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Ana Hipotez:

H_0: Mobbing uygulamaları ile çalışanların motivasyonu arasında ilişki yoktur.

H_1: Mobbing uygulamaları ile çalışanların motivasyonu arasında ilişki vardır.

Demografik Değişkenlere Yönelik Hipotezler:

H_0: Demografik değişkenlerle mobbing arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1: Demografik değişkenlerle mobbing arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_0: Demografik değişkenlerle motivasyon arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1: Demografik değişkenlerle motivasyon arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Alt Hipotezler:

H_0: Mobbing uygulamaları ile çalışanların işe yönelik davranışları arasında ilişki yoktur.

H_1: Mobbing uygulamaları ile çalışanların işe yönelik davranışları arasında ilişki vardır.

H_0: Mobbing uygulamaları ile çalışanların işe devamsızlık eğilimleri arasında ilişki yoktur.

H_1: Mobbing uygulamaları ile çalışanların işe devamsızlık eğilimleri ilişki vardır.

H_0: Mobbing uygulamaları ile çalışanların beklentileri arasında ilişki yoktur.

H_1: Mobbing uygulamaları ile çalışanların beklentileri arasında ilişki vardır.

4.3.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Azerbaycan'da ve Türkiye'deki özel sektörlerdir. Bu sektörde çalışanlar arasından rassal olarak seçilen işçilerle anket çalışması yapılmıştır. Anket demografik sorular da dahil toplam 50 sorudan oluşmuştur ve farklı sektörlerden olan çalışanlara yönlendirilen bu anketi 105 kişi cevaplamıştır.

4.4.Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak seçilen anket formu hazırlanırken daha önceki mobbing ve motivasyon arasındaki ilişkiye yönelik araştırmalardan faydalanmış ve bu konuyla ilgili Kocaoğlu'nun (2007) anket sorularından faydalanılmıştır. Anket 3 bölümle oluşturmuştur. Bu üç bölüm, demografik, mobbing ve motivasyonla ilgili sorulardan oluşmaktadır. Demografik

kısım 8 sorudan oluşmaktadır; yaş, cinsiyet, eğitim durumu, kıdem, sektör, pozisyon ve çalışma hayatında geçen sürelerin belirlenmesine yönelik sorulardır. 2. bölümde 27 adet mobbing soru yer almaktadır. Bu sorularla; çalışanların iletişimlerin engellenmesine yönelik, soysal ilişkilere yönelik, itibarlarına yönelik, mesleki konumlarına yönelik ve son olarak da sağlıklarını tehdit eden davranışlara yönelik tespitlerin bulunması amaçlanmıştır.

Son bölüm olan 3. bölümde ise araştırmacı anketi cevaplayanların işle olan ilişkilerini ve davranışlarını, işe olan ilgilerini, devamsızlık eğilimleri ve beklentilerine yönelik soruları kapsayan, motivasyonla ilgili 15 adet soruyu içermektedir.

4.4.1. Veri Analizi Teknikleri

Anketlerin istatistiki analizi için verilen cevaplar kodlanmış ve değerlendirmeler SPSS 15.0 programı ile yapılmıştır. Çalışma sonunda elde edilen verilerin istatistiki analizinin en doğru şekilde yapılabilmesi için öncelikle verilerin normal dağılım sergileyip sergilemediğine bakılmıştır. Veriler normal dağılıma sahip olmadıkları için değişkenler arasındaki anlamlı farklılığın olup olmadığının belirlenmesinde Kruskal-Wallis, Mann Whitney U, Ki-Kare gibi parametrik olmayan testler (Nonparametric tests) kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin yönünün saptanabilmesi için ise korelasyon analizlerinden faydalanılmıştır.

4.5. Bulgular ve Yorumlar

Tablo 2: Demografik Özellikler, Frekans ve Yüzde

Demografik Özellikler	**Frekans**	**Yüzde**
Yaş		
20 ve daha küçük	**4**	**3.8**
20-25	**50**	**48**
25-30	**28**	**26.9**
30-35	**17**	**16.3**
35 ve daha büyük	**5**	**4.8**
Cinsiyet		
Kadın	**58**	**55.8**
Erkek	**46**	**44.2**
Eğitim durumu		
Lise ve dengi okullar	**3**	**2.9**
Lisans	**54**	**51.9**
Yüksek Lisans	**47**	**45.2**
Aylık gelir		
Asgari	**27**	**26**
6000-9000	**31**	**29.8**
9000-12000	**26**	**25**
12000 ve daha yüksek	**20**	**19.2**
Vatandaşlık		
Azerbaycan	**72**	**69.2**
Türkiye	**32**	**30.8**
Firmadaki kıdemi		
1 yıl ve daha az	**31**	**29.8**

1-3 yıl	**28**	**26.9**
4-6 yıl	**37**	**35.6**
7-9 yıl	**5**	**4.8**
10 ve daha çok	**3**	**2.9**
Çalıştığınız sektör		
Sağlık ve sosyal hizmetler	**29**	**27.9**
Ticaret	**25**	**24**
Eğitim	**20**	**19.2**
Emniyet	**4**	**3.8**
Turizm, konaklama hizmetleri	**26**	**25**
Pozisyon		
Eğitimci	**25**	**24**
Sağlık çalışanı	**10**	**9.6**
Yönetici	**24**	**23.1**
Satış departmanı çalışanı	**11**	**10.6**
Teknisyen	**7**	**6.7**
Hizmet sektörü	**27**	**26.0**

Tablo 2'den anlaşıldığı gibi anketi cevaplayanların %48 oranda 20-25 arası yaş grubuna dahildir. Bunun yanı sıra cinsiyet bakımından kadın (%55.8) erkeklere (%44.2) göre çokluğu oluşturmuştur. Eğitim düzeyine bakıldığında katılımcıların büyük bir kısmı lisans mezunudur. Aylık gelir dağılımı açısından 12000 ve üzeri alan çalışanlar az, bunun aksine 6000-9000 alanlar ise çoğunluğu oluşturmaktadır.

Anket cevaplayanların 72'si Azerbaycanlı, 32'si Türkiye vatandaşlarıdır.

Katılımcıların kıdemine bakıldığında çoğunlukla 4-6 yılları arasında çalışanların cevapladığı görülmektedir.

Çalışma sektörleri incelendiğinde ise bu göstericiler bize emniyet sektöründe çalışanların %4'lük kısmını oluşturduğunu ve sağlık sektörü çalışanlarının oranının %27.9'la en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir.

Özel sektördeki çalışanların iş yerlerindeki pozisyonlar incelendiğinde sonuç olarak eğitimciler %24, yöneticiler %23.1, hizmet sektörü çalışanları %26 oranıyla bir birlerine yakın olduğu halde bu oran teknisyenlerde çok düşük olduğu gözlemlenmiştir.

4.1.Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tablo 3: Mobbing ile Motivasyonun Ki-Kare testi

	Value	df	Asymtotic Sig.
Pearson Chi-Square	2347,849	2214	0,024
Likelihood Ratio	597,557	2214	1,000
Linear-by-Linear Association	41,853	1	0,000
N of Valid Cases	104		

Anketin 2. bölümünü oluşturan mobbing kavramı ile ilgili 27 adet soru ile, anketin 3. Bölümünü oluşturan motivasyon ile ilgili 15 adet soru, ana hipotezin test edilmesi için ki-kare testine tabi tutulmuştur. Elde edilen sonuçlara göre ki-karenin olasılık değeri p=0,024'tir. Bu olasılık değeri 0,05 olan anlamlılık düzeyinden küçük olduğu için H_0 hipotezi reddedilir ve H_1

hipotezi kabul edilir. Bu sonuçlara göre işyerinde mobbing (psikolojik taciz, yıldırma) ile motivasyon arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Demografik değişkenlerle mobbing, motivasyon arasında anlamlı farkın olup olmadığı Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testleriyle yapılmıştır. Analizler ve yorumları aşağıdaki gibidir:

Tablo 4: Cinsiyet ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Cinsiyetiniz.	Independent-Samples Mann-Whitney U Test	,821	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Cinsiyetiniz.	Independent-Samples Mann-Whitney U Test	,687	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Cinsiyet ile Mobbing ve Motivasyon arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen p olasılık değeri 0.05 anlamlılık düzeyinden büyük olduğu için H_0 hipotezleri kabul edilmiştir. Bu durumda cinsiyet ile mobbing ve cinsiyet ile motivasyon arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 5: Vatandaşlık ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Vatandaşlığınız.	Independent-Samples Mann-Whitney U Test	,003	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Vatandaşlığınız.	Independent-Samples Mann-Whitney U Test	,000	Reject the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Tablo 5'e göre vatandaşlıkla; mobbing ve motivasyon arasında anlamlı farklılığı olup olmadığı Mann-Whitney U testi ile test edilmiş ve analizin sonucunda ($p<0.05$) olduğunda H_1 hipotezleri kabul edilmiştir. Bu durumda vatandaşlık ile mobbing ve vatandaşlık ile motivasyon arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Türk vatandaşlarının sıra ortalaması, Azerbaycan vatandaşlarının sıra ortalamasından her iki değişken açısından da büyüktür.

Tablo 6: Eğitim Durumu ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Eğitim_durumunuz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,000	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Eğitim_durumunuz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,001	Reject the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Tablo 6'da görüldüğü gibi; eğitim durumu ile mobbing ve motivasyon arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı Kruskal-Wallis testi ile test edilmiştir. Test sonucunda edilen p değeri her iki değişken içinde 0.05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H_1 hipotezi kabul

edilmiştir. Bu durumda eğitim durumu ile mobbing ve motivasyon arasında anlamlı bir farklılık vardır. Yapılan ikili karşılaştırmaların incelemesi sonucunda ise: her iki değişkeninde anlamlı farklılığa neden olan eğitim durumlarının; yüksek lisans ve lisan eğitimine sahip olanlardan kaynakladığı görülmektedir.

Tablo 7: Aylık Gelir ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Aylık_geliriniz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,003	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Aylık_geliriniz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,001	Reject the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Tablo 7'de görüldüğü gibi; Kruskal-Wallis testi sonucunda aylık gelir değişkeni her iki değişken içinde (mobbing ve motivasyon) $p<0.05$ olduğundan alternatif hipotezler kabul edilmektedir. Mobbing ve motivasyon ile aylık gelirlerin hangi ücret grupları için anlamlı farklılığa neden olduğu incelendiğinde ise; 9000-12000 aylık gelir grubunda sahip olanlar ile asgari ücret ve 12000'den fazla ücret grubunda çalışanlardan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 8: Firmadaki Kıdem Yılı ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Firmadaki_kıdeminiz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,001	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Firmadaki_kıdeminiz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,012	Reject the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Tablo 8'de elde edilen sonuçlara göre; Kruskal-Wallis testi sonucunda kıdem yılı ile mobbing ve motivasyon arasında anlamlı farklılık vardır. $p<0.05$ olduğundan H_1 yani alternatif hipotezler kabul edilmektedir. Alternatif hipotezlerin kabul edilmesine neden olan gruplar incelendiğinde ise bu grupların her iki değişken içinde kıdem yılı 1 yıldan az olanlar ile kıdem yılı 4-6 yıl olan gruplardan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 9: Çalışılan Sektör ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Çalıştığınız_sektör.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,041	Reject the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Çalıştığınız_sektör.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,079	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Tablo 9'a görüldüğü gibi çalışılan sektörün, mobbing ve motivasyon arasındaki farklılığı Kruskal-Wallis testi ile test edilmiş ve sonuç olarak mobbing ile çalışılan sektörler arasında anlamlı farklılık elde edilirken, motivasyonla ise anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir. Yani, p değerinin mobbing için $0.041(p<0.05)$ ve motivasyon için ise 0.079 $(p>0.05)$'dir.

Mobbing ile çalışılan sektörlerin arasında anlamlı farklılığa yol açan grupların ise; ticaret grubu ile emniyet gurubunda çalışanlardan kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 10: Pozisyon ile Mobbing ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of mobbing is the same across categories of Pozisyonunuz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,646	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of motivasyon is the same across categories of Pozisyonunuz.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	,409	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Bir diğer test ise (Tablo 10'da); iş yerindeki çalışma pozisyonu ile mobbing ve motivasyon arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılmıştır. Sonuç olarak her ikisinin p değeri 0.05 ten büyük olduğu için (mobbing 0.646 ve motivasyon 0.409) H_0 hipotezleri kabul edilmiş ve her iki değişkenin de çalışılan pozisyona göre anlamlı bir farklılığın olmadığı anlaşılmaktadır.

Mobbing ile çalışanların (işe devamsızlık, davranışları ve beklentileri) arasındaki ilişkinin hipotez testleri ki-kare testleriyle analiz edilmiştir:

Tablo 11: Mobbing Uygulamaları ile Çalışanların İşe Devamsızlıkları Arasındaki İlişki

	Value	df	Asymptotic Sig.
Pearson Chi-Square	1329,283[a]	1188	,003
Likelihood Ratio	473,529	1188	1,000
Linear-by-Linear Association	32,850	1	,000
N of Valid Cases	104		

Çalışanların işe devamsızlıkları: "Son zamanlarda kullandığım hastalık izinleri arttı" "İş yerinde bulunmamak için çeşitli bahaneler uyduruyorum" ve "Sabahları işe gelmek isteniyorum" ile mobbing uygulamaları arasındaki ilişkinin araştırılmasında ki-kare testinin olasılık değeri p = 0.003 olarak bulunmuştur. Bu değer 0.05 anlamlılık düzeyinden küçük olduğu için H_1 hipotezi kabul edilmiş ve Mobbingle devamsızlık eğilimleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 12: Mobbing Uygulamaları ile Çalışanların İşe Davranışları Arasındaki İlişki

	Value	Df	Asymptotic Sig.
Pearson Chi-Square	3284,535[a]	3132	,028
Likelihood Ratio	658,773	3132	1,000
Linear-by-Linear Association	39,984	1	,000
N of Valid Cases	104		

Yapılan araştırma sonucu, çalışanların işe davranışları: "İş ortamında çalışma arkadaşlarımla çatışma yaşıyorum", "İşle ilgili hatalar yapıyorum", "Bir işe konsantre olmakta güçlük

yasıyorum", "Çalışma performansımın azaldığını düşünüyorum", "Zamanımın büyük kısmını doğrudan işimle ilgili olmayan konularla geçiriyorum", "Son zamanlarda motivasyonumun azaldığını düşünüyorum", "İşime karşı bağlılığımın azaldığını hissediyorum", "İşimden soğudum, isteksiz iş yapıyorum" ile mobbing uygulamalarına verilen cevaplar arasındaki ilişkinin olup olmadığı ki-kare testi ile test edilmiştir. Ki-kare değeri 3284.535 ve p= 0.028 ($p<0.05$) olduğu için H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Sonuç olarak Mobbing uygulamaları ile çalışanların işe davranışları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu ortaya konulmuştur.

Tablo 13: Mobbing Uygulamaları ile Çalışanların Beklentileri Arasındaki İlişki

	Value	df	Asymptotic Sig.
Pearson Chi-Square	1510,988[a]	1296	,000
Likelihood Ratio	488,808	1296	1,000
Linear-by-Linear Association	23,530	1	,000
N of Valid Cases	104		

Anketin 3. bölümünde yer alan, çalışanların beklentileri: "Bu işin bana bir gelecek vaat edeceğine inanmıyorum", "Kendimi çalıştığım yere ait hissetmiyorum", "Çalıştığım işte kariyerimde ilerleyemeyeceğime inanıyorum" ile mobbing uygulamaları arasındaki ilişki ki-kare testi ile analiz edilmesi sonucu tablo 13'de görülmektedir. Bu durumda p olasılık değeri, anlamlılık seviyesi olan 0,05 ten küçük olduğu için H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Böylelikle Mobbing uygulamaları ile çalışanların beklentileri arasındaki ilişki anlamlıdır.

5.SONUÇ

Hedef kişilerin özgüvenlerine ve öz-saygılarına yönelik sürekli ve acımasızca bir saldırı olarak tanımlayabileceğimiz mobbing kavramı; duygusal bir saldırı olarak karşımıza çıkmakta ve mobbing süreci kişinin saygısız ve zararlı bir davranışın hedefi olmasıyla başlamaktadır. Bu sürecin basından sonuna kadar hedef alınan kişilere sistemli bir şekilde duygusal saldırı gerçekleştirilmektedir. Bu süreç boyunca mağdur kişiye şiddetli bir şekilde açıkça iftira atma, arkadaş çevresinde çalışma arkadaşları arasında küçük düşürülme gibi psikolojik baskı eylemleri uygulanmaktadır. Kurban sonuç olarak bu sürecin sonunda psikolojik ve sosyal bakımdan büyük bir çöküş yaşamaktadır.

Motivasyon ise çalışma ortamında bireyin işe olan tutkusunun aktif şekilde kalması ve bu davranışların sürdürülmesi için içgüdüsel olarak etkileyici bir güçtür.

Bu yüzden yapılan bu çalışma mobbing kavramının daha iyi ve doğru biçimde anlaşılması ve farkındalığının arttırılması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın bir diğer etkisi yapılan mobbingin çalışanın motivasyonuna nasıl etki ettiğini anlaşılması açısından yöneticilere yön bulmalarında yardımcı olmayı hedeflemiştir. Temel amacı mobbing ve motivasyon arasındaki ilişkinin belirlenmesini ve bilimsel açıdan ölçülebilmesi için yapılan bu çalışmada anket formu kullanılmıştır. Anket çalışmasında elde edilen verilerin kullanılmasıyla araştırmanın hipotezleri test edilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın temel amacı olan mobbing ve motivasyon arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik analiz sonucu;

mobbing ile motivasyon arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmış ve araştırmanın ana hipotezi doğrulanmıştır.

KAYNAKÇA

Baykal, C. (2014). Eski Bir Suç, Yeni Bir Tanım; Mobbing Türk Kütüphaneciliği 28, 4 (2014), 629-634

Çiçek, D. (2005). Örgütlerde Motivasyon ve İş Yaşam Kalitesi: Bir Kamu Kuruluşundaki Yönetici Personelin Motivasyon Seviyelerinin Tespit Edilerek İş Yaşam Kalitesinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Çukurova.

Çobanoğlu, Ş. (2005). Mobbing/ İşyerinde duygusal saldırı ve mücadele yöntemleri. İstanbul: Timaş yayınları

Göktürk, G.Y. ve Bulut, S. (2012). Mobbing: İşyerinde Psikolojik Taciz. Çalışma ve Toplum. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi – Journal of Social Sciences Cilt/Volume:1, s.55-67.

Gürbüz, F. G. ve Güzel, S. (2003). A Correlational Study on the Effectiveness of Training Programs for Increasing the Motivational Level of Employees. *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hakemli Dergisi- Öneri* 5.19: 43-54

Hockley, C. (2003). The Impact of Workplace Violence on Third Party Victims: A Mental Health Perspective, *The Australian e-Journal for the Advancement of Mental Health*, 2 (2) (July), 108–118.

Kao, S.R.Henry ve NG Sek- Hong. (1997). Work Motivation and Culture*, Motivation and Culture* 25 : 119-132.

Karakaya, A. ve Ay, F.A. (2007). Çalışanların Motivasyonunu Etkileyen Faktörler: Sağlık Çalışanlarına Yönelik Bir Araştırma, C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 31 No:1, s. 55-67.

Kaymakcı, H. A. (2008). *Çalışma Hayatında Mobbing (Sakarya İmalat Sektöründe Bir Araştırma).* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Kılıç D.B.Ç.(2016). Adams'ın Eşitlik Teorisi Bağlamında Müzik Öğretmenlerinin İş Tatminini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt: 19 Sayı: 36, Aralık.

Kocaoglu M. (2007). Mobbing (İş yerinde Psikolojik taciz, yıldırma) Uygulamaları ve Motivasyon Arasındaki İlişkinin incelenmesine yönelik bir araştırma, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim dalı İşletme Yönetimi Yüksek Lisans Programı İstanbul Ağustos.

Kula, S. ve Çakar, B. (2015). Maslow İhtiyaçlar Hiyerarşisi Bağlamında Toplumda Bireylerin Güvenlik Algısı ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki, Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt: 6 Sayı: 12

Küçüközkan Y. (2015). Liderlik ve Motivasyon Teorileri: Kuramsal Bir Çerçeve Leadership and Motivation Theories: A Theoretical Framework Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi (www.yonbildergi.com) Bahar, Cilt 1, Sayı 2

Maslow, A. H (1943), A theory of human motivation. Psychological Review, 50 (4): 370-396.

Oksay, A. (2005), Çalışanlarda İş Tatmini: Sağlık Sektörü Üzerine Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Isparta.

Salin, D. (2003). Ways of Explaining Workplace Bullying: A Review of Enabling, Motivating and Precipitating Structures and Processes in the Work Environment, *Human Relations*, 56 (10), 1213-1232.

Şeker, S.E. (2015). Motivasyon Teorisi (Motivation Theory), Istanbul Medeniyet University, Department of Business YBS Ansiklopedi www.YBSAnsiklopedi.com Cilt 2, Sayı 1, Mart.

Tayyar, S. (2008). *İşletmelerde Psikolojik Yıldırma (Mobbing) ve Etkilerine Yönelik Bir Araştırma*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Gebze teknoloji Enstitüsü, Gebze

Tekarslan, E. (2000), Davranışın Sosyal Psikolojisi, Dönence Basımevi, İstanbul.

Tınaz, P. (2006). İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing). İstanbul: Beta Basım Yayım

Tınaz, P. (2006). Mobbing: İşyerinde Psikolojik Taciz. Çalışma ve Toplum. http://www.calismatoplu

INTERNATIONAL ANTALYA

SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATIVE STUDIES CONGRESS-III

ACCEPTANCE LETTER

01.03.2023
REF: Akademik Teşvik

İlgili makama;

3. Uluslararası Antalya Bilimsel Araştırmalar ve Yenilikçi Çalışmalar Kongresi, 13-14 Şubat 2023 tarihleri arasında Antalya Türkiye'de 33 farklı ülkenin (Türkiye 81 bildiri- Diğer ülkeler 91 bildiri) akademisyen/araştırmacılarının katılımıyla gerçekleşmiştir

Kongre 16 Ocak 2020 Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğine getirilen "Tebliğlerin sunulduğu yurt içinde veya yurt dışındaki etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilebilmesi için Türkiye dışında en az beş farklı ülkeden sözlü tebliğ sunan konuşmacının katılım sağlaması ve tebliğlerin yarıdan fazlasının Türkiye dışından katılımcılar tarafından sunulması esastır." değişikliğine uygun düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz edilir,

Saygılarımla

Mustafa Latif EMEK
On behalf of Organizing Board